

Projekt zlepšení komunálního hospodaření města Kyjov

Bc. Vladimíra Hlaváčková

Diplomová práce
2012

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vladimíra HLAVÁČKOVÁ**
Osobní číslo: **M10587**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Projekt zlepšení komunálního hospodaření města Kyjov**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte odpadové hospodářství a legislativní úpravu komunálních služeb v ČR.

II. Praktická část

- Analyzujte systém komunálního hospodaření ve městě Kyjov.
- Proveďte ekonomické zhodnocení systému komunálního hospodaření města Kyjov s důrazem na systém nakládání s odpady.
- Navrhněte možnosti zlepšení systému nakládání s odpady ve městě Kyjov.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- [1] HŘEBÍČEK, J. aj. Projektování nakládání s bioodpady v obcích. 1. vyd. Brno: Littera, 2010. 101 s. ISBN 978-80-85763-56-0.
[2] OTRUSINOVÁ, M. a KUBÍČKOVÁ, D. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
[3] PROVAZNÍKOVÁ, R. aj. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
[4] REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. aj. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2003. 211 s. ISBN 80-86119-72-6.
[5] VOŠTOVÁ, V., ALTMANN, V., FRIES, J. a JEŘÁBEK, K. Logistika odpadového hospodářství. 1. vyd. Praha: ČVUT, 2009. 349 s. ISBN 978-80-01-04426-1.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **26. března 2012**
Termín odevzdání diplomové práce: **2. května 2012**

Ve Zlíně dne 26. března 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

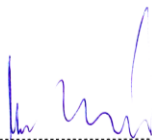
- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 25.4.2012

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá zhodnocením systému odpadového hospodářství na komunální úrovni a to s důrazem na oblast nakládání s komunálními odpady ve zvoleném městě Kyjov. Teoretická část vymezuje odpadové hospodářství a uvádí využívané nástroje a orgány veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství. Praktická část popisuje systém komunálního hospodaření ve městě Kyjov, zpracovává analýzu současného stavu a předkládá návrh na zlepšení. Hlavním cílem této práce je navrhnout řešení na optimalizaci systému nakládání s komunálními odpady ve městě Kyjov do budoucna.

Klíčová slova:

Odpad, odpadové hospodářství, komunální odpad, biologicky rozložitelný odpad, město Kyjov.

ABSTRACT

This thesis outlines the evaluation of waste management system on a communal level with the emphasis on tackling the communal waste in the town of Kyjov. The theoretical part describes the actual waste management and defines the tools and authorities of public sector involved in waste management. The practical part describes the system of communal management in Kyjov, processes the analysis of the current situation and presents a suggested plan for improvement. The main objective of this thesis is to draw up a solution to optimise the system of communal waste management in the town of Kyjov for the future.

Keywords:

Waste, waste management, communal waste, biodegradable waste, the town of Kyjov.

Poděkování:

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce, Ing. Elišce Pastuszkové, za podnětné připomínky, odborné vedení a vstřícnost.

Zvláštní poděkování patří také Ing. Vladimíru Šimečkovi, referentu Odboru komunálního hospodářství města Kyjova a Ing. Oldřichu Talašovi, vedoucímu odboru.

V neposlední řadě patří poděkování mým nejbližším.

Motto:

„Dnešní Země je planetou lidí, je především lidským světem. Stále více přestává platit, že lidé jsou součástí přírody,.... Příroda se naopak stává součástí světa lidského. Na lidech a jejich činech závisí její osud, nikoliv naopak.“

Bedřich Moldan (1996)

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	13
1.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍ POJMŮ Z OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	13
1.2 PLÁN ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ A JEHO CÍLE	15
1.3 ČLENĚNÍ ODPADŮ	16
1.3.1 Zařazování odpadů dle skupin a druhů	17
1.4 ZPŮSOBY NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	18
1.5 INTEGROVANÝ SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	19
1.6 KOMUNÁLNÍ ODPADY	21
1.6.1 Biologicky rozložitelné odpady.....	23
2 NÁSTROJE VYUŽÍVANÉ V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ	27
2.1 ADMINISTRATIVNÍ (NORMATIVNÍ) NÁSTROJE.....	27
2.1.1 Zákon o odpadech	28
2.1.2 Prováděcí předpisy k zákonu o odpadech	29
2.2 EKONOMICKÉ NÁSTROJE.....	30
2.2.1 Poplatek za komunální odpad	31
2.2.2 Poplatek za uložení odpadů na skládky.....	32
2.3 OSTATNÍ NÁSTROJE	33
3 VEŘEJNÁ SPRÁVA V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	34
3.1 ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	34
3.2 SYSTÉM ŘÍZENÍ FINANČÍ A KONTROLA VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	35
3.2.1 Rozpočet jako nástroj finančního řízení.....	35
3.2.2 Kontrolní systém na úrovni územní veřejné správy	36
3.2.3 Finanční kontrola.....	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA KYJOVA	39
4.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE	39
4.2 POSTAVENÍ A PŮSOBNOST MĚSTSKÉHO ÚŘADU, DOZOR	39
4.3 VEŘEJNÁ SPRÁVA MĚSTA KYJOVA	42
4.3.1 Vnitřní organizace MěÚ	42
4.3.2 Kontrolní systém města Kyjova	43
5 SYSTÉM KOMUNÁLNÍHO HOSPODAŘENÍ MĚSTA KYJOVA	44
5.1 VYMEZENÍ ČINNOSTÍ ODBORU KOMUNÁLNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ	44
5.1.1 Odbor komunálního hospodářství v oblasti nakládání s KO.....	44
5.2 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY MĚSTA KYJOVA	45
5.2.1 Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 3/2007.....	46

5.2.2	Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 7/2011	46
5.3	ORGANIZACE SYSTÉMU NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY V KYJOVĚ	47
5.3.1	Komunální odpady a společnost EKOR.....	47
5.3.2	Obalové odpady a společnost EKO-KOM	51
6	ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODAŘENÍ MĚSTA KYJOVA	53
6.1	ANALÝZA PRODUKCE ODPADŮ MĚSTA KYJOVA.....	53
6.1.1	Analýza celkové produkce odpadů.....	55
6.2	FINANČNÍ ASPEKTY	57
6.2.1	Nakládání s komunálními odpady v rozpočtu města Kyjova.....	58
6.2.2	Finanční analýza produkce směsných komunálních odpadů.....	62
6.2.3	Finanční rozbor ekonomických nástrojů	64
6.2.4	Příjmy, výdaje a financování rozpočtu města Kyjova.....	65
6.3	ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI	68
7	NÁVRH ZLEPŠENÍ SYSTÉMU NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	69
7.1	ZVÝŠENÍ ÚČINNOSTI SEPAROVANÉHO SBĚRU	69
7.1.1	Osvěta, výchova a propagace	70
7.1.2	Cíl osvěty a způsoby motivace	70
7.2	PODPORA KOMUNITNÍHO KOMPOSTOVÁNÍ	71
7.3	ZAVEDENÍ PILOTNÍHO PROJEKTU „SYSTEM SEPARACE A SVOZU BIOODPADŮ“	73
7.4	PŘEDPOKLÁDANÉ CELKOVÉ NÁKLADY	74
7.4.1	Investiční náklady.....	75
7.4.2	Provozní náklady.....	76
7.4.3	Běžné náklady	79
7.4.4	Celkové finanční zhodnocení	79
7.5	RIZIKA NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ.....	80
7.6	SHRNUTÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ.....	81
	ZÁVĚR	82
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	84
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	88
	SEZNAM OBRÁZKŮ	90
	SEZNAM TABULEK.....	91
	SEZNAM PŘÍLOH.....	92

ÚVOD

Společnost je při veškeré své výrobní i nevýrobní činnosti doprovázena vznikem odpadů. Námi produkované množství odpadů do značné míry odpovídá ekonomické vyspělosti společnosti, míře blahobytu a našim požadavkům. Problematikou odpadů a činnostmi, které souvisí s nakládáním s odpady, se zabývá odpadové hospodářství. Představuje moderní oblast národního hospodářství, jehož vznik je spojen se skutečností, že nakládání s odpady se stalo celosvětovým problémem posledních desetiletí. Řadí se do působnosti Ministerstva životního prostředí ČR, které je ústředním orgánem státní správy pro tuto oblast. Odpadové hospodářství je vymezeno zejména zákonem o odpadech a jeho prováděcími předpisy.

První zákon o odpadech byl v ČR přijat v roce 1991 a dal tak problematice odpadů závazný právní podklad. Aktuálně upravuje oblast odpadového hospodářství v pořadí již třetí zákon o odpadech č. 185/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje: pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi, práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství a působnost orgánů veřejné správy v odpadovém hospodářství. Zákon o odpadech současně stanovuje žádoucí hierarchii nakládání s odpady a prosazuje dodržování ochrany životního prostředí, ochrany lidského zdraví a udržitelného rozvoje při nakládání s odpady.

Environmentální požadavky a politiku odpadového hospodářství stanovuje Státní politika životního prostředí ČR, která navázala na zákon o odpadech. Současná politika odpadového hospodářství se přizpůsobuje trendům odpadové politiky evropského společenství a stanovuje základní cíle v oblasti nakládání s odpady. Podrobné cíle pro nakládání s odpady jsou stanoveny v závazné části Plánu odpadového hospodářství ČR. Zákon o odpadech předepisuje zpracování Plánu odpadového hospodářství a to jak na úrovni státu, tak také na úrovni krajů a původců odpadů.

Obecně platné zásady odpadového hospodářství ve spojení s komunálními odpady zdůrazňují, že nejúčinnější předcházení vzniku odpadů je přímo u zdroje, tedy na komunální úrovni. V roli původců odpadů tak figurují obce, na které přechází zákonem stanovená práva a povinnosti. Ze zákona tak plyne obcím odpovědnost za nakládání s odpady do doby jejich využití nebo odstranění. Zajištění fungování systému nakládání s komunálním odpadem pak tvoří nezanedbatelnou položku v rozpočtu obce.

Abychom byli schopni efektivně ovlivnit nakládání s odpady, je třeba účinně kombinovat legislativní cestu a změnu chování výrobců a spotřebitelů (občanů). Každý z nás může ovlivnit nejen množství komunálního odpadu, ale i způsob, jak s ním bude nakládáno po jeho vzniku.

Hlavním cílem této práce je navrhnout řešení na optimalizaci systému nakládání s komunálními odpady ve městě Kyjov. V teoretické části je vymezeno odpadové hospodářství, využívané nástroje a orgány veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství. Praktická část je zaměřena na popis systému komunálního hospodaření ve zvoleném městě, zpracování analýzy současného stavu a předložení návrhu na zlepšení stávajícího systému.

Teoretická část bude vycházet z literární rešerše, která umožní celkově vymezit oblast odpadového hospodářství a pomocí deskripce budou stanoveny nástroje využívané v odpadovém hospodářství. V praktické části bude analyzována celková produkce odpadů a volně dostupná data týkající se rozpočtových příjmů a výdajů v oblasti nakládání s komunálním odpady. Ze zjištěných skutečností bude vycházet návrh na zkvalitnění systému nakládání s odpady.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

V České republice (dále jen ČR) je odpadové hospodářství vymezeno zejména zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech a jejich prováděcími předpisy.

Odpadové hospodářství je relativně mladou, nicméně dynamicky se rozvíjející oblastí národního hospodářství. Průmyslově a ekonomicky vyspělé země se začaly intenzivně zabývat touto oblastí teprve v posledních 20 – 30 letech. V ČR vznikl první zákon o odpadech až v roce 1991. Před tímto rokem nebylo nakládání s odpady v ČR na legislativní úrovni nijak řízeno ani kontrolováno a s výjimkou tzv. druhotných surovin nebylo ošetřeno žádným jiným předpisem (Odpadové hospodářství, 2012).

Toto odvětví se řadí do působnosti Ministerstva životního prostředí (dále jen MŽP) ČR. MŽP je ústředním orgánem státní správy pro odpadové hospodářství a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí (vč. těch, které přesahují státní hranice).

1.1 Vymezení základní pojmu z oblasti odpadového hospodářství

Základní pojmy v oblasti odpadového hospodářství definuje v pořadí již třetí zákon o odpadech, konkrétně tedy zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

Důsledkem téměř každé lidské činnosti je vznik odpadu. Odpady jsou jedním z nejběžnějších vedlejších produktů lidské společnosti. Především však komunální odpady a kaly z čistíren odpadních vod jsou produktem prakticky všech obyvatel.

Odpad *„je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1“* (zákon č. 185/2001 Sb., § 3, odst. 1, 2001) k zákonu o odpadech. Osobou se rozumí každá osoba, která má danou movitou věc ve své moci, tedy nejen její vlastník, ale i nájemce či jiný držitel, ať již oprávněný nebo neoprávněný.

Skupiny odpadů dle přílohy č. 1 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech jsou uvedeny v příloze P I.

Denně se ovšem většina z nás setkává s produkcí odpadů zemědělských, průmyslových, stavebních či komunálních, ale také s produkcí odpadů nebezpečných, biologicky rozložitelných a řady dalších.

Komunální odpad představuje veškerý odpad, který vzniká na území obce při činnosti fyzických osob (občanů). Dle zákona o odpadech je původcem komunálního odpadu obec. Komunální odpad (dále jen KO) je „*veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání*“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. b), 2001).

Specifický je odpad, který je svým složením podobný KO. Jedná se o odpad, který vzniká na území obce při nevýrobní činnosti právnických osob (dále jen PO) nebo fyzických osob (dále jen FO) oprávněných k podnikání a který je uveden jako KO zařazený do skupiny odpadů 20 v Katalogu odpadů (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. c), 2001).

Tento odpad bývá označován jako živnostenský odpad, stává se součástí KO a je s ním běžně nakládáno v systému odpadového hospodářství (dle zákona na základě smlouvy „živnostníka“ s obcí) na základě platné obecně závazné vyhlášky.

Nebezpečný odpad je „*odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu*“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. a), 2001). Mezi nebezpečné vlastnosti odpadu dle této přílohy patří např. H1 Výbušnost, H3-B Hořlavost, H5 Škodlivost zdraví, H8 Žiravost, H9 Infekčnost atd. Zařazování odpadů do kategorie: Nebezpečný odpad, se děje dle § 6 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

Nebezpečné odpady mohou poškozovat životní prostředí, stejně tak mohou mít negativní vliv na lidské zdraví. Zdravotní ohrožení obyvatel může být způsobeno buď přímým kontaktem člověka s nebezpečnými odpady nebo přenosem přes znečištěnou vodu, půdu, ovzduší či potraviny. K negativnímu působení na lidské zdraví může docházet na místě vzniku nebezpečných odpadů, při jejich přepravě nebo v blízkosti místa jejich odstranění. Z těchto důvodů je důležité věnovat této kategorii odpadů zvláštní pozornost.

Biologicky rozložitelný odpad, respektive bioodpad tvoří v KO kvantitativně významnou část odpadů. Jedná se o odpad biologického původu a způsob nakládání s ním může pozitivně či negativně ovlivnit základní složky životního prostředí v obci i jejím okolí.

Biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) je „*jakýkoli odpad, který podléhá aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu*“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 33a, písm. a), 2001). Aerobní rozklad je biologický rozklad organické hmoty za přístupu kyslíku (Hřebíček, 2010,

s. 13), který se využívá při kompostování. Anaerobní rozklad je naopak biologický rozklad organické hmoty a to bez přístupu vzdušného kyslíku (Hřebíček, 2010, s. 13), který se využívá u bioplynových stanic.

Odpadové hospodářství (dále jen OH) je „*činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností*“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. d), 2001).

Bezprostředně se dotýká všech stupňů výrobního a spotřebního cyklu od těžby surovin, přes výrobu, dopravu a spotřebu samotných produktů, až po jejich zneškodnění. Tímto způsobem ovlivňuje OH všechny složky národního hospodářství.

Prvotní původce odpadu je každý, při jehož činnosti vzniká nějaký odpad (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. w), 2001).

Původcem odpadů je „*právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, nebo právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které provádějí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obec od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu*“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. x), 2001). Dle zákona o odpadech je tedy obec po splnění určitých povinností nepodnikajících FO původcem KO a stejně tak i jeho vlastníkem.

Oprávněná osoba je každá osoba, která je dle zákona o odpadech nebo dle zvláštních právních předpisů, oprávněna k nakládání s odpady (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. y), 2001).

1.2 Plán odpadového hospodářství a jeho cíle

Plán odpadového hospodářství ČR (dále jen POH) klade důraz na rozvoj ekologických opatření v souladu s trendem Evropské unie (dále jen EU). Zákon o odpadech předepisuje zpracování POH a to jak na úrovni státu, tak také na úrovni krajů a původců odpadů. POH ČR je vydán formou nařízení vlády č. 197/2003 Sb. a představuje závazný dokument, na základě kterého jsou koncipovány krajské POH. V návaznosti na krajské plány se zpracovávají POH původců.

Návrh POH ČR zpracovává MŽP ve spolupráci s příslušnými orgány veřejné správy a veřejností a obsahuje vyhodnocení stavu OH. Je zpracován na dobu nejméně 10 let, přičemž aktuálně platný POH ČR je koncipován na období let 2003-2013. POH kraje zpracovává kraj v samostatné působnosti pro jím spravované území a POH původců odpadů zpracovávají původci těchto odpadů, kteří produkují ročně více jak 10 t nebezpečných odpadů nebo více než 1000 t ostatního odpadu.

Zpracování POH je za účelem vytvoření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi. POH ČR a krajů obsahuje závaznou část a směrnou část. Závazná část POH ČR stanoví rámcové cíle, opatření k jejich dosažení a upravuje soustavu indikátorů jejich hodnocení pro: předcházení (prevenci) vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností; nakládání s vybranými odpady; nakládání s dalšími odpady; nakládání s odpady z obalů; využívání odpadů; snižování podílu odpadů ukládaných na skládky a podílu biologicky rozložitelných složek; vytváření integrovaného systému nakládání s odpady (zákon č. 185/2001 Sb., § 42, odst. 5, 2001). POH kraje ve své závazné části stanoví navíc konkrétní cíle a opatření k jejich dosažení pro nakládání s KO.

Závazná část POH ČR tak obecně řeší následující hlavní cíle OH: předcházení vzniku odpadů (nebo jejich omezování), max. využívání odpadů a bezpečné odstraňování odpadů.

1.3 Členění odpadů

Původ odpadů i jejich struktura jsou velmi různorodé. Při základním členění odpadů v souvislosti s evidenční povinností se pro jejich zařazení využívá Katalog odpadů, který je stanoven vyhláškou č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů, ve znění vyhlášky č. 374/2008 Sb. (dále jen Katalog odpadů). Katalog odpadů rozlišuje pouze dvě kategorie odpadů, jedná se o odpady nebezpečné a odpady ostatní.

Pro členění odpadů se používá také mnoho dalších způsobů, např. dle různého účelu. Nejedná se o oficiální druhy odpadů dle Katalogu odpadů, avšak často se uvádějí v návaznosti na různé analytické a návrhové materiály. Jedná se např. o členění na odpady ze zemědělství, průmyslu, energetiky, stavebnictví, dolování a těžby, KO apod. Ve veškerých doku-

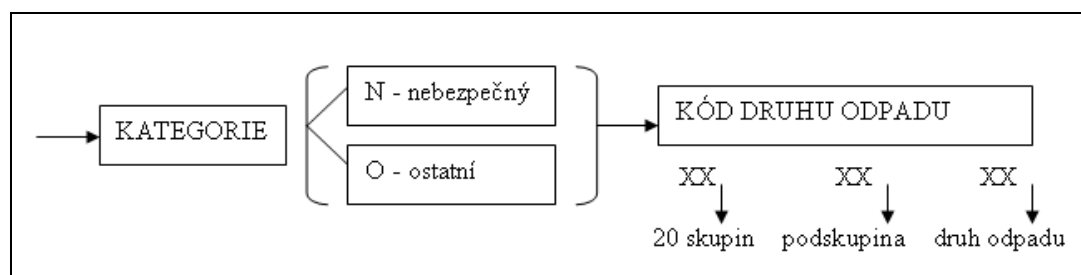
mentací a při samotné evidenci však musí i tyto odpady být uvedeny v návaznosti na základní členění dle katalogové skupiny a druhu z Katalogu odpadů.

Kuraš (2008, s. 25) uvádí, že odpady vznikají ve všech oblastech lidské činnosti, např. odpady z těžby a z výroby, odpady vznikající při zpracování odpadů, spotřební odpady aj.

1.3.1 Zařazování odpadů dle skupin a druhů

Pro zařazování odpadů dle Katalogu odpadů je stanoven konkrétní postup. Původce odpadů i oprávněná osoba zařazují odpady pod šestimístná katalogová čísla druhů odpadů, která jsou uvedena v Katalogu odpadů. První dvojčíslí označuje skupinu odpadů, druhé dvojčíslí podskupinu odpadů a třetí dvojčíslí druh odpadu. „Podle odvětví, oboru nebo technologického procesu, v němž odpad vzniká, se nejdříve vyhledá odpovídající skupina, uvnitř skupiny potom podskupina odpadu. V dané podskupině se vyhledá název druhu odpadu s příslušným katalogovým číslem. Uvnitř podskupiny je nutné volit určitější označení odpadu před obecným“ (vyhláška č. 381/2001 Sb., § 2, odst. 1, písm. a), 2001). Podrobnější postup pro zařazování odpadů je upraven vyhláškou.

Skupiny Katalogu odpadů dle přílohy č. 1 vyhlášky MŽP č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů jsou uvedeny v příloze P II. Vzhledem k rozsáhlosti této přílohy budou uvedeny pouze skupiny odpadů. Podskupiny odpadů a druhy odpadů nebudou v této práci uvedeny.

Obrázek 1 – Zařazování odpadu dle katalogu odpadů

Zdroj: Hlavatá M., 2004

Pro praktickou část této diplomové práce je důležité vymezení odpadů především na komunální úrovni. Z tohoto důvodu se v kap. 1.6 podrobněji zaměřím na skupinu 20 – KO, dle Katalogu odpadů, která zahrnuje i biologicky rozložitelné odpady.

1.4 Způsoby nakládání s odpady

Odpadové hospodářství klade důraz především na materiálové a energetické využití odpadů a na opatření pro předcházení a omezování jejich vzniku. Zahrnuje tedy nejen nakládání s odpady již vzniklými „čili shromažďování, výkup, sběr, dopravu, přepravu, skladování, úpravu, využití a odstranění“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. e), 2001), ale i předcházení jejich vzniku a následnou péči o uložené odpady. Samotné nakládání s odpady tvoří dle zákona o odpadech určitou logickou posloupnost činností, přičemž se jednotlivé činnosti mohou navzájem překrývat, ovlivňovat a doplňovat (např. dalším energetickým využitím odpadů získávat energii).

Vzhledem ke specifickým vlastnostem a různému riziku ohrožení životního prostředí vyžaduje každý tok odpadů své specifické nakládání. Základní pravidla pro nakládání s odpady jsou stanovena zákonem o odpadech a jeho prováděcími právními předpisy (Odpady, 2012).

Zákon o odpadech vyžaduje v rámci OH dodržování následující hierarchie způsobů nakládání s odpady:

- a) předcházení vzniku odpadů,
- b) příprava k opětovnému použití,
- c) recyklace odpadů,
- d) jiné využití odpadů, například energetické využití,
- e) odstranění odpadů.

Od této hierarchie je možno se odchýlit v případě, že se na základě posuzování životního cyklu celkových dopadů zahrnujícího vznik odpadu a nakládání s ním prokáže, že je to vhodné (zákon č. 185/2001 Sb., § 9a, odst. 1, 2, 2001).

V této souvislosti je vhodné vymezit si některé další související pojmy.

Využití odpadů je činnost, jejímž výsledkem je, že odpad slouží užitečnému účelu tím, že nahradí používané materiály ke konkrétnímu účelu nebo že je k tomuto konkrétnímu účelu upraven (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. q), 2001).

Odstranění odpadů je činnost, která není využitím odpadů, a to i v případě, že tato činnost má jako druhotný důsledek opětovné získání látek nebo energie (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. u), 2001).

Zpracováním odpadů je „využití nebo odstranění odpadů zahrnující i přípravu před využitím nebo odstraněním odpadů“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 4, odst. 1, písm. v), 2001).

Způsoby nakládání s odpady jsou rozděleny do dvou skupin, které svým rozdělením odpovídají legislativě EU a to konkrétně na:

- a) způsoby využívání odpadů – uvedené v příloze č. 3 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech, které rozšiřuje vyhláška MŽP ČR č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, o některé specificky sledované způsoby využití,
- b) způsoby odstraňování odpadů – uvedené v příloze č. 4 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Nakládání s odpady směřuje k předcházení či alespoň omezování vzniku odpadů. Tento přístup je upraven příslušnými právními úpravami EU i ČR. „*Prvotní původce odpadů má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti; odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, musí být využity, případně odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí a který je v souladu s tímto zákonem a se zvláštními právními předpisy*“ (zákon č. 185/2001 Sb., § 10, odst. 1, 2001). Zákon o odpadech, v platném znění, tak přímo ukládá povinnost každé osobě, při jejíž činnosti vzniká odpad, předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti.

Způsoby využívání odpadů dle přílohy č. 3 a způsoby odstraňování odpadů dle přílohy č. 4 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech jsou uvedeny v příloze P III.

1.5 Integrovaný systém nakládání s odpady

Definice pojmu trvale udržitelný rozvoj je formulována v zákoně o životním prostředí. „*Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.*“ (zákon č. 17/1992 Sb., § 6, 1992).

Udržitelný způsob nakládání s odpady musí být ekonomicky dostupný, ekologicky efektivní a společensky přijatelný. Integrovaný systém odpadu (z anglického Integrated Waste Management – dále jen IWM) zaujímá k této problematice komplexní přístup (Kizlink, 2007, s. 31).

Výběr optimálního přístupu k problematice odpadů na komunální úrovni by měl být zvolen s ohledem na lokální přírodní podmínky, ekonomii dané oblasti a obyvatelstvo. Je nutné zabývat se různými způsoby shromažďování odpadů, stejně jako celou škálou možností jejich následného zpracování. Dohromady všechny tyto metody tvoří integrovaný systém nakládání s odpady.

Integrovaný systém nakládání s odpady (dále jen ISNO) představuje jednoduchou strategii, která koordinuje sběr, využití a odstranění odpadů v rámci celého OH v dané oblasti, směřující k optimální účinnosti při respektování ekonomických a environmentálních požadavků (Metodika pro návrh ISNO, 2012).

Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, figurují v ISNO jednak jako představitelé obecní samosprávy, kteří provádí kontrolní činnosti (dozor) nad nakládáním s odpady v příslušné obci a jednak mají i roli původců odpadů, příp. provozovatelů zařízení v ISNO.

Obyvatelé obce (FO) plní v ISNO role spotřebitelů a prvotních původců odpadu, jejichž povinnosti plní obec u KO jako původce odpadu ve smyslu zákona o odpadech, a dále roli plátců poplatků nebo úhrady obci za účast v systému nakládání s odpady v dané obci.

„ISNO je funkční, environmentálně přijatelný, nákladově efektivní a sociálně akceptovatelný systém nakládání s odpady v území, které vyžaduje minimální zásahy státu, má minimální nebo žádné negativní vlivy na životní prostředí a je schopen zajistit plnění politiky odpadového hospodářství přijaté na daném území“ (Hřebíček, 2009, s. 131).

Tento pojem byl zaveden v souvislosti s nařízením vlády o POH ČR, kde jsou v části 4 uvedeny Zásady pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady, ze kterých má ISNO vycházet (nařízení vlády č. 197/2003 Sb., část 4, 2003).

Zodpovědnost za nakládání s odpadem spočívá na veřejné správě, především na samosprávě v obcích. Součástí všech realizovaných činností v rámci ISNO je také odpovídající infrastruktura a technologická základna pro nakládání s odpady. Nezbytná je také spolupráce všech zainteresovaných subjektů. Hlavními zúčastněnými subjekty jsou především původci

odpadů (občané, živnostníci, obce aj.), dále pak poskytovatelé služeb jako organizace provádějící sběr, shromažďování, svoz a zpracování odpadu, také organizace zapojené do jeho recyklace, systému zpětného odběru vybraných komodit a v neposlední řadě také kontrolní a regulační orgány (Česká inspekce životního prostředí, Krajské úřady, Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a Obecní úřady). Každý z těchto subjektů musí mít konkrétní a jasnou roli s cílem zlepšit efektivnost a účinnost ISNO prostřednictvím aktivní účasti a vzájemné interakce (Hřebíček, 2009, s. 134-135).

V dalších kapitolách zaměřím svou pozornost podrobněji na vybrané prvky ISNO, které souvisí se sběrem odpadů, resp. sběr, shromažďování, třídění, svoz a přepravu odpadů.

1.6 Komunální odpady

KO jsou pro každého z nás nejvíce vnímaným odpadem, který je velmi různorodý z hlediska svých vlastností. Za KO jsou v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, považovány veškeré odpady vznikající na území obce při činnosti FO (občanů).

V oblasti KO je výkon veřejné správy svěřen do samostatné působnosti obce. Ze zákona o odpadech platí, že se na obec vztahují povinnosti původců odpadů dle § 16, pokud zákon nestanoví jinak (zákon č. 185/2001 Sb., § 17, odst. 1, 2001).

K zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně, může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou (dále jen OZV), stanoví-li tak zvláštní zákon (zákon č. 128/2000 Sb., písm. d), 2000). Zvláštním zákonem je v tomto případě zákon o odpadech, který uvádí, že obec může ve své samostatné působnosti stanovit OZV obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO vznikajících na jejím katastrálním území (zákon č. 185/2001 Sb., § 17, odst. 2, 2001).

Obec má jako původce odpadů mnoho povinností. Musí stanovit např. jak se v obci bude s odpadem nakládat, jakým způsobem a které druhy odpadů se budou sbírat, jak se s odpadem dále naloží, kdo to zařídí a kolik to bude stát, jak často se budou odpady svážet, kolik budou lidé platit, kde budou sběrné dvory a jakým způsobem se budou provozovat aj. (Šťastná, 2007, s. 100).

Jednou ze zákonem daných povinností původců odpadů je tyto odpady zařazovat dle druhů a kategorií v souladu s Katalogem odpadů, kde KO je začleněn do skupiny 20 - Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru. V podskupině 20 01 – Složky z odděleného sběru jsou to např. 20 01 01 Papír a lepenka, 20 01 02 Sklo, 20 01 08 Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven, 20 01 39 Plasty, 20 01 40 Kovy atd. V podskupině 20 02 – Odpady ze zahrad a parků jsou to např. 20 02 01 Biologicky rozložitelný odpad, 20 02 02 Zemina a kameny a 20 02 03 Jiný biologický nerozložitelný odpad. V podskupině 20 03 – Ostatní komunální odpady jsou to např. 20 03 01 Směsný komunální odpad, 20 03 03 Uliční smetky, 20 03 04 Kal ze septiků a žump, 20 03 07 Objemný odpad atd. (vyhláška č. 381/2001 Sb., příloha č. 1, 2001).

Kompletní seznam skupiny 20 – Komunální odpady, dle Katalogu odpadů, je uveden v příloze P IV.

Obec jako původce komunálního odpadu je tedy povinna dodržovat zákonem stanovené povinnosti při nakládání s odpady, které jsou vymezeny v § 16, odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Mezi tyto povinnosti patří tedy nejen zařazování odpadů dle druhů a kategorií, ale také např. zajištění přednostního využití odpadů, ověřování nebezpečných vlastností odpadů, shromažďování utříděných odpadů, vedení evidence o odpadech a způsobech nakládání s nimi, zabezpečení odpadů před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem, ustanovení odpadového hospodáře aj.

Nakládání s KO prošlo určitým vývojem, který reaguje na současné přísnější požadavky na ochranu životního prostředí a trvale udržitelný rozvoj. Z ustanovení § 16 odst. 4 zákona o odpadech plyne obci odpovědnost za nakládání s odpady do doby jejich využití nebo odstranění, pokud toto zajišťuje sám jako oprávněná osoba, nebo do doby jejich převedení do vlastnictví osobě oprávněné k jejich převzetí.

Hlavatá (2004, s. 24) uvádí, že činnosti v oblasti nakládání s KO lze obecně rozdělit na:

- základní manipulace s KO – soustřeďování, třídění, sběr, výkup, skladování,
- oblast úpravy, využívání a odstraňování.

Obecně platné zásady OH ve spojení s KO představují:

- předcházení vzniku odpadu a jeho nebezpečnosti (opatření v oblasti výroby a spotřeby obalů a ekologicky nepříznivých výrobků, péče o výrobky po celou dobu jejich životnosti),
- oddělené shromažďování a využívání složek odpadů u zdroje jeho vzniku (domácí kompostování BRO, zkrmování odpadu),
- oddělené shromažďování a sběr využitelných a nebezpečných složek, jejich následná úprava a zpracování a oddělené odstraňování nevyužitelných zbytků především nebezpečných odpadů,
- racionální využití zbytkových odpadů (energetické využití spalováním, recyklace stavební sutě atd.),
- skládkování prokazatelně nevyužitelného zbytku (Kuraš, 2008, s. 53).

Obec je také povinna určit místa, kam mohou FO odkládat KO, který produkují, a zajistit místa, kam mohou FO odkládat nebezpečné složky KO (zákon č. 185/2001 Sb., § 17, odst. 3, 2001).

V okamžiku, kdy FO odloží KO na místě k tomu určeném, se stává původcem odpadů obec, zároveň je i jeho vlastníkem a je odpovědná za další nakládání s ním. Současně musí plnit řadu povinností pro ni jako původce ze zákona vyplývajících.

Na FO se vztahuje ustanovení § 17 odst. 4 zákona o odpadech. Ode dne, kdy tak stanoví obec OZV, jsou povinni KO odkládat na místech k tomu určených a současně KO odděleně shromažďovat, třídít a předávat k využití a odstraňování dle systému stanoveného obcí, pokud odpad samy nevyužítí v souladu se zákonem o odpadech nebo zvláštními právními předpisy (zákon č. 185/2001 Sb., § 17, odst. 4, 2001). Příkladem mohou být odpady rostlinného a živočišného původu, které si občan může dávat do svého kompostu nebo s nimi hnojit svou zahradu.

1.6.1 Biologicky rozložitelné odpady

BRO, resp. bioodpady tvoří v komunální sféře mezi KO kvantitativně významnou skupinu odpadů. Jedná se o odpad, který je rozkladu podléhající.

V této souvislosti je vhodné vymezit si některé další související pojmy.

Biologicky rozložitelný komunální odpad (dále jen BRKO) je BRO obsažený v KO. Samotný pojem je někdy užíván ve zjednodušené podobě jako tzv. komunální bioodpad (Hřebíček, 2010, s. 11).

Biologický odpad (dále jen BO) je BRO ze zahrad a veřejné zeleně, potravinářský a kuchyňský odpad z domácností, restaurací, stravovacích nebo jiných maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu (zákon č. 185/2001 Sb., § 33a, písm. b), 2001).

V obci existují dva hlavní druhy BRKO: zahradní odpad (z parků, zahrad, atd.) a kuchyňský odpad. Dohromady tvoří BO. Podrobněji znázorněno na následujícím obrázku.

Obrázek 2 – Schéma biologicky rozložitelných odpadů

Zdroj: Hřebíček J., 2010

Nakládání s komunálním bioodpadem by mělo být orientováno především na:

- předcházení jeho vzniku u zdroje (v domácnostech) podporou domácího a komunitního kompostování,
- zavádění systémů jeho sběru (odděleně nebo společně se směsným KO), anaerobní digesci v bioplynových stanicích a kompostování v kompostárnách, energetické využití ve spalovnách a odstranění skládkováním.

Kompostování napodobuje běžné přírodní procesy. Z rostlinných zbytků působením bakterií, plísní, žížal, hlístic a různých hub vznikne po určité době humus, který působí v půdě jako ideální hnojivo. Zlepšuje tak skladbu půdy, a je proto pro zahrady a pole nenahraditelný. Kompostu lze napomoci překopáváním tak, aby se do něj dostal kyslík a také správným namícháním směsi (Šťastná, 2007, s. 58).

Dle způsobu kompostování rozeznáváme tři jeho základní formy:

- Domácí kompostování, označováno též jako domovní kompostování, je nejlevnějším a nejjednodušším způsobem zpracování bioodpadů produkovaných v domácnosti a na zahradě.
- Komunitní kompostování neboli společné kompostování je mezistupněm mezi domácím a komunálním kompostováním. Uplatňuje se tam, kde je určitá komunita občanů a při vhodně zvolené poloze kompostišť se jedná o jednoduchý a levný způsob zpracování bioodpadu.
- Komunální kompostování zpracovává bioodpad z větší oblasti a často na komerční bázi. Jedná se o bioodpad z údržby obecní zeleně, obecních zařízení a po zavedení tříděného sběru BO také od občanů obce. Provozovatelem kompostárny je v takovém případě buď samotná obec nebo obcí pověřený subjekt. (Hřebíček, 2010, s. 49-51).

Jako opatření pro předcházení vzniku odpadů může obec ve své samostatné působnosti stanovit OZV obce systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území dané obce (zákon č. 185/2001 Sb., § 10a, odst. 2, 2001). V § 10a, odst. 1, zákona o odpadech, jsou také přesně vymezeny pojmy: komunitní kompostování, zelený kompost a veřejná zeleň.

Pro oddělený sběr a využití BRKO v obci existují čtyři hlavní důvody: environmentální, agronomický, ekonomický a legislativní.

Nejpodstatnějším environmentálním důvodem pro odklon BRO ze směsného KO (dále jen SKO) je minimalizace skládkování těchto odpadů a s ním také spojených úniků skládkových plynů do ovzduší. Skládkování BRO totiž významně přispívá ke zvyšování koncentrace skleníkových plynů v atmosféře Země, a ke všem negativním důsledkům s tím spojeným. Mezi další negativa můžeme zařadit např. zápach nebo zábor půdy.

Druhým je důvod agronomický. Vychází ze skutečnosti, že většina zemědělských půd v ČR trpí nedostatkem organické hmoty a také neustále klesajícím množstvím základních živin. Tato situace se nyní řeší navyšováním množství minerálních hnojiv, která jsou aplikována do zemědělské půdy, což má za následek splachování těchto materiálů do povrchových vod. BRKO jsou vhodnou surovinou pro výrobu kompostu a tento problém lze řešit zvýšením množství produkce kompostu a jeho aplikací do zemědělských půd.

Třetím motivem je možný ekonomický přínos plynoucí z provozu zařízení na využívání BRO. Finanční motivací je úspora ze snížení množství SKO, a tedy i celkové částky, kterou musí obec platit za zpracování odpadu. Prodej kompostu coby kvalitního hnojiva, jsou často nezanedbatelnými příjmy obce v případě, že je obec provozovatelem tohoto zařízení. Realizace konkrétních projektů kompostáren může být ekonomickým přínosem také z důvodu možnosti čerpání dotací z řady fondů, a tím i snížení počátečních nákladů.

Čtvrtý důvod je legislativní a plyne konkrétně z Evropské směrnice 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999, o skládkách odpadů (Hřebíček, 2010, s. 7-9).

Směrnice ukládá členským státům EU povinnost vypracovat národní strategii opatření k recyklaci, kompostování a produkci bioplynu, které povedou k omezení množství BRO ukládaného na skládky. Naplňování stanovených cílů je v podmínkách ČR zakotveno především v zákoně o odpadech, vyhlášce o podrobnostech nakládání s odpady a nařízení vlády o POH ČR. Pro oblast KO z toho vyplývá: zvýšit materiálovou recyklaci KO na 50 % do roku 2010 v porovnání s rokem 2000, snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000, snížit max. množství BRO (BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnosti, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnosti a do roku 2020 nejvíce 35 % hmotnosti z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995 (Hlavatá, 2004, s. 24-25).

2 NÁSTROJE VYUŽÍVANÉ V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ

Státní politika životního prostředí ČR (dále jen SPŽP) pro léta 2004 – 2010 byla schválena vládou ČR počátkem roku 2004 a vymezuje konsensuální rámec dlouhodobého a střednědobého směřování vývoje udržitelného rozvoje ČR. Současně definuje prioritní oblasti životního prostředí, kterými jsou: ochrana přírody, krajiny a biologické rozmanitosti; udržitelné využívání přírodních zdrojů a nakládání s odpady; životní prostředí a kvalita života; ochrana klimatu a omezení znečištění (Státní politika životního prostředí, 2012).

Voštová, Altmann, Fries a Jeřábek (2009, s. 35) rozlišují, dle postavení jednotlivých aktérů a jejich vzájemných vztahů, tři základní přístupy k problematice životního prostředí:

- donucovací přístup, který je založen na nerovném postavení dvou subjektů,
- tržně orientovaný přístup, tzn. používání ekonomických nástrojů,
- dobrovolný přístup, vycházející z ostatních nástrojů.

Kuraš (2008, s. 16) rozděluje nástroje na podporu OH na:

- administrativní (normativní) nástroje, ekonomické nástroje a ostatní nástroje.

V následujících částech této kapitoly budou stručně rozvedeny jednotlivé nástroje na podporu OH, přičemž podrobnější vymezení bude věnováno nedůležitějšímu oblastem, které jsou významné pro zpracování praktické části.

2.1 Administrativní (normativní) nástroje

Představují významný nástroj při uplatňování politiky životního prostředí. Donucovacím způsobem, čili na nerovnovážném postavení dvou subjektů (státu a znečišťovatelů), prosazují stanovenou politiku životního prostředí a tím také OH. Tyto nástroje můžeme nalézt v jednotlivých zákonech a jiných právních normách. Předpisy mohou být formulovány jako absolutní zákaz určité činnosti nebo je tato činnost částečně omezena formou příkazu.

Administrativní nástroje zahrnují:

- politické nástroje (např. SPŽP ČR, Státní program environmentálního vzdělávání a osvěty aj.),
- zákonné a technické normy, koncepční materiály (např. zákon o odpadech a řada dalších zákonů v oblasti OH, včetně prováděcích předpisů – vyhlášek, mezinárodní

smlouvy a dohody, POH ČR, krajů a původců, metodické pokyny, příkazy, zákazy, sdělení aj.) a z nich vycházející instituty (např. evidence a ohlašování odpadů, posuzování vlivů na životní prostředí – EIA, posuzování vlivů některých plánů a koncepcí na životní prostředí – SEA aj.) (Kuraš, 2008, s. 17).

Jako problematické se u použití administrativních nástrojů jeví otázka účinné kontroly.

2.1.1 Zákon o odpadech

V ČR vznikl první zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech, až v roce 1991. Do té doby se u nás s odpady nenakládalo smysluplně a odpovědně. Tento zákon předepisoval zpracování tzv. Programů OH, jejichž účelem bylo především to, aby se původci odpadů začali zajímat o odpady z ekonomického a environmentálního hlediska. Zákon o odpadech z roku 1991 nebyl v plném souladu s právem EU, proto byl novelizován a v roce 1997 byl přijat v pořadí již druhý zákon o odpadech č. 125/1997 Sb., který byl koncipován v souladu s právními předpisy EU a dalších zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (z anglického Organization for Economic Cooperation Development - dále jen OECD) a účinně fungujícím systémem péče o životní prostředí.

Tento zákon se opíral o Směrnici 75/442/EHS o odpadech a Basilejskou úmluvu. Zpracování Programů OH zcela vypustil a současně již preferoval hierarchii nakládání s odpady, tzn. omezování jejich vzniku, nezávadné odstraňování a max. využívání jako druhotných surovin. Obsahem zákona byla základní právní úprava při nakládání s odpady i vlastní výkon státní správy na úseku OH. Zákon se vztahoval jak na orgány veřejné správy a organizace, tak i na občany. Cílem tohoto zákona byla ochrana lidského zdraví a životního prostředí před škodlivými vlivy vzniku a nakládání s odpady (Hřebíček, 2009, s. 19).

Součástí zákona o odpadech z roku 1997 bylo upraveno také nakládání s obaly. Problematika obalů je v současné době řešena samostatným zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů.

Účelem zákona o obalech je chránit životní prostředí předcházením vzniku odpadů z obalů, a to především snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek v těchto obalech obsažených. Zákon stanovuje práva a povinnosti podnikajících PO, FO a působnost správních úřadů při nakládání s obaly a uvádění obalů a balených výrobků na trh

nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů. Zákon uvádí i poplatky a ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty (zákon č. 477/2001 Sb., § 1, odst. 1, 2001).

Postupem času se ukázalo, že zákon o odpadech z roku 1997 nebyl ještě v plném souladu s příslušnými právními předpisy EU, proto byl přijat v roce 2001 v pořadí již třetí zákon o odpadech č. 185/2001 Sb., který je v platnosti od 1. ledna 2002 a upravuje oblast OH. Tento zákon vnesl do právních předpisů plánování činností souvisejících s odpady a po dobu své existence byl již několikrát novelizován. S ohledem na značný počet novelizací bylo jeho úplné znění vyhlášeno v roce 2005 pod č. 106/2005 Sb. Nejnovějším úplným zněním zákona o odpadech je však zákon č. 77/2011 Sb.

Zákon o odpadech zpracovává příslušné předpisy EU a upravuje:

- a) pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje,
- b) práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství,
- c) působnost orgánů veřejné správy v odpadovém hospodářství (zákon č. 185/2001 Sb., § 1, 2001).

Celkově je zákon o odpadech rozdělen do osmnácti částí.

2.1.2 Prováděcí předpisy k zákonu o odpadech

V návaznosti na změny zákonů o odpadech byly novelizovány i prováděcí předpisy. Konkrétně se jedná o následující:

- vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů, kde poslední novelizovanou vyhláškou je č. 374/2008 Sb.,
- vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s BRO, a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady,
- vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v aktuálním znění dle novely č. 170/2010 Sb.,

- vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, dle aktuálního znění novely č. 61/2010 Sb.,
- nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o POH ČR, novela k POH ČR pod č. 473/2009 Sb.

Další specifické činnosti pro jednotlivé toky odpadů (např. nebezpečné odpady, autovraky, baterie a akumulátory, elektrozařízení a elektroodpady, BRO aj.) pak upravuje a do podrobností rozvádí řada dalších vyhlášek.

2.2 Ekonomické nástroje

Ekonomické nástroje vychází z tržně orientovaného přístupu a svým způsobem simulují působení trhu. Působí na cenu výrobních vstupů nebo výrobků a tímto způsobem ovlivňují rozhodování výrobců a spotřebitelů. Zpravidla zvýhodňují některé produkty nebo činnosti vůči ostatním. Oproti administrativním nástrojům umožňují dosažení zvolených cílů v rámci politiky životního prostředí s vyšší efektivností.

V rámci tržního přístupu lze rozlišit více možností působení trhu dle míry zásahů státu:

- původce negativního efektu je zatížen platbou (daní) a pomocí cenového mechanismu přenáší náklady ke znečišťovateli,
- dotace a investiční záměry formou odměny za omezování negativních externalit,
- simulovaný trh práva na znečištění v podobě obchodovatelných povolení,
- v podobě obecnějších právních norem vytváří stát podmínky pro účinnější práva poškozených a efektivnější mechanismy pro znečišťovatele (Voštová, Altmann, Fries a Jeřábek, 2009, s. 38-39).

K ekonomickým nástrojům tedy patří:

- daně a poplatky (např. za znečišťování životního prostředí, za ukládání odpadů na skládky, recyklační, místní aj.),
- podpory, subvence, výhodné půjčky (zejména z veřejných zdrojů ve formě dotací, zvýhodněných půjček či převzetí závazku),
- daňová zvýhodnění, cla, ceny, povinné finanční rezervy, pojištění aj. (Kuraš, 2008, s. 17).

Problémem u ekonomických nástrojů je nastavení jejich působení vč. stanovení jejich výše a skutečnost, že nikdy nemohou změnit chování všech subjektů.

Ve vztahu k územním rozpočtům lze příjmy rámcově rozdělit do čtyř skupin: daňové, transfery a dotace, nedaňové (souvisí s vlastní aktivitou územní samosprávy, zejména uživatelské a jiné poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, příjmy z majetku aj.) a úvěry či půjčky. Tři první kategorie jsou tzv. nenávratné příjmy, které představují nejdůležitější zdroj financování potřeb lokálního veřejného sektoru. Představují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů a to především na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Poslední kategorie jsou tzv. návratné příjmy, které jsou spojeny s povinností obcí je za určitých podmínek splatit (Provazníková aj., 2009, s. 79).

2.2.1 Poplatek za komunální odpad

Při stanovení platby za KO platí, že si může obec stanovit OZV pouze jeden ze tří možných způsobů platby. Dva způsoby upravuje zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, třetí způsob upravuje zákon č. 565/1991 Sb., o místních poplatcích.

Dle § 17 odst. 5 zákona o odpadech může obec vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování KO od občanů na základě písemné smlouvy. Vybírá-li obec tuto úhradu, nemůže pak stanovit poplatek za KO dle § 17a zákona o odpadech ani místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO dle zvláštního zákona (§10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

Úhrada za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování KO. Jde o tzv. smluvní poplatek, který se řídí dle ustanovení § 17 odst. 5 zákona o odpadech.

Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady, ostatní náležitosti smlouvy vychází z občanského, popř. obchodního zákoníku.

Poplatek za KO. Tento způsob platby je upraven § 17a zákona o odpadech. Obec jej může stanovit OZV, vykonává správu tohoto poplatku ve smyslu zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a je příjmem do rozpočtu obce. Při správě poplatku za KO se postupuje dle daňového řádu.

Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká KO. Plátcem je také vlastník nemovitosti, ve které vzniká KO, který jej následně rozúčtuje na jednotlivé poplatníky (zá-

kon č. 185/2001 Sb., § 17a, odst. 2, 2001). Zákon dále stanovuje maximální výši poplatku dle předpokládaných oprávněných nákladů obce.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO (v ČR je tento typ poplatku nejrozšířenější). Místní poplatek je upraven zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, který spravuje Ministerstvo financí (dále jen MF). Jako jediný z výše uvedených poplatků má zákonem stanovenou horní hranici, která činí maximálně 500,- Kč za osobu a kalendářní rok. Jedná se o dvousložkový poplatek, který stanoví obec OZV a platí se obci.

Dle zákona platí místní poplatek:

- fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt,
- fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k rekreaci (zákon č. 565/1990 Sb., § 10b, odst. 1, 1990).

Ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích dává obci možnost, aby OZV osvobodila od placení poplatku určité kategorie osob.

Účelem místního poplatku je především fiskální funkce tj. získávání finančních prostředků pro zajištění provozu přijatého systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO.

2.2.2 Poplatek za uložení odpadů na skládky

Původce odpadu je povinen platit poplatek za ukládání odpadů na skládky s výjimkou odpadů technologického materiálu určených na zajištění skládky. Poplatek je tvořen dvěma složkami. Základní složka poplatku se platí za uložení odpadu a je příjmem obce, na jejímž katastrálním území se skládka nachází. Riziková složka poplatku se platí za uložení nebezpečného odpadu a je příjmem Státního fondu životního prostředí (dále jen SFŽP).

Bližší podrobnosti, k poplatkům za uložení odpadů na skládky, jsou uvedeny v části osmé zákona o odpadech a příloze č. 6 zákona o odpadech.

Sazba základního poplatku za ukládání odpadů v Kč/t (kalendářní rok)				
Kategorie odpadu	2002 až 2004	2005 až 2006	2007 až 2008	2009 a následující léta
Nebezpečný	1100	1200	1400	1700
Komunální a ostatní	200	300	400	500

Sazba rizikového poplatku za ukládání nebezpečných odpadů v Kč/t (kalendářní rok)				
Kategorie odpadu	2002 až 2004	2005 až 2006	2007 až 2008	2009 a následující léta
Nebezpečný	2000	2500	3300	4500

Obrázek 3 – Poplatky za ukládání odpadů na skládky

Zdroj: Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech. Vlastní zpracování.

2.3 Ostatní nástroje

Ostatní resp. doplňkové nástroje, jsou charakteristické svým dobrovolným přístupem. Zařazujeme sem všechna ostatní podpurná opatření pro dosažení stanovených cílů, která nejsou ve většině případů zakotvena přímo v zákonech.

Ostatní nástroje jsou především nástroje:

- organizační (např. Zelený bod, Ekologicky šetrný výrobek aj.),
- dobrovolné jsou aktivity subjektů, které nejsou normativně stanoveny jako povinnost, ale jsou jiným vhodným způsobem motivovány (např. dobrovolná certifikace, společnosti zajišťující dobrovolně některé aspekty nakládání s odpady aj.),
- výzkum a vývoj, který je podporován z veřejných prostředků formou vypisování grantů a projektů v rámci jednotlivých resortů, především ministerstev (např. Grantové agentury ČR, Grantové agentury Akademie věd ČR, disertační práce aj.),
- informační nástroje, výchova a vzdělávání, které představují oblast získávání, zpracovávání a předávání informací (např. ČSÚ, Informační systém odpadového hospodářství aj.) a také všechny formy vzdělávání a výchovy (např. školení, kurzy aj.),
- institucionální se vztahují k institucím, které vykonávají veřejnou správu a k institucím, které poskytují podporu výkonu veřejné správy (např. SFŽP, EKO-KOM, Centrum pro hospodaření s odpady aj.) (Kuraš, 2008, s. 17-18).

Nevýhodou doplňkových nástrojů je dobrovolnost a finanční náročnost na jejich zavedení.

3 VEŘEJNÁ SPRÁVA V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Součástí této kapitoly je vymezení základních orgánů veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství. Následující část je zaměřena na systém řízení financí, ve kterém figuruje jako hlavní nástroj rozpočet. Dále je stručně popsán kontrolní systém na úrovni územní veřejné správy a finanční kontrola jako součást systému finančního řízení.

3.1 Orgány veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství

Veřejnou správu v oblasti OH na centrální úrovni vykonávají:

MŽP, které bylo zřízeno 19. prosince 1989 zákonem České národní rady (dále jen ČNR) č. 173/1989 Sb., o opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy k 1. lednu 1990. Je ústředním orgánem státní správy pro ochranu vod, ovzduší, přírody a krajiny, půdního fondu, horninového prostředí vč. nerostných zdrojů, pro OH a pro posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí. Dále je orgánem vrchního státního dozoru ve věcech životního prostředí a je mu podřízena Česká inspekce životního prostředí (dále jen ČIŽP) a Český hydrometeorologický ústav (dále jen ČHMÚ). Zabezpečuje a řídí jednotný informační systém o životním prostředí (zákon č. 2/1969 Sb., § 19, 1969).

Ministerstvo zemědělství (dále jen MZe) a Ministerstvo zdravotnictví (dále jen MZ).

ČIŽP byla zřízena v roce 1991 zákonem ČNR č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ostatní složky se k ní připojily následně. Je samostatnou organizační složkou státu zřízenou MŽP ČR. (Rektořík, Šelešovský aj., 2003, s. 38). Je odborný orgán státní správy, který je pověřen dozorem nad respektováním zákonných norem v oblasti životního prostředí a zároveň dohlíží na dodržování závazných rozhodnutí správních orgánů v této oblasti (Česká inspekce životního prostředí, 2011).

Působnost a kompetence ČIŽP vychází z hlavních složek ochrany životního prostředí, kterými jsou ochrana ovzduší, vod, přírody, lesa a odpadové hospodářství.

Česká obchodní inspekce (dále jen ČOI), Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen ÚKZÚZ), celní úřady, policie ČR a orgány ochrany veřejného zdraví.

Původní působnost okresních úřadů byla převedena na krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které disponují pravomocemi a povinnostmi, které vyplývají ze

zákona o odpadech, jako např. udělují souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady, kontrolují dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí MŽP a jiných správních úřadů v oblasti OH, mohou zrušit rozhodnutí o udělení souhlasu aj.

Veřejnou správu OH vykonávají na komunální úrovni obecní úřady, které disponují kontrolními pravomocemi, které jsou omezeny na zavedený systém nakládání s KO v obci. Obecní úřad kontroluje, zda PO a FO oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s KO na základě písemné smlouvy s obcí a zda se FO zbavují odpadu v souladu se zákonem o odpadech, současně může ukládat pokuty za porušení povinností, pokuty za přestupky aj. (zákon č. 185/2001 Sb., § 80, 2001).

Podrobnější vymezení působnosti orgánů je popsáno v části jedenácté zákona o odpadech.

3.2 Systém řízení financí a kontrola ve veřejné správě

V oblasti vynakládání veřejných prostředků lze rozlišovat pojmy finanční hospodaření a finanční řízení. Finanční hospodaření lze vymezit jako bezchybné dodržování právních předpisů a metodických pokynů (např. zákon o rozpočtových pravidlech, zákon o majetku, zákon o obcích, zákon o finanční kontrole, zákon o svobodném přístupu k informacím aj.). Finanční řízení lze chápat jako ekonomický pojem se zaměřením především na efektivnost fungování dané organizace, který využívá celý systém nástrojů (např. finanční analýzu, plánování, kontrolu, manažerské účetnictví aj.) (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 10-11). Kontrola ve veřejné správě je součástí řídicích a rozhodovacích procesů ve veřejné správě. Jejím smyslem je ve zpětné vazbě podávat informace o tom, jak jsou dosahovány stanovené cíle veřejné správy.

3.2.1 Rozpočet jako nástroj finančního řízení

Základním nástrojem finančního hospodaření územně samosprávného celku (dále jen ÚSC) je dle ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, jejich roční rozpočet (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 10-11).

Rozpočet ÚSC je finančním plánem, kterým se řídí financování činností ÚSC. Rozpočtový rok je shodný s kalendářním rokem. Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný a při jeho zpracování se vychází z rozpočtového výhledu (zákon č. 250/2000 Sb., § 4, 2000).

Základní legislativní normou v oblasti účetnictví je zákon o účetnictví, prováděcím předpisem k zákonu jsou vyhlášky MF ČR a k nim souhrnně zpracované České účetní standardy, jejichž úkolem je stanovit základní postupy účtování za účelem dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami (Otrusínová, 2010, s. 16).

Zákon o účetnictví stanovuje v souladu s právem EU rozsah a způsob vedení účetnictví a požadavky na jeho průkaznost (zákon č. 563/1991 Sb., § 1, odst. 1, 1991).

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu (vyhláška č. 410/2009 Sb., § 2, 2009). K této vyhlášce byly vydány České účetní standardy č. 701 – 704.

Rozpočet ÚSC je označován jako decentralizovaný peněžní fond, ve kterém se soustředují příjmy, které obec získá na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě a příjmy z vlastní činnosti. Je vytvářen, rozdělován a používán s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování (Provazníková aj., 2009, s. 57).

3.2.2 Kontrolní systém na úrovni územní veřejné správy

Struktura kontrolního systému je dána strukturou institucí, které kontrolu vykonávají. Kontrolní instituce spadající do kontrolního systému postupují především ve smyslu ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, který se vztahuje na řízení, v němž o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech občanů a organizací rozhodují v oblasti státní správy obce, kraje, ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy a organizační složky jimi zřízené dle tohoto zákona a podmínek, které určuje zvláštní zákon (př. zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě - dále jen VS, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích aj.) (Rektořík, Šelešovský aj., 2003, s. 32).

Obec jako územní veřejná správa s tzv. všeobecnou působností, vykonává kontrolu v oblasti samostatné i přenesené působnosti státní správy v různém rozsahu prostřednictvím vlastních orgánů (Rektořík, Šelešovský aj., 2003, s. 35-36).

Kontrola realizovaná územní samosprávou má plnit funkci zpětné vazby při správě a řízení obce, jak vyplývá především ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a zákona č. 250/2000

Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Kontrolu v působnosti obce vykonávají: zastupitelstvo, rada, starosta, tajemník, finanční a kontrolní výbor (Rektořík, Šelešovský aj., 2003, s. 59-60).

Na úrovni obce se zřizuje vždy kontrolní a finanční výbor, přičemž obecně platí, že výbory jsou zřizovány zastupitelstvem a plní úkoly, kterými jej zastupitelstvo pověří.

Kontrolní výbor plní dle § 119 odst. 3 zákona o obcích následující činnosti: kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné činnosti a plní další kontrolní úlohy, jimiž jej pověří zastupitelstvo obce.

Finanční výbor plní kontrolní činnosti, které se týkají kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Zákon o obcích v § 38 stanovuje, že majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně (Nemec, Ochrana, Pavel a Šagát, 2010, s. 102-103).

3.2.3 Finanční kontrola

Finanční kontrola je součástí systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky, musí být vykonávána v souladu se zákonem a principy komunitárního práva tak, aby zajišťovala hospodárný, efektivní a účelný výkon VS.

Zákon o finanční kontrole pak konkrétně stanoví předmět, hlavní cíle, zásady uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů VS.

Cílem finanční kontroly je prověřovat dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy při hospodaření s veřejnými prostředky. Zajišťovat ochranu veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům, včas a spolehlivě informovat vedoucí orgány veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky. (zákon č. 320/2001 Sb., § 4, odst. 1, 2001).

Systém finanční kontroly:

- finanční kontrola vykonávaná kontrolními orgány (veřejnoprávní kontrola)
- finanční kontrola dle mezinárodních smluv,
- vnitřní kontrolní systém:
 - řídicí kontrola a interní audit (zákon č. 320/2001 Sb., § 3, 2001).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA KYJOVA

Součástí této kapitoly je stručná charakteristika města Kyjova vč. základních údajů o městě. Následuje část vymezující postavení a působnost městského úřadu v oblastech státní správy a samosprávy a dozor nad výkonem působnosti města. V závěru této kapitoly je stručně uvedena vnitřní organizace městského úřadu a kontrolní systém města Kyjova.

4.1 Základní údaje

Město Kyjov patří z hlediska územně – správního členění do okresu Hodonín (NUTS 4), územní obvod Jihomoravského kraje (NUTS 3). Statistický kód obce je ZUJ 586307.

Rozkládá se na 29,88 km² a je složeno ze čtyř katastrálních území: Bohuslavice, Boršov, Kyjov a Nětčice. K 31.12.2010 mělo 11 539 obyvatel (Demografická ročenka měst, 2012).

Kyjov leží přibližně 50 km jihovýchodně od Brna, asi 20 km severně od Hodonína a zhruba 25 km na západ od Uherského Hradiště. Městem prochází silnice I/54, která spojuje Brno se Slovenskem a železnice Veselí – Kyjov – Bučovice – Brno.

Severně a západně od města se zdvíhají zalesněné vrcholky Kyjovské pahorkatiny, Ždánického lesa a Chřibů. Je kulturním střediskem severní části Slovácka a jeho historické jádro je městskou památkovou zónou. Město Kyjov je součástí mikroregionu Babí Lom.

4.2 Postavení a působnost městského úřadu, dozor

Postavení a působnost městského úřadu (dále jen MěÚ) upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a zvláštní zákony v oblastech státní správy a samosprávy. Vztahy MěÚ k orgánům města upravuje zákon o obecním zřízení. MěÚ je orgánem města Kyjova, který plní úkoly v oblasti samostatné i přenesené působnosti.

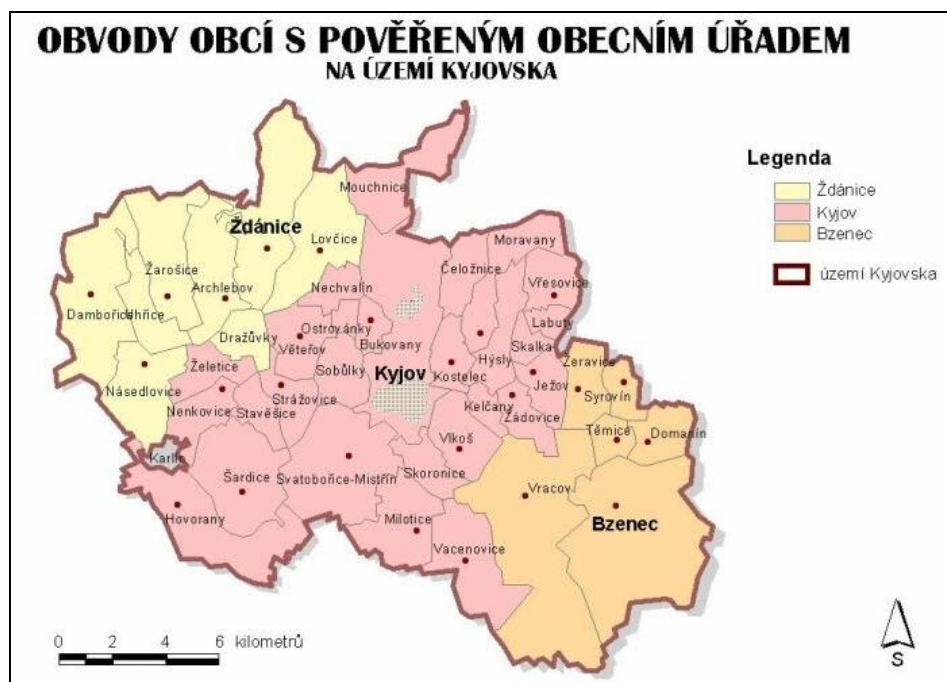
Právní úprava dozoru nad činností obcí nabyla účinnosti 1. července 2006 (tzv. dozorová novela, zákon č. 234/2006 Sb.) a rozlišuje, zda se jedná o dozor nad samostatnou nebo přenesenou působností. Dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí vykonává Ministerstvo vnitra a nad výkonem přenesené působnosti je svěřen krajským úřadům (Provazníková aj., 2009, s. 34).

V oblasti samostatné působnosti plní MěÚ úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada města Kyjova a současně pomáhá výborům zastupitelstva a komisím rady v jejich činnosti.

Dozor nad vydáváním a obsahem OZV města, usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů města v samostatné působnosti vykonává Ministerstvo vnitra (dále jen MV) ČR, které kontroluje výkon samostatné působnosti svěřené orgánům města Kyjova.

Přenesená působnost je v základním rozsahu (na základě zvláštních zákonů) vykonávána MěÚ s výjimkou věcí, které spadají do působnosti jiného orgánu města Kyjova, především radě nebo zvláštnímu orgánu, příp. komise. Správním obvodem při výkonu přenesené působnosti je území města Kyjova.

MěÚ je současně pověřeným obecním úřadem, kde vedle přenesené působnosti na území města Kyjova vykonává přenesenou působnost v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony. Správní obvod při výkonu přenesené působnosti pověřeného obecního úřadu je vymezen územím obcí: Kyjov, Bukovany, Čeložnice, Hovorany, Hýsly, Ježov, Kelčany, Kostelec, Labuty, Milotice, Moravany, Mouchnice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vřesovice, Žádovice a Želetice (viz následující obrázek).

Obrázek 4 – Obvody obcí s pověřeným obecním úřadem

Zdroj: Město Kyjov, 2011

MěÚ je také obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Vedle přenesené působnosti na území města Kyjova a přenesené působnosti pověřeného obecního úřadu na vymezeném území je tedy úřadem s výkonem přenesené působnosti v rozsahu jemu svěřeném zvláštní-

mi předpisy. Správním obvod MěÚ obce s rozšířenou působností je vymezen územím obcí: Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čeložnice, Dambořice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýsly, Ježov, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Lovčice, Milotice, Moravany, Mouchnice, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Vřesovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice, Želetice, Žeravice (viz následující obrázek).

Obrázek 5 – Správní obvod obce s rozšířenou působností

Zdroj: Město Kyjov, 2011

Na některých územích může MěÚ vykonávat přenesenou působnost v jiném správním obvodu, než je uvedeno výše, a to na základě zvláštního zákona (např. stavební úřad, matriční úřad aj.) nebo veřejnoprávní smlouvy uzavřené s jinou obcí.

Dozor nad vydáváním a obsahem nařízení, usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů města v přenesené působnosti vykonává Krajský úřad Jihomoravského kraje v přenesené působnosti, který kontroluje výkon přenesené působnosti svěřené orgánům města Kyjova.

MěÚ rozhoduje také o poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Mimo výše uvedené činnosti v oblastech státní správy a samosprávy má město Kyjov zřízenou vedlejší hospodářskou činnost ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ÚSC, a to činnost správy bytů a ubytovny (Organizační řád MěÚ Kyjov, 2011).

4.3 Veřejná správa města Kyjova

V rámci této kapitoly bude stručně popsána vnitřní organizační struktura MěÚ Kyjov a kontrolní systém města Kyjova.

4.3.1 Vnitřní organizace MěÚ

Volený management města Kyjova se ve stávajícím volebním období skládá ze starosty, dvou místostarostů, 27 členů zastupitelstva města Kyjova, finančního výboru, výboru pro regionální středisko mládeže a kontrolního výboru, 9 členů rady města Kyjova a jejich 12 komisí.

Personální management je rozdělen na následujících odbory: Odbor organizační a právní, Odbor majetku, Odbor investic a rozvoje (nově rozdělen na dva samostatné odbory a to konkrétně Odbor rozvoje města a Odbor komunálního hospodářství), Odbor finanční, Odbor správních a dopravních agend, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Odbor životního prostředí, Odbor stavebního úřadu a územního plánování (nově rozdělen na dva samostatné odbory a to konkrétně Odbor stavebního úřadu a Odbor územního plánování), Odbor školství a kultury a Odbor obecní živnostenský úřad.

Odbory MěÚ plní úkoly města a MěÚ v rozsahu vymezeném Organizačním řádem města Kyjova. V rámci plnění úkolů jsou pravomoci MěÚ rozděleny tak, že do působnosti odborů patří vykonávání, zajišťování a provádění činností, které patří do samostatné nebo přenesené působnosti města Kyjova nebo jejichž výkon je dle zvláštního zákona svěřen MěÚ (Organizační řád MěÚ Kyjov, 2011).

Dále jsou zřízeny samostatné útvary: interní audit, krizové řízení a personální útvar.

Organizační schéma MěÚ tvoří přílohu č. 1 Organizačního řádu města Kyjova, ve kterém nejsou zakomponovány výše uvedené změny ve vnitřní organizaci MěÚ Kyjov. Původní schéma je uvedeno v příloze P V.

Město je zřizovatelem Městské policie Kyjov a několika příspěvkových organizací v oblasti předškolních a školských zařízení. Je také zřizovatelem Centra sociálních služeb v Kyjo-

vě, Městské knihovny a Městského kulturního střediska. Od konce roku 2011 je vlastníkem obchodní společnosti Teplo Kyjov, spol. s r. o..

4.3.2 Kontrolní systém města Kyjova

Kontrolním systémem se rozumí organizační, řídicí a jiné předpisy města Kyjova, upravující systém finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky.

Kontrolní systém města Kyjova zahrnuje:

- finanční kontrolu skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky zejména při poskytování veřejných prostředků třetím osobám, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití,
- vnitřní kontrolní systém, tedy finanční kontrolu zajišťovanou jako součást vnitřního řízení města Kyjova při přípravě operací, před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečňovaných operací, až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následném prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření (řídicí kontrola), jako i interní audit (Organizační řád MěÚ Kyjov, 2011).

5 SYSTÉM KOMUNÁLNÍHO HOSPODAŘENÍ MĚSTA KYJOVA

Oblast odpadového hospodaření byla ve městě Kyjov do počátku roku 2011 součástí činností Odboru investic a rozvoje. V rámci organizačních změn na MěÚ za účelem zefektivnění stávajícího uspořádání došlo od března roku 2011 k rozdělení Odboru investic a rozvoje na dva samostatné odbory (nově vznikly: Odbor rozvoje města a Odbor komunálního hospodářství). S jejich oddělením souviselo také rozdělení vykonávaných správních činností mezi tyto dva nově vzniklé odbory. V následující části této práce se budu podrobněji zabývat činností Odboru komunálního hospodářství s důrazem na systém nakládání s komunálními odpady.

5.1 Vymezení činností Odboru komunálního hospodářství

Odbor komunálního hospodářství (dále jen OKH) vykonává správu:

- v oblasti dopravy a místních komunikací,
- v oblasti veřejné zeleně a lesního hospodářství,
- v oblasti veřejného prostranství,
- v oblasti nakládání s komunálním odpadem,
- v oblasti ochrany zvířat,
- v oblasti městských zařízení.

Kompletní soupis správních činností OKH města Kyjov je uveden v příloze P VI.

5.1.1 Odbor komunálního hospodářství v oblasti nakládání s KO

Organizaci systému nakládání s komunálními odpady ve městě Kyjov má z hlediska samosprávy v kompetenci MěÚ Kyjov, resp. Odbor komunálního hospodářství. OKH v oblasti nakládání s KO:

- vypracovává POH včetně jeho aktualizace a kontroly dodržování,
- zodpovídá za plnění smluv města v oblasti nakládání s KO,
- eviduje černé skládky na území města a zajišťuje jejich zneškodňování,
- vyřizuje stížnosti občanů na sběr, svoz a zneškodňování odpadu ve městě a zajišťuje rozmístění kontejnerů ve městě,

- zajišťuje úklid a očistu města.

Výkon státní správy v této oblasti zajišťuje MěÚ Kyjov prostřednictvím Odboru životního prostředí a Odboru finančního, který:

- zkoumá oprávněnost osvobození od placení místních poplatků za systém KO na základě čl. 22 OZV města Kyjova č. 7/2011 o místních poplatcích,
- zkoumá oprávněnost úlevy od placení místních poplatků za systém KO na základě čl. 23 OZV města Kyjova č. 7/2011 o místních poplatcích.

MěÚ Kyjov ve spolupráci s výše uvedenými odbory pak dále:

- kontroluje, zda PO a FO oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s KO na základě písemné smlouvy s obcí a zda FO, která není podnikatelem, se zbavuje KO v souladu se zákonem o odpadech,
- ukládá PO a FO oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinností dle § 66 odst. 1 zákona o odpadech, současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- ukládá FO pokuty za přestupky dle § 69 zákona o odpadech, současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- kontroluje, zda PO a FO oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu se zákonem o odpadech (zákon č. 185/2001 Sb., § 80, 2001).

5.2 Obecně závazné vyhlášky města Kyjova

Zákon o odpadech č. 185/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ukládá FO povinnost třídít odpady, pokud obec zavede systém separovaného (tříděného) sběru odpadů. Na území města Kyjova stanovuje systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO a nakládání se stavebním odpadem OZV města Kyjova č. 3/2007. Zákon o místních poplatcích č. 565/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, umožňuje obci stanovit formou OZV poplatek za KO, který je na území města Kyjova upraven OZV č. 7/2011 o místních poplatcích.

5.2.1 Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 3/2007

Ve městě Kyjov se systém nakládání s KO řídí OZV města Kyjova č. 3/2007 ze dne 19. března 2007, kterou se stanovuje systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO a nakládání se stavebním odpadem. Tato OZV je rozdělena na čtyři části.

První část OZV uvádí předmět a působnost vyhlášky a vymezuje základní pojmy. Předmětem je tedy stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO vznikajících na území města Kyjova a stanovení systému nakládání se stavebním odpadem. Účastníkem systému jsou pak FO (občané) pobývající na území města Kyjova.

Druhá část se vztahuje na KO, resp. na jaké složky se KO třídí, kde jsou místa určená pro jejich odkládání a jaká jsou pravidla pro jejich shromažďování. KO se třídí na následující složky: papír a lepenka, sklo, plasty, kovy, objemný odpad, elektrotechnický odpad, nebezpečný odpad a SKO. K odkládání nebezpečných a ostatních odpadů jsou určena tato místa: sběrný dvůr, sběrný a výkupný odpadů a specializované obchody, úřady, školy a jiná místa, pokud je v nich organizován sběr určitých složek odpadů nebo jiný zpětný odběr. Pro ostatní odpady platí navíc sběrné nádoby pro jednotlivé složky odpadu.

Část třetí upravuje nakládání se stavebním odpadem a část čtvrtá obsahuje sankce, zrušovací ustanovení a účinnost (Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 3/2007, 2011).

Úplné znění OZV města Kyjova č. 3/2007 je uvedeno v příloze P VII.

5.2.2 Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 7/2011

Jak již bylo uvedeno v teoretické části, obec si může stanovit OZV pouze jeden ze tří možných způsobů platby za KO. Město Kyjov využívá nejrozšířenější způsob poplatku za KO, který je upraven zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v aktuálním znění. Zákon umožňuje obci stanovit poplatek za KO, který je upraven OZV města Kyjova č. 7/2011 ze dne 19. prosince 2011, o místních poplatcích.

OZV je rozdělena celkem do pěti částí, přičemž část první uvádí, že město Kyjov zavádí a vybírá místní poplatky ze psů, místní poplatky z užívání veřejného prostranství a místní poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO. Výkon správy místních poplatků provádí MěÚ v Kyjově a na řízení o poplat-

cích se vztahuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, není-li zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, stanoveno jinak.

Místní poplatek za KO je podrobněji upraven v hlavě III, čl. 18 – 23 této OZV. Sazba poplatku pro poplatníka dle této vyhlášky činí 500,- Kč a je tvořena:

- pevnou sazbou 250,- Kč za kalendářní rok a
- z částky 250,- Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena dle skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného KO. Skutečné náklady činily v roce 2010 částku 665,- Kč rozúčtovanou takto $8.031.754,- \text{ Kč} : 12\ 074 = 665,- \text{ Kč}$ (Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 7/2011, 2011).

5.3 Organizace systému nakládání s komunálními odpady v Kyjově

Za organizaci systému nakládání s KO ve městě Kyjov zodpovídá OKH MěÚ Kyjov. Město Kyjov je od roku 2001 součástí Dobrovolného svazku obcí (dále jen DSO) Severovýchod, se sídlem v Kyjově.

DSO je formou spolupráce mezi obcemi, jejichž členem mohou být jen obce. Představuje specifickou formu a vznik rozpočtu ÚSC. Vzniká za účelem ochrany a prosazování společných zájmů obcí. DSO je PO, sestavuje rozpočet a hospodaří s majetkem, který jednotlivé obce do svazku vkládají a s majetkem, který získal vlastní činností. Finanční systém se řídí zákonem o obcích a zákonem o rozpočtových pravidlech ÚSC. Schvaluje stanovy a své aktivity financuje především z dotačních zdrojů, z jiných úrovní veřejných rozpočtů a z úvěrů (Provazníková aj., 2009, s. 248-249).

Hlavním účelem DSO Severovýchod je regionální rozvoj, cestovní ruch, životní prostředí a odpadové hospodářství. Svazek obcí má aktuálně 47 členských měst a obcí Kyjovska.

5.3.1 Komunální odpady a společnost EKOR

Svoz, třídění a likvidaci KO od občanů města a pro zařízení města (radnice, školy, školky apod.) Kyjova provádí společnost EKOR, s. r. o. (dále jen EKOR) Kyjov, jejímž 100 % vlastníkem jsou města a obce regionu Kyjovska (sdružená do DSO Severovýchod).

Důvodem vzniku společnosti byla nutnost řešení nových podmínek v odpadovém hospodářství. Jeho základní kapitál činí 21.600.000,- Kč. Statutárním orgánem jsou dva jednatelé a počet kmenových zaměstnanců k lednu 2010 činil 67 (EKOR: Základní údaje, 2010).

EKOR zabezpečuje pro město Kyjov: rozmístění nádob na SKO a jeho svoz, separaci odpadů (papír, plasty, sklo) a jejich svoz, sběrné nádoby na vytříděné složky odpadů, provoz sběrných dvorů, mobilní svoz nebezpečného odpadu, pronájem velkoobjemových kontejnerů a jejich svoz, likvidaci odpadů, provoz kompostárny, provádění strojní očisty a provádění zimní údržby.

EKOR poskytuje své služby nejen pro město Kyjov, ale také dalším 47 okolním obcím. Jednotlivé obce mají se společností EKOR uzavřenou písemnou smlouvu na zajištění svozu, třídění a likvidaci odpadů od občanů obce (příp. zařízení). Původci, kteří produkují živnostenský odpad, mohou na základě písemné smlouvy s obcí využít systém zavedený obcí pro nakládání s KO. V současné době město Kyjov nemá žádnou takovou smlouvu a uvedení původci odpadů mají uzavřenou smlouvu na odstraňování KO přímo se společností EKOR nebo jinou společností, která se zabývá odpadovým hospodářstvím.

Shromažďování KO a separovaný sběr

KO se shromažďuje v místě svého vzniku, tzn. v domácnostech, zařízeních apod. do nádob k tomu určených (např. koše, odpadkové nádoby, pytle aj.). Takto shromážděný KO je soustředován ve zvlášť k tomu určených nádobách nebo kontejnerech, umístěných na vyhrazených stanovištích. Na netříděný KO slouží plechové nebo plastové nádoby. Na tříděný KO slouží barevné nádoby o různém objemu (plastové popelnice, kontejnery, zvony aj.). Četnost svozu KO je předem určena stanoveným harmonogramem.

Sběrný dvůr Kyjov

Je místo, kam mohou FO (občané) odevzdávat odpad zdarma (po předložení občanského průkazu a prokázání trvalého bydliště ve městě Kyjov). Podnikatelské subjekty mohou využívat služeb sběrného dvora v případě, že mají s městem Kyjov nebo společností EKOR uzavřenou písemnou smlouvu. Tímto způsobem se výrazně omezuje nelegální nakládání s odpady. Sběrný dvůr má stanovenou provozní dobu a vymezené druhy sbíraných odpadů:

- Nebezpečný odpad (např. barvy, oleje, léky aj.) je shromažďován formou stálého i mobilního sběru. Skladování se provádí dle druhu na určená místa příp. do speciálních kontejnerů při dodržení bezpečnostních opatření.

- Objemný odpad (např. nábytek, zařízení domácností aj.) je možné odkládat na sběrném dvoře nebo v pěti trvale rozmístěných velkoobjemových kontejnerech na území města Kyjova. V případě potřeby lze velkoobjemový kontejner individuálně přistavit na požadované místo (tato služba je však již zpoplatněna).
- Stavební odpad (např. cihly, beton aj.) lze do množství 500 kg na nemovitost a rok bezplatně odkládat do velkoobjemových kontejnerů umístěných na sběrném dvoře. Pokud je toto množství vyšší, služba je již zpoplatněna.
- Elektroodpad (např. pračky, televize, počítače aj.). Existují kolektivní systémy, které mají systém zpětného odběru elektroodpadu založený na spolupráci s obcí. Místem zpětného odběru elektroodpadu ve městě Kyjov je sběrný dvůr. Do sítě kolektivních systémů se Kyjov zapojil v r. 2006 a spolupracuje tak se společnostmi:
 - o ASEKOL – zpětný odběr elektrozařízení (tzv. černé elektro),
 - o Elektrowin – zpětný odběr elektrozařízení (tzv. bílé elektro),
 - o EKOLAMP – zpětný odběr a recyklace světelných zdrojů a svítidel,
 - o ECOBAT – zpětný odběr baterií a akumulátorů.
- Barevné kovy a železo lze odkládat na sběrném dvoře, kde je od roku 2001 v provozu výkupna kovů.
- Obalové odpady (např. papír, plasty, sklo aj.) je možno odkládat na sběrný dvůr v případě, že se jedná o větší množství. Standardně se však odkládají do nádob na tříděný odpad, které jsou rozmístěny na území města.

Kompostárna

Odpady biologického původu tvoří významnou část KO. Za účelem efektivnějšího nakládání s komunálním bioodpadem město Kyjov vybuodovalo v r. 2002 na svém území kompostárnu, kterou od počátku r. 2004 provozuje EKOR. Kompostárna využívá zařízení německé společnosti KNEER s technologií kontejnerové techniky. Hlavní fermentační proces probíhá v uzavřených samostatných kontejnerech s řízeným přívodem vzduchu.

Vstupní surovinou jsou především odpady z údržby městské zeleně (tráva, listí, štěpka aj.), zahradní odpady od občanů, čistírenské kaly (z vedle umístěné čistírny odpadních vod) a odpadní zelenina z konzerváren. Získaná vstupní surovina se drcením a smícháváním při-

pravuje ke kompostování ve vyhnívacích kontejnerech. Součástí zařízení kompostárny je míchací šnek, bubnový drtič, pásové a šnekové dopravníky, plnič kontejnerů, zařízení vhánějící vzduch do kontejnerů, monitorovací zařízení, kolový nakladač, tahač kontejnerů aj.

Kapacita kompostárny je 1 300 tun vyprodukovaného kompostu za kalendářní rok, přičemž v průběhu roku se zpracuje přibližně 2 100 m³ hmoty. EKOR je jako pronajímatel povinen podrobit výsledný produkt kompostování registraci tak, aby odpovídal požadavkům zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (dále jen zákon o hnojivech), v aktuálním znění. Procentuální zastoupení jednotlivých vstupních složek má schválenou certifikovanou strukturu, která činí: drť 30 – 50 %, kaly 15 – 20 % a voda 0 – 25 %.

Výsledným produktem je organické hnojivo „Kompekor“, resp. kvalitní kompost. Využití kompostu je zejména při údržbě zelených ploch ve městě Kyjov, je také volně prodejný pro FO i podnikatele a nebo se využívá při rekultivaci skládky v Těmicích. Kompost splňuje náležitosti zákona o hnojivech a patří mezi registrované komposty společnosti EKOR.

Skládka odpadů

Od roku 1995 zajišťuje provoz centrálně řízené skládky Těmice společnost EKOR. Skládka svým technickým zabezpečením spadá dle současných předpisů do skupiny S-OO (tzn. ostatní odpad) a je rozdělena na několik etap s předpokladem uložení až 1.500.000 m³ odpadu. Od konce roku 1998 je skládka Těmice v majetku společnosti EKOR a od listopadu 2003 je provozována na základě integrovaného povolení dle zákona č. 76/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (EKOR: Skládka odpadů, 2010).

Součástí skládky odpadů Těmice je také dotřídňovací linka a recyklace stavebních odpadů. Provoz dotřídňovací linky byl zahájen koncem roku 2008 za finanční podpory EU, státu a Jihomoravského kraje. Účelem této linky je zpracování (dotřídění a lisování) a krátkodobé skladování vybraných druhů odpadů, resp. obalů (papír, plasty a nápojové kartony). Stavební odpady (stavební suť, cihly aj.) se zpracovávají na recyklační ploše tříděním a drcením. Takto upravené nachází využití v areálu skládky.

MěÚ Kyjov je provozovatelem skládky, která se nachází východně od Nětčic s kapacitou cca 100.000 m³. Tato skládka sloužila pro skládkování domovního odpadu a inertního materiálu. V současné době se skládka již aktivně nevyužívá a je zrekultivována.

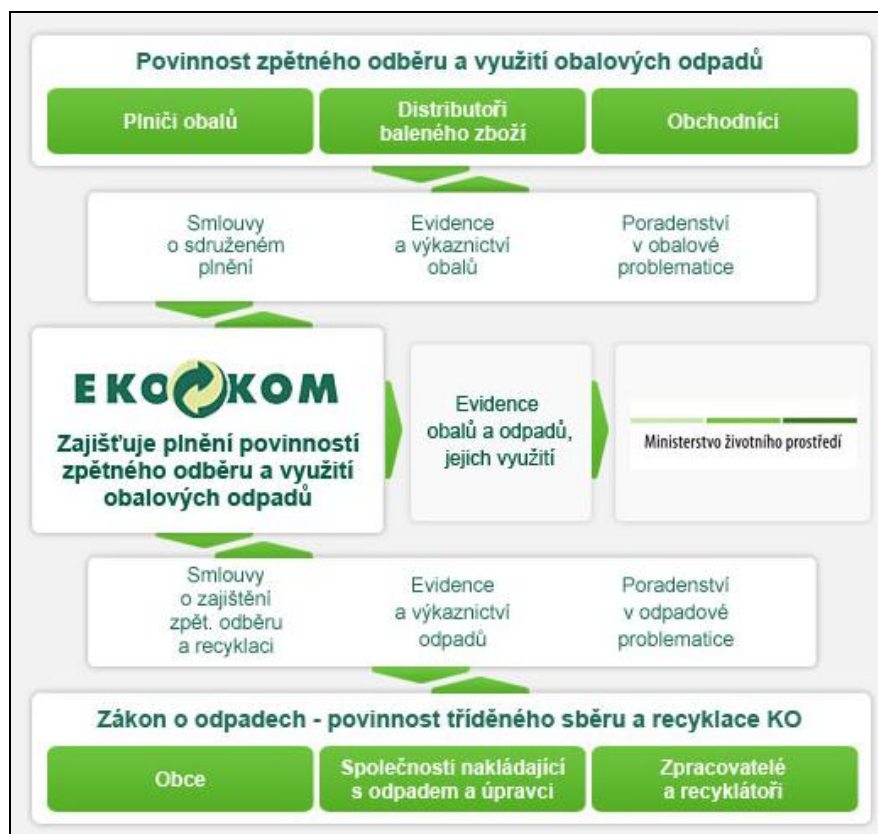
5.3.2 Obalové odpady a společnost EKO-KOM

Nakládání s obaly je řešeno v rámci OH jednotlivých původců odpadů, jejichž povinnosti jsou stanoveny zákonem o odpadech a zákonem o obalech. Velká část obalů je vratných či opakovatelně použitelných. Současné vybavení sběrné a svozové sítě v jednotlivých obcích umožňuje účast na tříděném sběru. Naprostá většina obcí v ČR využívá jednosložkový materiálový sběr, tj. oddělený sběr dle jednotlivých komodit – sklo, papír, plasty.

V ČR byla pro nakládání s obaly založena v roce 1997 autorizovaná společnost EKO-KOM, a. s. (dále jen EKO-KOM). Jedná se o neziskovou akciovou společnost, která vytvořila a efektivně provozuje v rámci ČR systém, který zajišťuje třídění, recyklaci a využití obalového odpadu. Tento systém je založený na spolupráci průmyslových podniků, měst a obcí. Systém EKO-KOM zajišťuje, aby odpady z použitých obalů byly spotřebitelem vytříděny, svezeny sběrovou technikou, dotříděny a využity jako druhotná surovina nebo případně jako zdroj energie. Celý soubor činností zajišťovaných společnostmi se ujal pod názvem „Systém EKO-KOM“ (O společnosti a systému EKO-KOM, 2011).

Systém EKO-KOM vychází ze dvou zákonných povinností:

- Dovozci, plniči, distributoři a maloobchody, kteří uvádějí na trh či do oběhu obaly nebo balené výrobky, mají dle zákona o obalech povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů. S touto skupinou pak EKO-KOM uzavírá „Smlouvy o sdruženém plnění“.
- Obce a města mají dle zákona o odpadech, povinnost třídít a využívat KO, jehož součástí jsou také použité obaly. S nimi pak uzavírá EKO-KOM „Smlouvy o zajištění zpětného odběru a recyklaci odpadu z obalů“.

Obrázek 6 – Schéma systému EKO-KOM

Zdroj: EKO-KOM, 2011

Občané města Kyjova mohou využívat pro tříděný sběr papíru, plastů, barevného a bílého skla trvale rozmístěných nádob na území města Kyjova (tzv. sběrných hnízd), kterých je ve městě celkem 67. Dalším způsobem je možnost odevzdání na sběrném dvoře v případě, že se jedná o větší množství tříděného odpadu.

Město Kyjov má se společností EKO-KOM uzavřenou smlouvu od roku 2002. Jedná se o smlouvu č. OS 2002 20 000 918 o zajištění zpětného odběru a recyklaci odpadu z obce. Město Kyjov je tak povinno vést evidenci o množství zpětně odebraného a využitého odpadu z obalů, na základě které společnost EKO-KOM přispívá městu finančními prostředky na systémy sběru, třídění a využití obalového odpadu. Tyto finanční prostředky od EKO-KOMu představují zdroj příjmů do rozpočtu města Kyjova.

6 ANALÝZA ODPADOVÉHO HOSPODAŘENÍ MĚSTA KYJOVA

Tato kapitola zahrnuje analýzu celkové produkce odpadů na území města Kyjova včetně konkrétněji vymezeného přehledu produkce SKO a BRO v letech 2008 – 2010. Následuje finanční analýza týkající se nakládání s KO v rozpočtu města a finanční analýza SKO jako nejvíce zastoupeného druhu odpadu, a to jak na celkové produkci odpadů, tak i na výdajové stránce rozpočtu. Součástí je také finanční rozbor výše místního poplatku, který patří mezi ekonomické nástroje a celkový rozpočet města Kyjova vč. jeho stručného rozdělení. V závěru této kapitoly je uvedeno stručné shrnutí této analytické části.

6.1 Analýza produkce odpadů města Kyjova

Produkce KO se v jednotlivých krajích (resp. městech a obcích) ČR liší. Odlišnosti jsou dány jak životní úrovní obyvatel, tak i převládající infrastrukturou či typem zástavby. Složení KO se nesleduje pravidelně, ale v několikaletých intervalech se dělají lokální či plošná šetření. Naposledy v roce 2003 v rámci projektu vývoje a výzkumu (VaV) zadaného MŽP. Z výsledků vyplynulo, že složení KO se liší nejvíce v sídlištním a venkovskému typu zástavby, což je dáno především převládajícím typem vytápění. V následující části práce budou vycházet ze skladby domovního odpadu typu „Smíšená zástavba měst“, který je pro město Kyjov typický (Skladba komunálního odpadu, 2012).

Tabulka 1 – Ukazatele skladby domovního odpadu (% hmotnostní)

Látková skupina	Podíl látkových skupin v odpadu (% hmotnostní), průměrné hodnoty
	Smíšená zástavba měst
Papír, lepenka	25,6
Plasty	18,0
Sklo	7,6
Kovy	3,1
Bioodpad	17,3
Textil	5,1
Nebezpečný odpad	0,4
Ostatní	22,9
Celkem	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat výsledků VaV/720/2/00, 2012

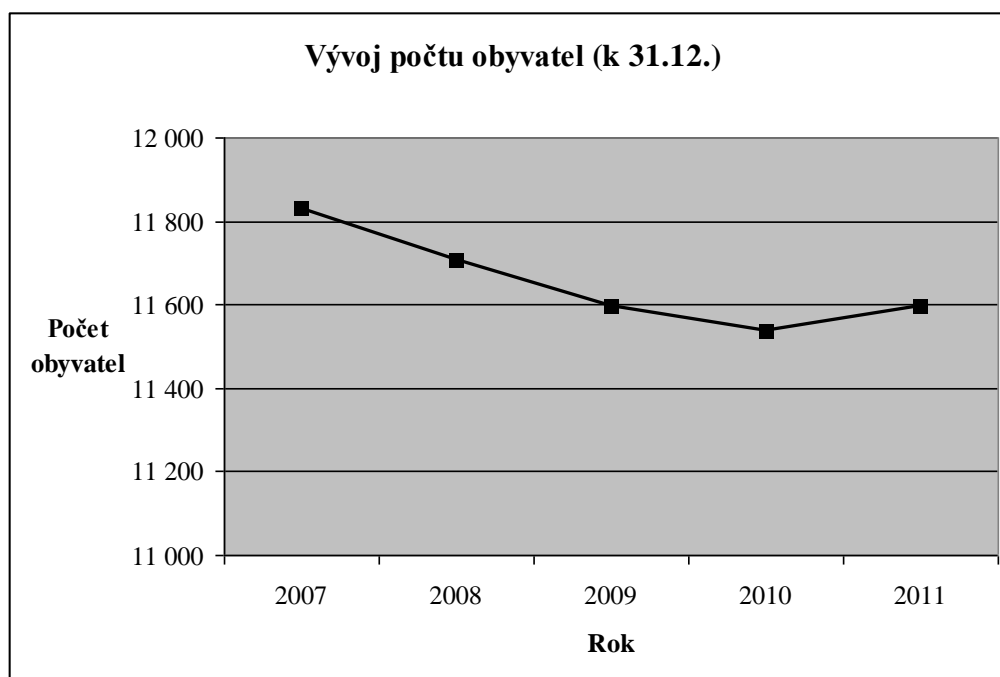
Pro následující analytickou část práce je nutné stanovit přehled vývoje počtu obyvatel města Kyjova tak, aby bylo možno stanovit produkci jednotlivých odpadů v kg/obyvatele/rok či jinak obdobně. Níže uvedená tabulka zobrazuje vývoj počtu obyvatel města Kyjova v posledních pěti letech.

Tabulka 2 – Vývoj počtu obyvatel města Kyjova v jednotlivých letech

Stav obyvatel (k 31.12.)	ROK				
	2007	2008	2009	2010	2011
Muži	5 874	5 794	5 749	5 719	5 748
Ženy	5 956	5 913	5 848	5 820	5 850
Celkem	11 830	11 707	11 597	11 539	11 598

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2012

Z výše uvedené tabulky je patrné, že počet obyvatel Města Kyjova od roku 2007 pozvolna klesal. Změna nastala v roce 2011, kdy se díky zvýšené porodnosti situace mírně zlepšila. Pro lepší přehlednost je demografický vývoj města Kyjova v jednotlivých letech znázorněn na následujícím obrázku.

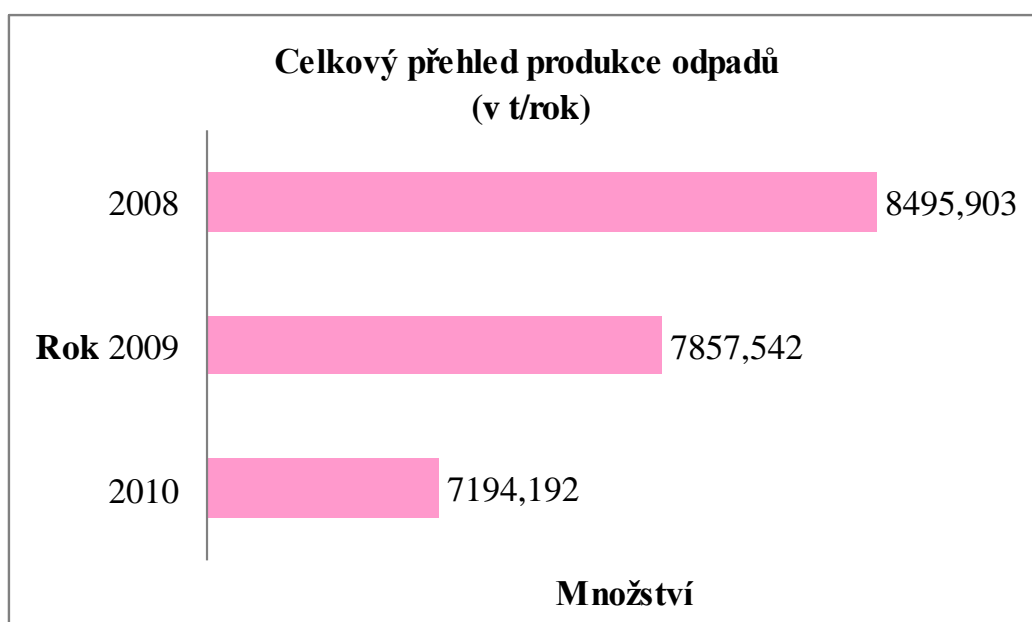
Obrázek 7 – Vývoj počtu obyvatel města Kyjova

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2012

6.1.1 Analýza celkové produkce odpadů

Množství vyprodukovaného odpadu na komunální úrovni vychází ze statistických výkazů ČSÚ. Analýzou dostupných dat bylo zjištěno, že celková produkce odpadů ve městě Kyjov se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí od 7 000 až do 8 500 tun ročně a má klesající charakter. Nejvíce odpadů tvoří skupina 20 KO a skupina 17 Stavební a demoliční odpady. Ze skupiny 20 KO je v největší míře zastoupený SKO, který tvoří v jednotlivých letech v průměru 41,90 % celkové produkce odpadů a objemný odpad, který průměrně činí 12,70 % celkové produkce odpadů. Ze skupiny 17 Stavební a demoliční odpady jsou v největší míře zastoupeny Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků, které průměrně činí 16,70 % celkové produkce odpadů.

Vzhledem k rozsáhlosti jednotlivých skupin odpadů je na následujícím obrázku uveden pouze přehled celkové produkce odpadů města Kyjova v jednotlivých letech.

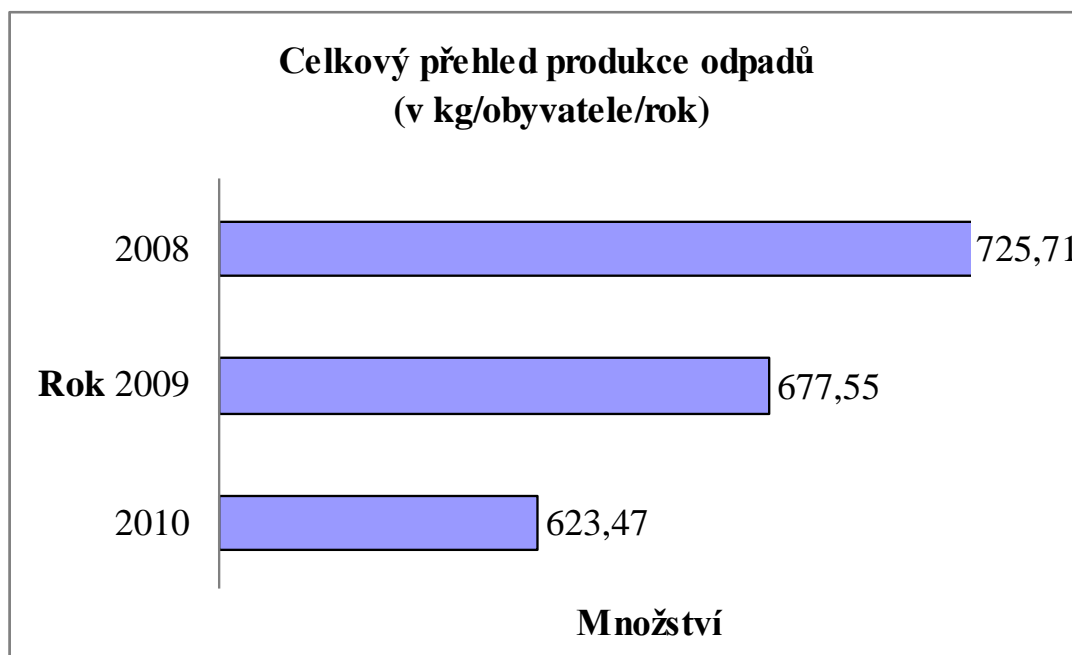
Obrázek 8 – Celkový přehled produkce odpadů v letech 2008-10 (v t/rok)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2012

Celková produkce odpadů města Kyjova činila v roce 2010 celkem 7 194,192 t odpadů za rok. Patrný je pokles celkově produkovaného množství odpadů na území města Kyjova.

Souhrnný přehled celkové produkce odpadů ve městě Kyjov v letech 2008 – 2010 je uveden v příloze P IX.

Na následujícím obrázku je uveden přehled celkové produkce odpadů města Kyjova v jednotlivých letech, který je přepočtený na jednoho obyvatele.

Obrázek 9 – Celkový přehled produkce odpadů v letech 2008-10 (v kg/obyv./rok)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2012

Celková produkce odpadů města Kyjova na jednoho obyvatele činila v roce 2010 celkem 623,5 kg odpadů za rok. Stejně jako na předchozím obrázku je v jednotlivých letech patrný pokles celkově produkováného množství odpadů.

Jak již bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, nejvýznamnější část celkové produkce odpadů ve městě Kyjov tvoří SKO. Procentní zastoupení SKO na celkové produkci odpadů, stejně tak i produkce SKO v t/rok a v kg/obyv./rok znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 3 – Celkový přehled produkce SKO v letech 2008-10

Produkce SKO (t/rok)		
2008	2009	2010
3 210,180	3 281,081	3 319,991
% zastoupení SKO z celkové produkce odpadů (v %)		
37,79	41,76	46,15
Produkce SKO (kg/obyvatele/rok)		
274,21	282,92	287,72

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2012

Z tabulky je patrná neustále vzrůstající produkce SKO v jednotlivých letech. V roce 2010 činilo % zastoupení SKO na celkové produkci odpadů 46,15 %, čili téměř polovinu všech odpadů produkovaných ve městě Kyjov. Produkce SKO na jednoho obyvatele činila v roce 2010 celkem 287,72 kg na rok.

BRO tvoří významnou část KO. Procentní zastoupení BRO na celkové produkci odpadů, stejně tak i produkce BRO v t/rok a v kg/obyv./rok znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 4 – Celkový přehled produkce BRO v letech 2008-10

Produkce BRO (t/rok)		
2008	2009	2010
232,200	338,480	432,620
% zastoupení BRO z celkové produkce odpadů (v %)		
2,73	4,31	6,01
Produkce BRO (kg/obyvatele/rok)		
19,83	29,19	37,49

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2012

Produkce BRO má v jednotlivých letech vzestupnou tendenci. V roce 2010 činilo % zastoupení BRO na celkové produkci odpadů 6 %. Produkce BRO na jednoho obyvatele činila v roce 2010 celkem 37,5 kg na rok. Současně je nutno uvést, že se pod pojmem BRO v tomto případě považují pouze kompostovatelné bioodpady, resp. BO (viz kap. 1.6.1 Biologicky rozložitelné odpady), které byly shromážděny na sběrném dvoře nebo přímo v kompostárně Kyjov. Odděleně sbírané složky, př. papír, dřevo, některé oděvy a textilní materiály aj. jsou vedeny pod samostatným katalogovým číslem dle Katalogu odpadů.

Celková produkce odpadů zásadním způsobem ovlivňuje příjmovou i výdajovou stránku rozpočtu města Kyjova.

6.2 Finanční aspekty

Kapitola uvádí příjmy a výdaje OKH města Kyjova v oblasti nakládání s KO v jednotlivých letech. Nejvyšší výdajovou položkou rozpočtu OKH v této oblasti je cena za sběr, přepravu a uložení SKO, což je důvod pro zpracování podrobné finanční analýzy SKO. Významnou příjmovou položkou rozpočtu OKH jsou v rámci ekonomických nástrojů místní poplatky, které jsou podrobeny finančnímu rozboru. Pro možnost srovnání je stručně zpracován rozpočet města Kyjova, který uvádí výši čerpání výdajů rozpočtu města na činnosti OKH.

6.2.1 Nakládání s komunálními odpady v rozpočtu města Kyjova

Pravidelné příjmy OKH MěÚ Kyjov v oblasti nakládání s KO tvoří místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO a platby za pronájem kompostárny, hrazené společností EKOR.

Vedle pravidelných příjmů jsou významným zdrojem také finanční prostředky ze zajištění zpětného odběru a recyklace odpadu z města Kyjova od společnosti EKO-KOM. Příjmem by mohly být také pokuty a příjmy na základě písemné smlouvy uzavřené mezi městem a PO nebo FO oprávněných k podnikání, pokud by využívaly zavedeného systému pro nakládání s KO ve městě Kyjov (v současné době není využíváno). Zdrojem příjmů jsou také finanční podpory ČR nebo EU určené na spolufinancování účelových investic dle individuálních projektů (aktuálně není žádný projekt v oblasti nakládání s KO realizován).

Celkový přehled příjmů OKH MěÚ v Kyjově pro oblast nakládání s KO v jednotlivých letech je uveden v následující tabulce.

Tabulka 5 – Příjmy OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2007-11 (v tis. Kč)

Název položky	PŘÍJMY				
	2007	2008	2009	2010	2011
Místní poplatek	4 729,068	4 620,494	4 591,675	4 665,148	5 245,740
Pronájem kompostárny EKOR	2 713,200	2 713,200	817,530	187,200	187,200
Příjem za zpětný odběr EKO-KOM	800,336	857,120	915,212	1 089,443	1 037,868
PŘÍJMY CELKEM	8 242,604	8 190,814	6 324,417	5 941,791	6 470,808

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

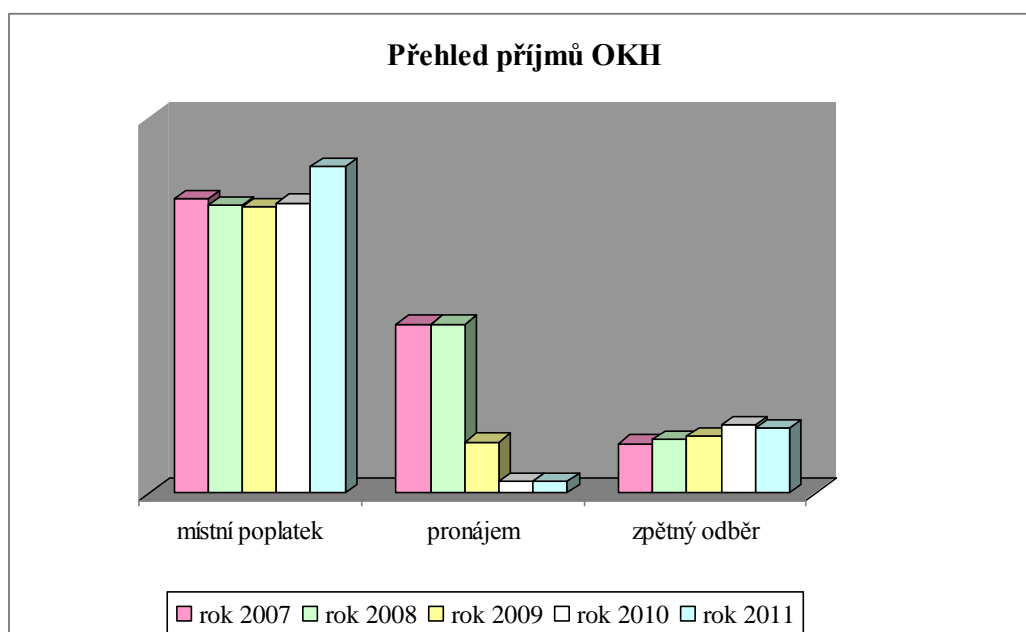
Nejvýznamnější položkou příjmů je místní poplatek, který v posledních třech letech tvoří cca 80 % všech příjmů. Podrobnějšímu rozboru místního poplatku se budu věnovat v kapitole 6.2.3 Finanční rozbor ekonomických nástrojů.

Příjmy z pronájmu kompostárny města Kyjova společností EKOR představovaly významný zdroj příjmů v letech 2007 – 2008. Od tohoto roku dochází k výraznému snížení příjmů, které vychází z pevně stanoveného splátkového kalendáře nájemní smlouvy, která byla uzavřena v roce 2004 mezi městem Kyjov a společností EKOR. Nájemce a pronajímatel se v nájemní smlouvě dohodly na smlouvě budoucí na prodej předmětu nájmu (tj. nemovitých a movitých věcí). Společnost EKOR tak zaplatí poslední pronájem za rok 2012 ve výši

187,200 tis. Kč a uhradí smlouvenou kupní cenu za kompostárnu ve výši 1 102 500,- Kč bez DPH. EKOR se tak od ledna roku 2013 stane vlastníkem kompostárny, což bude pro město Kyjov znamenat ztrátu příjmů.

Příjem za zpětný odběr tříděných složek KO od společnosti EKO-KOM reaguje na změny cen výkupních surovin na trhu a především na množství vytríděného odpadu.

Pro přehlednost jsou příjmy OKH v oblasti nakládání s KO v jednotlivých letech graficky znázorněny na následujícím obrázku.

Obrázek 10 – Přehled příjmů OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2007-11

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Z následujícího obrázku je patrný významný podíl místních poplatků na příjmech rozpočtu města Kyjova, stejně tak můžeme přehledně pozorovat změny v jednotlivých letech.

Celkové příjmy OKH v oblasti nakládání s KO tvoří 1,41 % celkových příjmů rozpočtu MěÚ Kyjov (viz následující tabulka).

Tabulka 6 – Srovnání rozpočtových příjmů za rok 2011

ROZPOČET za rok 2011	Celkové příjmy (v Kč)	%
OKH města Kyjova v oblasti nakládání s KO	6 470 808,00	1,41
MěÚ Kyjov	457 544 261,00	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Výdaje OKH MěÚ Kyjov v oblasti nakládání s KO tvoří odvoz odpadů a uložení odpadů na skládku, monitoring podzemních vod a skládkových plynů skládky v Nětčicích, úklid černých skládek, provoz sběrného dvora, nákup kompostu aj.

Celkový přehled výdajů OKH MěÚ v Kyjově pro oblast nakládání s KO v jednotlivých letech je uveden v následující tabulce.

Tabulka 7 – Výdaje OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2009-11 (v tis. Kč)

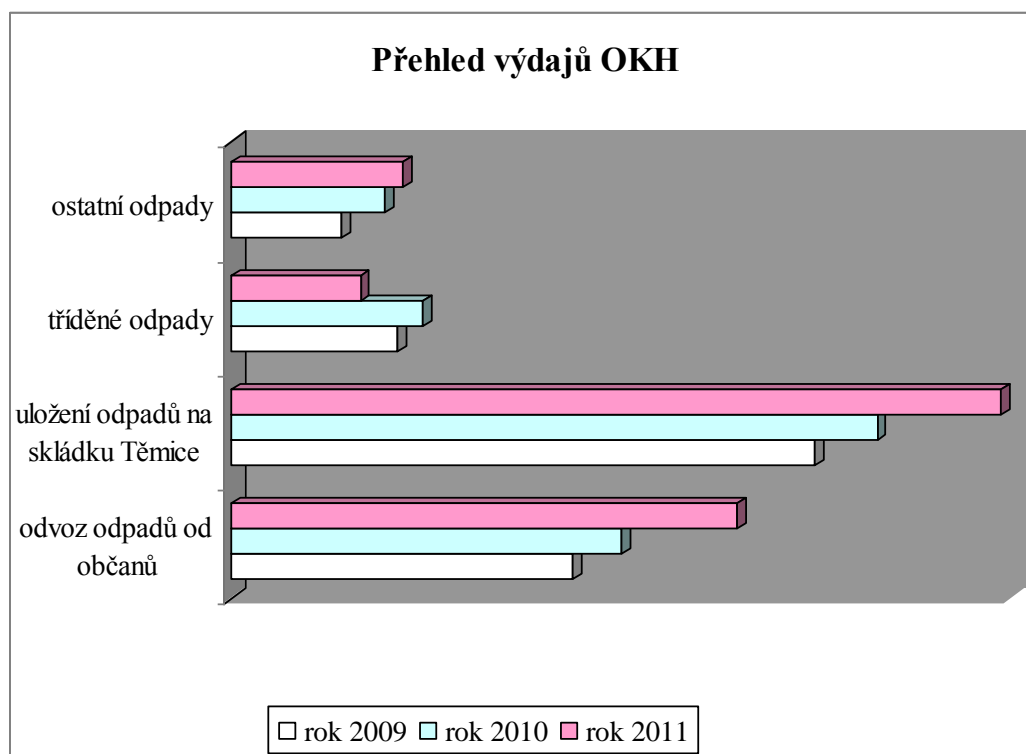
Název položky	VÝDAJE		
	2009	2010	2011
Nákup kompostu	88,310	218,831	439,869
Očista města – strojová	280,214	486,381	673,068
Očista města - ruční	137,630	242,166	165,640
Úklid města	29,522	3,395	3,070
Odvoz odpadů od občanů a sběrného dvora	1 752,915	2 004,618	2 598,663
Odvoz odpadů z popelnic a kontejnerů	131,334	134,828	138,254
Uložení odpadů na skládku Těmice	2 996,868	3 318,681	3 955,610
Tříděné odpady	852,725	980,413	664,716
Ostatní odpady	568,219	787,139	880,367
Odpady hřbitov	59,869	66,875	41,272
Provoz sběrného dvora	215,788	160,489	136,713
Likvidace organických odpadů	245,002	366,355	410,398
Monitoring skládkových plynů	14,679	14,802	15,000
Monitoring podzemních vod	29,668	75,355	52,034
Likvidace černých skládek	65,450	0,000	0,000
VÝDAJE CELKEM	7 468,193	8 860,328	10 174,674

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Nejvýznamnější položkou výdajů jsou odvozy odpadů od občanů a ze sběrného dvora včetně jejich uložení na skládku Těmice. Uložení odpadů na skládku Těmice představuje v průměru přibližně 39 % všech výdajů rozpočtu OKH v uvedených letech. Odvoz odpadů od občanů a ze sběrného dvora města Kyjova představuje druhou nejvýznamnější výdajovou položku, která činí v průměru posuzovaného období 24 % celkových výdajů. Mezi další položky, které významně ovlivňují výdaje rozpočtu patří tříděné odpady, přičemž se v posledním roce podíl tříděných odpadů ve městě Kyjov významně snížil a tím také došlo ke snížení výdajů na nakládání s nimi. V souvislosti s výdaji za nákup kompostu je nutné podotknout, že v nájemní smlouvě na provoz kompostárny, která byla uzavřena mezi městem Kyjov a společností EKOR, se jednou z povinností města stává závazek pravidelného

ročního odběru kompostu dle sjednané ceny pro potřeby města (např. údržbu veřejné zeleně).

Pro přehlednost jsou nejpodstatnější výdaje OKH v oblasti nakládání s KO v jednotlivých letech graficky znázorněny na následujícím obrázku.

Obrázek 11 – Přehled výdajů OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2009-11

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Z následujícího obrázku je v jednotlivých letech patrný nárůst množství odpadů a s tím pochopitelně související nárůst výdajů OKH na odvoz odpadů od občanů a ze sběrného dvora a uložení těchto odpadů na skládku Těmice. Pozvolný nárůst můžeme sledovat i u ostatních odpadů, které se přibližují k 9 % celkových výdajů.

Celkové výdaje OKH v oblasti nakládání s KO tvoří 2,33 % celkových výdajů rozpočtu MěÚ Kyjov (viz následující tabulka).

Tabulka 8 – Srovnání rozpočtových výdajů za rok 2011

ROZPOČET za rok 2011	Celkové výdaje (v Kč)	%
OKH města Kyjova v oblasti nakládání s KO	10 174 674,00	2,33
MěÚ Kyjov	437 471 355,00	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Celkové výdaje OKH v oblasti nakládání s KO významně převyšují celkové příjmy OKH v oblasti nakládání s KO.

Tabulka 9 – Bilance příjmů a výdajů OKH v oblasti nakládání s KO (v tis. Kč)

Název položky	2009	2010	2011
PŘÍJMY Celkem	6 324,417	5 941,791	6 470,808
VÝDAJE Celkem	7 468,193	8 860,328	10 174,674
ROZDÍL	-1 143,776	- 2 918,537	-3 703,866

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

V této souvislosti je nutné podotknout, že celkové výdaje na nakládání s KO mají prudce vzestupnou tendenci a tento nárůst lze očekávat i do budoucna v případě, že se nepřistoupí k zásadním změnám.

6.2.2 Finanční analýza produkce směsných komunálních odpadů

Vzhledem k tomu, že SKO představují největší podíl odpadů z celkové produkce odpadů ve městě Kyjov, budou tyto odpady podrobněji analyzovány. Četnost vyvážení nádob SKO od občanů města Kyjova je 1 x za 7 dnů, přičemž svoz odpadů ze sběrného dvora a ze zařízení města je individuální.

Cena za sběr a přepravu SKO pro občany města Kyjova v jednotlivých letech je podrobněji znázorněna v následující tabulce.

Tabulka 10 – Ceny za sběr a přepravu SKO pro občany v letech 2007-11

ROK	Četnost svozu	Počet obyvatel	DPH	Cena (Kč/osobu/rok)
2007	1 x za 7 dnů	12 003	5 %	353,00
2008	1 x za 7 dnů	11 924	9 %	216,00
2009	1 x za 7 dnů	11 830	9 %	131,00
2010	1 x za 7 dnů	11 707	10 %	149,00
2011	1 x za 7 dnů	11 695	10 %	182,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Počet obyvatel v tomto případě nevychází z dat ČSÚ, ale je čerpán z údajů Vyhlášky o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu DPH a daně z příjmů k 1.1. předchozího roku (stanoveno dodatkem smlouvy č. O 15/2001 na nakládání s komunálním a ostatním odpadem z obce, která byla uzavřena mezi městem

Kyjov a společností EKOR). Smluvená cena (Kč/osobu/rok) je uvedena bez DPH, jejíž sazba se v průběhu uvedených let měnila.

Tabulka 11 – Celkové výdaje na sběr a přepravu SKO pro občany v letech 2009-11

Celkové výdaje na sběr a přepravu SKO pro občany v jednotlivých letech (v Kč)		
2009	2010	2011
1 689 206,00	1 918 777,00	2 341 339,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Celkové výdaje města Kyjova na sběr a přepravu SKO pro občany se v jednotlivých letech měnily v závislosti na počtu obyvatel, výši DPH a změně ceny za sběr a přepravu. Můžeme pozorovat nárůst celkových výdajů v posuzovaném období.

Cena za uložení SKO pro občany města Kyjova na skládce Těmice v jednotlivých letech je podrobněji znázorněna v následující tabulce.

Tabulka 12 – Ceny za uložení SKO na skládce pro občany v letech 2007-11

ROK	DPH	Cena za uložení (Kč/t)	Poplatek za uložení (Kč/t)	DPH	Finanční rezerva (Kč/t)
2007	5 %	299,00	400,00	5 %	100,00
2008	9 %	299,00	400,00	9 %	100,00
2009	9 %	299,00	500,00	9 %	100,00
2010	10 %	299,00	500,00	10 %	100,00
2011	10 %	299,00	500,00	10 %	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Smluvená cena za uložení (Kč/t) a finanční rezerva (Kč/t) jsou uvedeny bez DPH a poplatků za uložení (Kč/t) je od DPH osvobozen.

Tabulka 13 – Výdaje za uložení SKO na skládce pro občany v letech 2009-10

Celkové výdaje za uložení SKO na skládce pro občany v jednotlivých letech (v Kč)	
2009	2010
2 949 692,00	3 117 140,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Celkové výdaje města Kyjova za uložení SKO na skládce pro občany se v jednotlivých letech měnily v závislosti na množství SKO (t/rok), výši DPH a změně ceny poplatku za uložení odpadů na skládku.

Přehled celkové produkce SKO v letech 2008 – 2010 je uveden v kap. 6.1.1 Analýza celkové produkce odpadů. Vzhledem k tomu, že nemám k dispozici aktuální údaje ČSÚ o celkové produkci odpadů města Kyjova za rok 2011, budou uvedeny celkové výdaje pouze za rok 2009 – 2010. V těchto letech můžeme pozorovat nárůst celkových výdajů.

6.2.3 Finanční rozbor ekonomických nástrojů

Občané města Kyjova hradí, dle aktuální OZV o místní poplatcích, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO, který tvoří nejvýznamnější položku pravidelných příjmů OKH MěÚ v Kyjově. Vývoj místního poplatku v jednotlivých letech můžeme sledovat v následující tabulce.

Tabulka 14 – Vývoj místního poplatku MěÚ Kyjov v jednotlivých letech

Název položky	Sazba poplatku na roky (v Kč/osobu/rok)		
	2010	2011	2012
Místní poplatek	420,00	500,00	500,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Sazba poplatku je dvousložková a je tvořena pevnou sazbou a proměnlivou částkou až do výše 250,- Kč. Pevná sazby byla na rok 2010 ve výši 170,- Kč + proměnlivá částka 250,- Kč. V následujících letech už v obou případech byla pevná částka 250,- Kč + proměnlivá částka 250,- Kč. Sazba poplatku je upravena zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Ve výši místního poplatku, dle aktuální OZV města, jsou započítány skutečné náklady města Kyjova za předchozí rok na nakládání s KO, a to nikoli v plné výši. Náklady na provoz sběrných dvorů, uložení odpadů na skládku, odvoz odpadů, likvidaci černých skládek aj. jsou v plné výši hrazeny z rozpočtu města Kyjova.

Dle zákona o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, má obec v OZV stanovit rozúčtování skutečných nákladů na sběr a svoz netříděného KO na osobu. Vývoj skutečných nákladů na osobu podrobněji uvádí následující tabulka.

Tabulka 15 – Skutečné náklady na sběr a svoz dle OZV o místních poplatcích

Za rok	Náklady (v Kč)	Počet obyvatel	Náklady na 1 obyvatele (v Kč)
2008	6 064 967,00	11 830	512,70
2009	7 783 038,00	11 924	652,70
2010	8 031 754,00	12 074	665,20

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Skutečné náklady jsou uváděny v poměru počtu obyvatel předchozího kalendářního roku s odečtením počtu osob, které jsou od platby místního poplatku osvobozeny a s přičtením aktuálního počtu nemovitostí sloužících k rekreaci. Výše skutečných nákladů je závislá na výdajích z rozpočtu OKH na sběr a svoz netříděného KO, vývoji počtu obyvatel, počtu osvobozených osob a nemovitostí sloužících k rekreaci. Výše skutečných nákladů nezohledňuje příjmy do rozpočtu OKH. V jednotlivých letech se náklady na jednoho obyvatele města Kyjova průběžně zvyšují a v roce 2010 tak činily 665,20 Kč/osobu/rok.

6.2.4 Příjmy, výdaje a financování rozpočtu města Kyjova

Celkově produkované množství odpadů a způsob nakládání s odpady má vliv na rozpočet města Kyjova. Město Kyjov vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů nebo jednotlivých obcí a rozpočet kraje určuje své vztahy k rozpočtům obcí v krajích.

Město Kyjov hospodařilo v roce 2011 na rozpočtovém principu v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Po celý rok účtovalo o nákladech a výnosech v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., jak v hlavní, tak v doplňkové hospodářské činnosti, kterou je správa bytů a správa ubytovny. Údaje o plnění rozpočtu příjmů, čerpání výdajů a dalších finančních operacích jsou zpracovány dle současně platné rozpočtové skladby, kterou stanovuje MF vyhláškou.

Schválený rozpočet celkových příjmů města Kyjova představoval částku 465 319 000,- Kč a skutečné celkové příjmy činily 457 544 261,- Kč, tj. plnění na 98,94 %. Schválený rozpočet celkových výdajů města Kyjova zahrnoval částku 449 817 600,- Kč a ve skutečnosti byl čerpán v částce 437 471 355,- Kč, tj. plnění na 94,66 %. Financování činilo 20 072 906,- Kč. Podrobnější členění příjmů, výdajů a financování je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 16 – Celkové příjmy, výdaje a financování rozpočtu města Kyjova (v Kč)

Název položky	ROZPOČET 2011			
	Schválený	Upravený	Skutečnost	% plnění
Celkem daňové příjmy	132 834 200	121 796 300	122 024 426	100,19
Celkem nedaňové příjmy	261 551 800	26 479 400	27 072 769	102,24
Běžné příjmy celkem	394 386 000	148 275 700	149 097 195	100,55
Kapitálové příjmy celkem	7 500 000	10 694 700	9 138 045	85,44
Přijaté dotace celkem	63 433 000	303 488 000	299 309 021	98,63
PŘÍJMY CELKEM	465 319 000	462 458 400	457 544 261	98,94
Běžné výdaje celkem	418 477 600	418 670 900	400 263 211	95,60
Kapitálové výdaje celkem	31 340 000	43 475 900	37 208 144	85,58
VÝDAJE CELKEM	449 817 600	462 146 800	437 471 355	94,66
FINANCOVÁNÍ CELKEM	-15 501 400	-311 600	-20 072 906	
Saldo příjmů a výdajů	15 501 400	311 600	20 072 906	
Saldo financování	-15 501 400	-311 600	-20 072 906	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Do rozpočtu města Kyjova plynou příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. U daňových příjmů můžeme říct, že sdílené daně v souhrnu nebyly naplněny o 2 209 tis. Kč. Zejména se jedná o snížený příjem oproti rozpočtu u daně z příjmu FO a u daně z příjmu PO. Daně výlučné byly překročeny o 2 803 tis. Kč. Některé místní poplatky nebyly naplněny a správní poplatky byly překročeny o 335 tis. Kč. Nedaňové příjmy byly v některých částech překročeny, jiné části zase nebyly naplněny do výše schváleného rozpočtu. Kapitálové příjmy jsou po úpravě rozpočtu celkově čerpány na 85,44 %. Skupina dotačních titulů byla splněna na 98,63 %. Všechny dotace byly v tomto roce plněny v souladu se schváleným i upraveným rozpočtem.

Z rozpočtu města Kyjova plynou výdaje na běžnou a kapitálovou činnost. Celkové běžné výdaje byly čerpány na 95,60 %. Všechny organizační jednotky dodržely čerpání výdajové části rozpočtu v souladu se schváleným rozpočtem. Při srovnání běžných výdajů čerpaných jednotlivými odbory lze říct, že jednoznačně nejvyšší podíl na výdajích z rozpočtu města měl Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, jehož skutečné výdaje činily 222 330 tis. Kč. Následoval Odbor Tajemníka s běžnými výdaji 75 219 tis. Kč, Odbor školství a kultury a Odbor komunálního hospodářství s běžnými výdaji ve výši kolem 30 000 tis. Kč. Celkové kapitálové výdaje jsou čerpány na 85,58 %. Nedočerpání výdajové části kapitálového rozpočtu do výše schváleného rozpočtu je způsobeno úsporou na některých investičních po-

ložkách. Nejvyšší podíl na kapitálových výdajích z rozpočtu města měl Odbor rozvoje města, který čerpal ve skutečné výši 22 208 tis. Kč.

Při srovnání výdajů (běžných i kapitálových) za rok 2011 lze konstatovat, že Odbor sociálních věcí a zdravotnictví čerpá z celkového rozpočtu více než 50 %, Odbor Tajemníka 17,22 % a Odbor školství a kultury necelých 8 %. Odbor komunálního hospodářství celkově odčerpal 7,26 % výdajů rozpočtu města Kyjova a celkově tak zaujímá čtvrté místo.

Meziroční srovnání výdajové stránky rozpočtu města Kyjova lze sledovat v následující tabulce.

Tabulka 17 – Meziroční srovnání výdajů v rozpočtu města Kyjova (v tis. Kč)

Název položky	SKUTEČNÉ ČERPÁNÍ ROZPOČTU					
	2009	%	2010	%	2011	%
Běžné výdaje celkem	382 044	93,66	413 866	95,37	400 263	95,60
Kapitálové výdaje celkem	102 296	73,01	54 133	71,62	37 208	85,58
VÝDAJE CELKEM	484 340	88,38	467 999	91,84	437 471	94,66

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Jak již bylo uvedeno v kapitole 4.3.1 Vnitřní organizace MěÚ, došlo v rámci úřadu k jistým organizačním změnám ve struktuře některých odborů. OKH funguje jako samostatný odbor až od druhého čtvrtletí roku 2011. Do této doby byl součástí Odboru investic a rozvoje (nynějšího Odboru rozvoje města). Z tohoto důvodu není vzhledem k dostupnosti dat možné meziroční srovnání celkových výdajů OKH.

Z výše uvedených údajů lze pozorovat v letech 2010 - 2011 pokles výdajů (běžných i kapitálových), který odráží aktuální stav hospodaření MěÚ a potřebu úsporných opatření v rámci celého úřadu. Tento klesající trend výdajové stránky je zakomponován i do rozpočtu pro rok 2012, kdy se plánované výdaje všech odborů cíleně snížili o přibližně 15 %. Tento stav lze očekávat i do budoucna.

V roce 2011 město Kyjov přijalo krátkodobou půjčku ve výši 3 369 tis. Kč. Splátky stávajících úvěrů a půjček probíhaly po celý rok v souladu se schváleným rozpočtem dle uzavřených úvěrových smluv.

Podrobnější informace k jednotlivým položkám příjmů, výdajů a financování rozpočtu jsou k dispozici na oficiálních stránkách města Kyjova. Souhrnně zpracovaný celkový přehled příjmů, výdajů a financování rozpočtu města Kyjova je uveden v příloze P VIII.

Dle § 17 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, je město Kyjov povinno sestavit po skončení kalendářního roku údaje o ročním hospodaření města do závěrečného účtu. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v členění dle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích. V současné době je závěrečný účet za rok 2011 připraven bez komentáře, který doplní vedoucí Finančního odboru.

Město Kyjov má také povinnost dát si své hospodaření za uplynulý kalendářní rok přezkoumat. V tomto případě přezkoumává hospodaření města Kyjova nezávislý auditor dle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí a ve smyslu ustanovení zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů ČR. Součástí závěrečného účtu je i výsledná zpráva auditora.

6.3 Závěrečné shrnutí analytické části

Celková produkce odpadů má klesající charakter. Množství jednotlivých druhů odpadů je ve sledovaném období značně proměnlivé a nelze jednoznačně určit, který druh odpadu má na klesajícím charakteru celkové produkce zásadní vliv. Můžeme však pozorovat nárůst produkce SKO, které jsou z hlediska množství na celkové produkci nejvíce zastoupeny. SKO tak tvořily v roce 2010 celkem 46,15 % celkové produkce odpadů na území města Kyjova. Z tohoto pohledu lze množství SKO považovat za největší problém města Kyjova.

K nejvýznamnějším příjmům OKH v oblasti nakládání s KO patří místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování KO, který tvoří 1,41 % celkových příjmů rozpočtu MěÚ Kyjov. Z hlediska výdajů OKH v oblasti nakládání s KO je v největší míře zastoupeno uložení odpadů na skládku a odvoz odpadů od občanů a ze sběrného dvora. Výdaje v oblasti nakládání s KO tvoří 2,33 % celkových výdajů rozpočtu MěÚ Kyjov. Na základě zpracované analýzy ve sledovaném období let 2009 – 2011 mají celkové výdaje OKH v oblasti nakládání s KO prudce vzestupnou tendenci. Nejproblémovější položkou jsou výdaje na svoz a uložení SKO na skládku.

OKH v roce 2011 celkově odčerpal 7,26 % celkových výdajů z rozpočtu města Kyjova a zaujímá tak čtvrté místo z hlediska výše čerpání skutečných výdajů daného roku mezi jednotlivými odbory. Tato skutečnost svědčí o významnosti OKH v rámci MěÚ v Kyjově.

7 NÁVRH ZLEPŠENÍ SYSTÉMU NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Na základě analytické části bylo zjištěno, že největším problémem města Kyjova jsou SKO, jejichž produkce tvoří téměř 50 % celkové produkce všech odpadů na území města Kyjova. S produkcí celkového množství SKO jsou spojeny také poměrně vysoké výdaje na svoz a uložení SKO, které mají prudce vzestupnou tendenci. Tyto výdaje významným způsobem ovlivňují výdajovou stránku rozpočtu OKH v oblasti nakládání s KO. Z výsledné analýzy je také patrné, že ve městě dochází k výkyvům množství separovaných složek odpadů, které představují možný zdroj příjmů při jejich kvalitním vyřídění a následném zpětném odběru. Odpady biologického původu jsou v KO rovněž kvantitativně významnou skupinou a nevhodný způsob nakládání s nimi může výrazně negativně ovlivňovat stav životního prostředí.

Ze zjištěných výsledků bych v této části diplomové práce navrhla přijetí několika opatření, které by celkově zlepšily systém nakládání s odpady ve městě Kyjov spolu se snahou o minimalizaci celkového finančního zatížení. V případě úspěšnosti přijetí návrhů na zlepšení docílíme snížení současné výdajové části rozpočtu OKH na systém nakládání s komunálními odpady a částečné úspory výdajů při změně stávajícího systému. Lze také očekávat efektivní využití a přínos přijatých opatření ke zlepšení kvality životního prostředí ve městě Kyjov v oblasti odpadového hospodářství. Současně dosáhneme vyššího souladu se Směrnicí Rady EU 1999/31/EC o skládkování odpadů, jejímž úsilím je snížení emisí skleníkových plynů v důsledku skládkování BRO.

K zefektivnění systému nakládání s komunálními odpady bych navrhla přijetí následujících opatření, která budou dále rozpracována v následujících podkapitolách:

- opatření č. 1 - zvýšení účinnosti separovaného sběru,
- opatření č. 2 - podpora komunitního kompostování,
- opatření č. 3 - zavedení pilotního projektu separace bioodpadů.

7.1 Zvýšení účinnosti separovaného sběru

Z analýzy celkové produkce odpadů ve městě Kyjov vyplývá, že na území města dochází v jednotlivých letech střídavě k mírnému poklesu a mírnému nárůstu množství separovaných složek KO. Stávající trend nesevčí o aktivnější účasti občanů na separovaném sběru.

Praktická zkušenost v ČR jednoznačně ukazuje, že rozhodujícím faktorem pro aktivní zapojení občanů do systému nakládání s odpady na daném území jsou finanční a nehmotná motivace. Finanční motivace může být realizována v různých formách (bonusy, slevy na platbách za KO aj.) a významným způsobem pozitivně ovlivňuje výsledné množství vytříděného odpadu. Bohužel s sebou nese určitá negativa, která jsou spojena především s vyššími náklady na jejich zavedení a efektivní organizaci. Svůj význam má i nehmotná motivace (např. osvětové a výchovné činnosti, které budou odborně, cíleně a soustavně realizovány), jejíž podcenění by bylo považováno za zásadní chybu.

7.1.1 Osvěta, výchova a propagace

Pro úspěch jakéhokoli systému tříděného sběru a také prevence je velmi důležitá osvěta občanů. Zde hraje hlavní roli informování všech občanů ze strany MěÚ, který musí vysvětlit nejen jak nakládat s odpady, kdy a kam odpad ukládat a jakým způsobem funguje svoz odpadů, ale také v přesvědčivém podání, proč je důležité třídění, jakým způsobem bude s tříděným odpadem dále nakládáno a proč je zvolený způsob přínosem pro životní prostředí, území daného města a tedy i pro občany samotné.

Dobrá spolupráce může být nastavena různými způsoby. Předpokladem úspěšné práce s občany je znalost názorové úrovně v dané oblasti, trvalá výchovná a propagační činnost a motivace. Názory občanů je možné získat průzkumem veřejného mínění před samotným zavedením systému sběru a separace. Na základě zjištěných výsledků následuje výchovná a propagační činnost, jejímž cílem je podpora vědomého pozitivního chování občanů, kteří ochotněji přijímají vlastní návrhy, než návrhy vnucené. Stejně jako osvěta, tak i výchovná a propagační činnost by měla být realizována ještě před zahájením provozu systému nakládání s odpady v daném území.

7.1.2 Cíl osvěty a způsoby motivace

Cílem je poskytnout občanům komplexní informace o odpadovém hospodářství města Kyjova, aktuálních možnostech separace a nově připravovaných změnách na podporu komunitního kompostování a zavedení pilotního projektu na separaci bioodpadů. Občané by měli pochopit, že vzájemná spolupráce při minimalizaci množství produkovaných odpadů, vyššího podílu separace, předcházení (prevence) vzniku odpadů aj. významným způsobem ovlivňují komunální hospodaření města a tím mají také vliv na výslednou částku místních

poplatků, které stanovuje město Kyjov prostřednictvím OZV o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů.

Pro informování o účelech a cílech sběru a pro motivaci občanů lze využít široké spektrum možností. Na území města Kyjova navrhuji následující způsoby:

- zavedený systém sdělovacích prostředků na území města Kyjova,
 - o Kyjovské listy – každé čtvrtletí po dobu nejméně jednoho roku,
 - o zveřejněním na webových stránkách města a městského informačního centra (dále jen IC) Kyjova,
 - o e-mailové zasílání novinek směrem k úředníkům, zařízením města a příspěvkovým organizacím města,
 - o kabelová televize aj.,
- informační letáky do schránek, osobní dopis od starosty apod.,
 - o umístění propagačních materiálů v IC a na veřejných prostranstvích (v počtu 20 000 ks, přičemž část bude prostřednictvím České pošty distribuována do schránek všech domácností a bytů na území města Kyjova a zbývající část bude k dispozici na veřejně přístupných místech a samotném IC),
- praktické ukázky technologií, přednášky a demonstrace zařízení, diskuze o systému,
- zapojení škol, obecních subjektů a neziskových organizací,
- finanční bonusy – slevy na poplatcích za odpad a slevy nebo možnost pořízení kompostérů, drtičů, příp. i obrabečů (při rozsáhlejších komunitním kompostování).

Samotnou realizaci výše uvedených možností by zajišťovalo město Kyjov ve spolupráci s IC Kyjov. Velmi důležitou součástí osvětové a výchovné činnosti jsou průběžné informace a vyhodnocení dosažených výsledků, které by vedly k udržování trvalé pozornosti občanů, která většinou po zavedení systému částečně upadá.

7.2 Podpora komunitního kompostování

Celková produkce SKO i BRO má ve městě Kyjov dle provedené analýzy vzestupnou tendenci. Množství SKO činilo v roce 2010 celkem 46,15 % celkové produkce a množství BRO činilo v témže roce 6,01 % celkové produkce. Jako opatření pro předcházení vzniku

odpadů může město Kyjov ve své samostatné působnosti stanovit OZV obce systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na daném území.

Podporou zavedení komunitního kompostování se rozumí systém sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území města Kyjova, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost. Separovaný sběr bioodpadu je základním předpokladem jeho dalšího zpracování s ohledem na kvalitu výsledného kompostu, přičemž kompostování je považováno za nejvhodnější technologii pro zpracování BRO z daného území.

V rámci zkvalitnění systému nakládání s odpadem doporučuji zavést systém komunitního kompostování, který by byl blíže upraven formou OZV města Kyjova. Předkládaný návrh OZV je podrobněji popsán v příloze P X a při jeho tvorbě jsem se inspirovala v rámci šíření dobré praxe mezi městy, kde již podobný systém s úspěšností realizují.

OZV patří mezi administrativní nástroje, které jsou spojeny s větší jistotou reakce oproti jiným nástrojům. Jsou-li příkazy a zákazy důrazně kontrolovány a prosazovány, mají rychlé působení. Obvykle se vyznačují jednodušší aplikovatelností, jsou jasně formulovány a jejich dodržení lze bez větších obtíží kontrolovat.

Navrhovaný systém kompostování podporuje nejjednodušší a nejlevnější zpracování bioodpadu formou domácího kompostování a komunitní kompostování. Kompostování by bylo realizováno prostřednictvím sběrných nádob rozmístěných na území města, případně by bylo možno využít odložení vytríděného bioodpadu na sběrném dvoře nebo přímo v kompostárně města Kyjova. Četnost svozů je stanovena v intervalu 1 x za 14 dnů.

Aktuálně navrhovaný systém komunitního kompostování současně upravuje i stávající četnost svozu SKO od občanů města Kyjova. V tomto případě se předpokládá úprava četnosti svozů rovněž v intervalu 1 x za 14 dnů tak, aby efektivnost sběru a přepravy SKO byla co nejvyšší.

Současně je v rámci předkládaného návrhu OZV stanovena podpora uzavírání smluv mezi městem Kyjov a PO nebo FO oprávněnými k podnikání, na využívání systému zavedeného městem pro nakládání s KO. Uvedení původci odpadů produkují odpad podobný komunálnímu a na základě uzavřené písemné smlouvy platí za jeho odstranění. V současné době mají tyto osoby uzavřenu písemnou smlouvu pouze se společností EKOR. Při navrhované podpoře uzavírání smluv přímo s městem Kyjov se mohou stát finanční příspěvky na zajiš-

tění zpětného odběru a recyklaci odpadu od společnosti EKO-KOM případným zdrojem příjmu do rozpočtu města Kyjova. Navrhovaný systém předpokládá zvýšení administrativních náročností v rámci OKH, současně však může městu Kyjov zabezpečit jistá finanční pozitiva právě ve formě zpětně vyplácených příspěvků.

7.3 Zavedení pilotního projektu „Systém separace a svozu bioodpadů“

Z analýzy celkové produkce BRO ve městě Kyjov vyplývá, že na území města dochází ve sledovaném období k mírnému nárůstu produkovaného množství. BRO tvoří významnou část KO a v roce 2010 činilo % zastoupení BRO na celkové produkci 6,01 %. Dle dostupných údajů VaV však % zastoupení ve smíšené zástavbě měst činí kolem 17 %. Na základě těchto skutečností lze usuzovat, že relativně velké množství BRO končí ve SKO a není dále využíváno.

Realizací pilotního projektu „Systému separace a svozu bioodpadů“ budou vytvořeny podmínky k oddělenému shromažďování BRO ze zahrad (zahradního odpadu z parků, zahrad a rostlinných zbytků z údržby zeleně) na území města Kyjova a jeho následný svoz do kompostárny Kyjov k dalšímu zpracování. Vzhledem k existenci kompostárny a efektivnějšímu využití stávajících kapacit je v rámci pilotního projektu navrženo zapůjčení několika kontejnerů od společnosti EKOR.

Z organizačního hlediska navrhuji donáškový systém sběru do zvláštních kontejnerů, který je charakterizován nutností uložit bioodpad na sběrná místa v tzv. sběrných hnízdech. Jednotlivá sběrná hnízda jsou umístěna na významných místech spolu s dalšími nádobami na tříděné složky KO. Bioodpad je možné odložit také do sběrného dvora či přímo do kompostárny.

Dle technického zabezpečení jsou stanoveny hnědé kontejnery o objemu 1 100 l, které jsou viditelným způsobem označeny nápisem bioodpad a s informacemi, pro které druhy odpadu je nádoba určena. Nádoby jsou konstruovány tak, aby v nich bioodpad vydržel na přímém slunci i 14 dnů, aniž by docházelo k zahnívání a ke vzniku zápachu. Celkový počet navržených kontejnerů k zapůjčení odpovídá současně používané optimální struktuře sběrných hnízd na tříděné odpady a je stanoven v počtu 67.

Takto shromážděný bioodpad je dle frekvence svozu svážen na kompostárnu Kyjov ve stanoveném intervalu 1 x za 14 dnů. Uvedená frekvence svozu může být v průběhu realizace projektu upravena dle aktuálních potřeb, ročních období či vyšší vhodnosti.

Svezený bioodpad do kompostárny je určen k další úpravě a výrobě výsledného kompostu. Způsob a organizace samotného sběru bioodpadu podstatně ovlivňují kvalitu a množství získaného kompostu. O naváženém bioodpadu navrhuji zjišťovat následující údaje:

- hmotnost,
- materiálové složení,
- orientační objemová hmotnost,
- fyzikálně chemické parametry.

Jednotlivé navážené bioodpady budou ručním tříděním upraveny o nevhodné a nerozložitelné materiálové příměsi a následně zpracovány. Výsledný zelený kompost bude určen k využití při údržbě a obnově veřejné zeleně na území města Kyjova, příp. na zelené plochy občanů.

Obecně platným cílem jakéhokoliv způsobu separovaného sběru, je získání co největšího množství jednotlivých komodit KO, a to v co nejlepší kvalitě a za ekologicky přijatelných podmínek. Cílem tohoto pilotního projektu je navíc získání co nejvíce informací o produkci bioodpadu v zájmovém území a jeho přibližném množství v SKO. Ze sledování můžeme získat množství dalších užitečných informací, jako je třeba průměrná roční produkce, sezónní produkce, kvalita vstupní suroviny a kvalita výsledného kompostu, naplněnost rozmístěných nádob aj.

Předpokladem úspěšnosti je účinná spolupráce s občany.

7.4 Předpokládané celkové náklady

Celkové předpokládané náklady se vztahují ke všem výše uvedeným návrhovým opatřením. Výše předpokládaných cenových nákladů je stanovena na rok 2012. V současné době se nacházíme v prvním čtvrtletí roku 2012 a před samotnou realizací pilotního projektu předchází realizace prvních dvou návrhových opatření, kterými jsou osvěta, výchova a propagace a vyhlášení nové OZV města Kyjova o nakládání s komunálním a stavebním odpadem a systému komunitního kompostování a nabytí její účinnosti. Z tohoto důvodu budou

uvedeny jak celkové náklady za celý rok 2012, tak i náklady za ½ roku, tzn. období třetího a čtvrtého čtvrtletí.

Náklady na realizaci navrhovaných opatření lze rozdělit do následujících skupin:

- investiční,
- provozní,
- běžné.

7.4.1 Investiční náklady

Mezi investiční náklady můžeme zahrnout nákup nebo pronájem sběrných nádob a případně také svozových automobilů. Jedná se o náklady, které jsou vázány na velikost území ve kterém je bioodpad sbírán, počet zapojených domácností a počet obyvatel, nastavený systém sběru, velikost a počtem sběrných nádob a kontejnerů atd.

V našem případě je do investičních nákladů zahrnut pronájem sběrných nádob od společnosti EKOR. Celkový počet sběrných nádob vychází z již několik let osvědčeného a optimálního rozmístění nádob pro tříděný sběr papíru, plastů a skla. Vzhledem k velikosti daného území je jejich počet stanoven v návaznosti na počet těchto sběrných hnízd a tvoří jej celkem 67 kontejnerů o objemu 1 100 l. Aktuálně platná cena za pronájem kontejneru o objemu 1 100 l, smluvená mezi městem Kyjova a společností EKOR, činí 1 800,- Kč/ks/rok. Samozřejmostí je viditelné označení sbírané komodity vč. podrobného popisu.

Tabulka 18 – Stanovení výše investičních nákladů za rok 2012

Období	Náklady (v Kč/ks)	Počet kontejnerů	Velikost kontejneru	Náklady CELKEM (v Kč)
Rok	1 800,00	67	1 100 l	120 600,00
½ roku	900,00	67	1 100 l	60 300,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Výše celkových investičních nákladů za posuzované období činí v předpokládané výši 60 300,- Kč.

7.4.2 Provozní náklady

Provozní náklady představují veškeré náklady, které jsou spojeny s provozem daného systému. Tyto náklady lze snížit zavedením systému střídavého tzv. alternativního odvozu odpadů. Při odděleném sběru bioodpadů tak dochází k prodloužení cyklu odvozu SKO.

V našem případě je zavedení systému střídavého odvozu uvedeno v navržené OZV systému komunitního kompostování, která prodlužuje interval svozu SKO ze 7 na 14 dnů a stanovuje interval svozu BRO na 1 x za 14 dnů. Z uvedeného vyplývá, že jeden týden bude probíhat svoz SKO a druhý týden svoz bioodpadu.

Na základě těchto změn v odvozovém systému není nutno pořizovat nová vozidla a stejnou kapacitou vozidel lze při vhodně zvolené organizaci zvládnout střídaný odvoz obou těchto složek. Tento systém nejen výrazně redukuje investiční náklady (v podobě vozidla), ale redukuje nebo alespoň optimalizuje i provozní náklady (v podobě efektivního využití kapacity stávajících vozidel a optimalizace průběhu svozu).

Smluvená cena, mezi městem Kyjov a společností EKOR, za svoz činí 4 650,- Kč/ks/rok při intervalu svozu 1 x za 14 dnů.

Tabulka 19 – Stanovení výše provozních nákladů za rok 2012

Období	Náklady (v Kč/ks)	Počet kontejnerů	Četnost svozu	Náklady CELKEM (v Kč)
Rok	4 650,00	67	1 x za 14 dnů	311 550,00
½ roku	2 325,00	67	1 x za 14 dnů	155 775,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Výše celkových provozních nákladů za posuzované období činí v předpokládané výši 155 775,- Kč.

Úspora nákladů v návaznosti na zavedení systému střídavého svozu odpadů pro občany města Kyjova a pro uložení odpadů na skládku Těmice je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 20 – Úspora nákladů po zavedení systému střídavého sběru pro občany

Období	DPH	Počet obyvatel	Četnost svozu	Cena (Kč/os./rok)	Náklady CELKEM (v Kč)
Stávající systém sběru a přepravy pro občany					
Rok 2011	10 %	11 695	1 x za 7 dnů	182,00	2 341 339,00
Nově zavedený systém střídavého sběru a přepravy pro občany					
Rok 2012	14 %	11 684	1 x za 14 dnů	94,00	1 252 058,00
½ roku	14 %	11 684	1 x za 14 dnů	47,00	626 029,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Celková úspora nákladů po zavedení systému střídavého svozu pro občany města Kyjova představuje částku 1 089 281,- Kč/rok (2 341 339,- - 1 252 058,-) resp. 544 640,- Kč za ½ roku. V této souvislosti je vhodné upozornit, že smluvená cena sběru a přepravy je shodná jak pro SKO, tak pro bioodpady.

Stávající systém sběru a přepravy odpadů pro zařízení obce nebude v této souvislosti měněn na systém střídavého svozu vzhledem k vysoké efektivnosti stávajícího systému. Vyhovující je jak počet nádob, tak i počet intervalů svozu. % naplněnost nádob je efektivní.

Cena za uložení SKO na skládce Těmice byla v roce 2010 ve výši 299,- Kč/t za rok bez DPH (10 %) + poplatek za uložení 500,- Kč/t za rok bez DPH (osvobozeno) + 100,- Kč/t za rok bez DPH (10 %). Množství uloženého odpadu bylo v roce 2010 v celkové výši 3 319,991 t/rok. Celkové výdaje tak v roce 2010 představovaly částku 3 117 140,- Kč/rok vč. DPH.

V případě, že bychom vycházeli z údajů skladby domovního odpadu dle projektu VaV, můžeme očekávat snížení o 17,3 % podílu bioodpadu na celkové produkci SKO ukládaného na skládku. Současně však lze předpokládat, že někteří občané už bioodpad ze SKO separují, z tohoto důvodu vycházím v následujících výpočtech z odhadované hodnoty cca 15 %. Množství SKO ukládaného na skládku se v jednotlivých letech postupně zvyšovalo, přičemž nárůst byl ve výši cca 1,5 % ročně. Z tohoto důvodu vycházím z odhadovaného množství SKO ukládaného na skládku za rok 2012 ve výši 3 420 t/rok. Výsledné odhadované množství produkce SKO za rok 2012 (3 420 t/rok) včetně ponížení o očekávaný pokles % podílu bioodpadů (- 15 %) tak činí 2 907 t/rok.

Tabulka 21 – Úspora nákladů za uložení na skládce po zavedení systému separace

Období	DPH	Cena za uložení + finanční rezerva (Kč/t)	Množství (t/rok)	Poplatek za uložení (Kč/t)	Náklady CELKEM (v Kč)
Stávající ceny za uložení SKO na skládce					
Rok 2010	10 %	399,00	3 320,0	500,00	3 117 148,00
Ceny za uložení SKO při odhadovaném množství a snížení % podílu bioodpadů					
Rok 2012	14 %	399,00	2 907,0	500,00	2 775 778,00
½ roku	14 %	399,00	1 453,5	500,00	1 387 889,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Celková úspora nákladů za uložení, resp. neuložení odpadů na skládce po zavedení systému separace bioodpadů i přes meziroční nárůst sazby DPH a po započítání očekávaného navýšení celkové roční produkce SKO ukládaného na skládku, tak představuje ušetřenou částku ve výši 341 370,- Kč/rok (3 117 148,- - 2 775 778,-) resp. 170 685,- Kč za ½ roku.

Množství bioodpadů uložených do kompostárny činilo v roce 2010 celkem 433 t/rok. V jednotlivých letech se toto množství postupně zvyšovalo, přičemž nárůst byl ve výši cca 20 % ročně. Z tohoto důvodu vycházím z odhadovaného množství bioodpadů ukládaných do kompostárny za rok 2012 ve výši 624 t/rok. Výsledné odhadované množství produkce bioodpadu za rok 2012 (623 t/rok) včetně navýšení o očekávaný nárůst % podílu bioodpadů z odděleného sběru (+ 15 %) činí 716 t/rok.

Tabulka 22 – Zvýšení nákladů za uložení bioodpadu v kompostárně po separaci

Období	DPH	Tráva a listí (Kč/t)	Množství (t/rok)	BRO ze sepa- rovaného sběru (Kč/t)	Množství (t/rok)	Náklady CELKEM (v Kč)
Stávající ceny za uložení bioodpadu v kompostárně						
Rok 2010	10 %	300,00	433	0,00	0	142 890,00
Ceny za uložení bioodpadu v kompostárně po zavedení separovaného sběru						
Rok 2012	14 %	300,00	624	400,00	716	539 904,00
½ roku	14 %	300,00	312	400,00	358	269 952,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Zvýšení nákladů za uložení bioodpadů v kompostárně, po zavedení systému separovaného sběru, představuje přibližnou částku ve výši 397 014,- Kč/rok (142 890,- - 539 904,-) resp. 198 507,- Kč za ½ roku. Současně je s navrženou změnou systému nutno uvést, že i přes

zvýšené roční množství bioodpadů bude kapacita kompostárny dostačující, tzn. navržená změna přispěje k vyšší efektivnosti využití stávajícího zařízení.

V souvislosti se změnou systému svozu SKO z intervalu 1 x za 7 dnů na 1 x za 14 dnů lze očekávat také zvýšení nákladů na úklid a očistu města. V tomto případě vycházím z rozpočtových výdajů na úklid a očistu v jednotlivých letech, které mají vzestupnou tendenci v přibližné výši 110 000,- Kč/rok, resp. 55 000,- Kč za ½ roku.

7.4.3 Běžné náklady

Do kategorie běžných nákladů můžeme zařadit náklady spojené s pořízením biodegradabilních sáčků (v našem případě nebudou využity) nebo náklady na propagaci a osvětlu.

V našem případě jsou běžné náklady spojeny s osvětlu, výchovou a propagací. Jejich výše znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 23 – Stanovení výše běžných nákladů za rok 2012

Období	Kyjovské listy (Kč)	Informační letáky (Kč)	Kabelová televize (Kč)	Náklady CELKEM (v Kč)
Rok	4 000,00	13 800,00	25 000,00	42 800,00
½ roku	2 000,00	6 900,00	12 500,00	21 400,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Výše celkových běžných nákladů za posuzované období činí v předpokládané výši 21 400,- Kč.

7.4.4 Celkové finanční zhodnocení

Následující tabulka znázorňuje výši předpokládaných celkových nákladů na zvedení všech navrhovaných opatření. Jak již bylo uvedeno v úvodu kapitoly 7.4 Předpokládané celkové náklady, výše předpokládaných celkových nákladů je stanovena na rok 2012. Vzhledem k tomu, že jsme nyní v prvním čtvrtletí roku 2012 a do realizace pilotního projektu je nutné přijat i ostatní návrhová opatření, je výše celkových nákladů kalkulována i na ½ roku 2012. Stanovení výše pololetních nákladů je pro náš případ aktuální.

Tabulka 24 – Předpokládaná výše celkových nákladů po zavedení opatření (v Kč)

Položka	Náklady za rok 2012	Náklady za ½ roku 2012
Investiční náklady	120 600,00	60 300,00
Provozní náklady	311 550,00	155 775,00
Úspory ze systému střídavého sběru	- 1 089 281,00	- 544 640,00
Úspory z uložení na skládku	- 341 370,00	- 170 685,00
Navýšení za uložení do kompostárny	397 014,00	198 507,00
Navýšení za úklid a očistu	110 000,00	55 000,00
Běžné náklady	42 800,00	21 400,00
NÁKLADY CELKEM	- 448 687,00	- 224 343,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

Celkové náklady na zavedení navrhovaných opatření nejvýznamnějším způsobem ovlivňuje zavedení systému střídavého sběru SKO pro občany města Kyjova, kde v této souvislosti vznikly nemalé úspory. Stranu nákladů zvýšil očekávaný nárůst nákladů za uložení vyššího množství bioodpadů do kompostárny.

Na základě všech uvedených skutečností lze konstatovat, že přijetí navrhovaných opatření může pozitivním směrem ovlivnit výši rozpočtu města Kyjova, tzn. předpokládaná úspora ve výši 224 343,- Kč za ½ roku 2012. Současně je nutné upozornit, že se v některých případech jedná pouze o odhady a reálná výše předpokládaných celkových nákladů může být odlišná.

7.5 Rizika navržených opatření

Problematika správného nastavení a fungování odpadového hospodářství je v praxi velmi složitý a nákladný proces. V této souvislosti je počet a míra rizik s tím spojených, poměrně rozsáhlá. Za nejvýznamnější problémy při realizaci navržených opatření lze považovat:

- zápach v okolí nádob při uložení a nakládce,
- rozptyl vody a jemných částí bioodpadu při nakládce,
- rozptyl vody kondenzované na stanovišti,
- velikost a počet sběrných nádob, četnost jejich svozů,
- kvalita separovaného bioodpadu a výsledného kompostu.

Některé uvedené problémy lze eliminovat využitím sběrných nádob, které jsou speciálně upravené pro sběr bioodpadů, čímž mohou prodloužit dobu mezi jednotlivými svozy. Rozdíly v četnosti svozů jsou ovlivněny také obdobím (letní a zimní měsíce). Velikost a množství sběrných nádob lze v průběhu realizace optimalizovat. Kvalita separovaného bioodpadu a výsledného kompostu závisí na mnohých faktorech, ke kterým můžeme zařadit osvětu, výchovu a propagaci nebo vhodnost systému sběru a kvalita jeho provozu.

7.6 Shrnutí navržených opatření

K vyšší efektivnosti systému nakládání s KO v rámci OKH města Kyjova jsem předložila tři návrhová opatření. První opatření se týká zvýšení účinnosti separovaného sběru formou osvěty, výchovné a propagační činnosti, které považuji za rozhodující faktor pro aktivní zapojení občanů do systému separované sběru. V rámci druhého opatření předkládám návrh OZV města Kyjova na podporu systému komunitního kompostování, která mimo jiné stanovuje interval svozu bioodpadu a zároveň upravuje i interval svozového systému SKO od občanů města Kyjova. Třetí opatření předkládá návrh pilotního projektu systému separace a svozu bioodpadů. Zavedením pilotního projektu se sníží množství bioodpadu ve SKO, což povede k úsporám rozpočtových výdajů (za svoz a uložení na skládku) a zlepšení kvality životního prostředí (emise skládkových plynů) a vyššímu využití kapacity kompostárny. Po vyčíslení předpokládaných celkových nákladů na zavedení všech navrhovaných opatření lze očekávat úsporu ve výši cca 225 tis. Kč za ½ roku. Realizace těchto opatření tak může pozitivním způsobem ovlivnit výši rozpočtu OKH v oblasti nakládání s KO.

Navržený systém plánovaných opatření považuji dlouhodobě za velmi přínosný. Pozitivní jsou především úspory ze změny systému svozu a uložení SKO od občanů města na skládku, vyšší množství separovaných složek (papír, plasty, sklo, bioodpady) z důvodu aktivní motivace občanů aj. Současně je nutné upozornit na změnu vlastnictví kompostárny města Kyjova, resp. její prodej společnosti EKOR (na základě již zmiňované smlouvy budoucí). Prodej bude představovat pro město Kyjov, jednorázový příjem kupní ceny, snížení stavu majetku a ztrátu příjmů z pronájmu. Navržený systém opatření považuji za efektivní. Současně se stává významným informačním zdrojem pro další změny a případné projekty na zkvalitnění systému nakládání s KO v oblasti odpadového hospodářství ve městě Kyjov.

ZÁVĚR

Tato práce se zabývala oblastí odpadového hospodářství na komunální úrovni s důrazem na systém nakládání s odpady ve městě Kyjov. Hlavním cílem bylo navrhnout optimální řešení systému nakládání s komunálními odpady ve zvoleném městě Kyjov.

V teoretické části jsem zmínila základní pojmy využívané v oblasti odpadového hospodářství, druhy odpadů a způsoby nakládání s odpady. Dále jsem se zaměřila na hlavní nástroje využívané v odpadovém hospodářství. V závěru této části jsem uvedla orgány veřejné správy v této oblasti.

V praktické části jsem stručně charakterizovala základní údaje města Kyjova včetně postavení a působnosti městského úřadu. Následně jsem vymezila činnosti Odboru komunálního hospodářství v oblasti nakládání s komunálními odpady a popsala organizaci systému nakládání s komunálními odpady ve městě Kyjov.

Na základě analýzy produkce odpadů ve městě Kyjov jsem zjistila, že celková produkce odpadů se v období let 2008 – 2010 pohybovala v rozmezí od 7 000 až do 8 500 tun ročně a má klesající charakter. Z celkové produkce odpadů je v největší míře zastoupený směsný komunální odpad, který patří do skupiny 20 – Komunální odpady a v roce 2010 tvořil 46,15 % veškerých produkovaných odpadů na území města Kyjova. Produkce směsného komunálního odpadu má ve sledovaném období vzrůstající tendenci. S vzrůstající produkcí celkového množství směsného komunálního odpadu jsou spojeny také rozpočtové výdaje na svoz a uložení tohoto odpadu. Uvedené rozpočtové výdaje mají prudce vzestupnou tendenci a významným způsobem ovlivňují výdajovou stránku rozpočtu Odboru komunálního hospodaření v oblasti nakládání s komunálním odpadem. Rozpočtové výdaje tohoto odboru jsou čtvrtou nejvyšší položkou z celkových výdajů městského úřadu Kyjov, což svědčí o významnosti této oblasti. V souvislosti s nárůstem rozpočtových výdajů v oblasti nakládání s komunálními odpady je žádoucí přistoupit k zásadním změnám.

Vhodnou změnou může být přijetí navrhovaných opatření, jejichž cílem je optimalizace systému nakládání s odpady ve městě Kyjov spolu s minimalizací celkového finančního zatížení při současném dodržení odpovídající kvality. K zefektivnění systému nakládání s komunálními odpady ve městě Kyjov jsem navrhla opatření ve formě zvýšení účinnosti separovaného sběru formou osvěty, výchovy a propagace, podporu komunitního kompostování předložením OZV a zavedení pilotního projektu separace bioodpadů.

Navrhované změny přispějí ke zlepšení stávajícího systému nakládání s odpady a současně představují snížení rozpočtových výdajů ve městě Kyjov. Jsou také přínosem ke zlepšení kvality životního prostředí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické zdroje:

HŘEBÍČEK, Jiří et al., 2009. *Integrovaný systém nakládání s odpady na regionální úrovni*. 1. vyd. Brno: Littera. 202 s. ISBN 978-80-85763-54-6.

HŘEBÍČEK, Jiří et al., 2010. *Projektování nakládání s bioodpady v obcích*. 1. vyd. Brno: Littera. 101 s. ISBN 978-80-85763-56-0.

HLAVATÁ, Miluše, 2004. *Odpadové hospodářství*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava. 174 s. ISBN 80-248-0737-8.

KIZLINK, Juraj, 2007. *Nakládání s odpady*. 1. vyd. Brno: VÚT v Brně, Fakulta chemická. 284 s. ISBN 978-80-214-3348-9.

KURAŠ, Mečislav et al., 2008. *Odpadové hospodářství*. 1. vyd. Chrudim: Ekomonitor. 143 s. ISBN 978-80-86832-34-0.

MOLDAN, Bedřich, 1996. *Indikátory trvale udržitelného rozvoje*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - TU; Praha: MŽP ČR, UK. Centrum pro otázky životního prostředí. 87 s. ISBN 80-7078-380-X.

NEMEC, Juraj, OCHRANA, František, PAVEL, Jan a Vladimír ŠAGÁT, 2010. *Kontrola ve veřejné správě*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. 160 s. ISBN 978-80-7357-558-8.

OTRUSINOVÁ, Milana, 2010. *Hospodaření nepodnikatelských organizací*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. 132 s. ISBN 978-80-7318-789-7.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana et al., 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

REKTOŘÍK, Jaroslav, ŠELEŠOVSKÝ, Jan et al., 2003. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Ekopress. 211 s. ISBN 80-86119-72-6.

ŠŤASTNÁ, Jarmila, 2007. *Kam s nimi: Vše o třídění a recyklaci odpadu*. 1. vyd. Praha: Česká televize. 117 s. ISBN 80-85005-72-7.

VOŠTOVÁ, Věra, ALTMANN, Vlastimil, FRIES, Jiří a Karel JEŘÁBEK, 2009. *Logistika odpadového hospodářství*. 1. vyd. Praha: ČVUT. 349 s. ISBN 978-80-01-04426-1.

Právní předpisy:

ČESKO. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Nařízení vlády ČR č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky, ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Vyhláška MŽP č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu, tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů

ČESKO. Vyhláška MF č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje:

Česká inspekce životního prostředí: O nás [online]. © 2004-2011 ČIŽP [cit. 2012-02-21].

Dostupné z: <http://www.cizp.cz/>.

Český statistický úřad. ČSÚ: *Demografická ročenka měst* [online]. © ČSÚ 2012 [cit. 2012-03-06]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/4018-11>.

Český statistický úřad. ČSÚ: *Úvod – Roční výkaz o odpadech* [online]. © ČSÚ 2012 [cit. 2012-01-16]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>.

EKO-KOM. *O společnosti a systému EKO-KOM* [online]. © 2011 EKO-KOM [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://www.ekokom.cz/cz/ostatni/o-spolecnosti/system-eko-kom/o-systemu>.

EKOR: *Skládka odpadů* [online]. © 2002-2010 EKOR [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.ekor.cz/sluzby-ekor-sro/skladka-odpadu.html>.

EKOR: *Základní údaje* [online]. © 2002-2010 EKOR [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: <http://www.ekor.cz/zakladni-udaje.html>.

Integrovaný systém nakládání s odpadem. *Metodika pro návrh integrovaných systémů nakládání s odpady* [online]. © 2012 ISNO [cit. 2012-01-12]. Dostupné z: <http://www.isno.cz/19-metodika/>.

Ministerstvo životního prostředí. MŽP: *Odpadové hospodářství* [online]. © 2008-2012 MŽP [cit. 2012-01-10]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi.

Ministerstvo životního prostředí. MŽP: *Odpady* [online]. © 2008-2012 MŽP [cit. 2012-01-13]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/odpady_podrubrika.

Ministerstvo životního prostředí. MŽP: *Státní politika životního prostředí* [online]. © 2008-2012 MŽP [cit. 2012-01-22]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi.

Město Kyjov. *Působnost obce: Město Kyjov* [online]. 2011 [cit. 2012-03-10]. Dostupné z: http://www.mestokyjov.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=7843&id_ktg=1256&p1=2682.

Skladba komunálního odpadu [online]. © 2012 Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Ústav pro životní prostředí [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.komunalniodpad.eu/?str=skladba>.

Interní zdroje:

Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 3/2007 [online]. 2011 [cit. 2012-03-17]. Dostupné z:

http://www.mestokyjov.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=7843&id_ktg=1051&archiv=0&p1=2713.

Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 7/2011 [online]. 2011 [cit. 2012-03-18].

Dostupné

z:

http://www.mestokyjov.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=7843&id_ktg=1055&archiv=0&p1=2713.

Organizační řád MěÚ Kyjov [online]. 2011 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z:

http://www.mestokyjov.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=7843&id_ktg=1260&p1=2713.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BO	Biologický odpad
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	Biologicky rozložitelný odpad
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČNR	Česká národní rada
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
DSO	Dobrovolný svazek obcí
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
IC	Informační centrum
ISNO	Integrovaný systém nakládání s odpady
IWM	Integrovaný systém odpadu
KO	Komunální odpad
MěÚ	Městský úřad
MF	Ministerstvo financí
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí

NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OH	Odpadové hospodářství
OKH	Odbor komunálního hospodářství
OZV	Obecně závazná vyhláška
PO	Právnícká osoba
POH	Plán odpadového hospodářství
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SKO	Směsný komunální odpad
SPŽP	Státní politika životního prostředí
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚSC	Územně samosprávné celky
VS	Veřejná správa

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Zařazování odpadu dle katalogu odpadů.....	17
Obrázek 2 – Schéma biologicky rozložitelných odpadů.....	24
Obrázek 3 – Poplatky za ukládání odpadů na skládky.....	33
Obrázek 4 – Obvody obcí s pověřeným obecním úřadem	40
Obrázek 5 – Správní obvod obce s rozšířenou působností	41
Obrázek 6 – Schéma systému EKO-KOM	52
Obrázek 7 – Vývoj počtu obyvatel města Kyjova.....	54
Obrázek 8 – Celkový přehled produkce odpadů v letech 2008-10 (v t/rok).....	55
Obrázek 9 – Celkový přehled produkce odpadů v letech 2008-10 (v kg/obyv./rok)	56
Obrázek 10 – Přehled příjmů OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2007-11	59
Obrázek 11 – Přehled výdajů OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2009-11	61

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Ukazatele skladby domovního odpadu (% hmotnostní)	53
Tabulka 2 – Vývoj počtu obyvatel města Kyjova v jednotlivých letech.....	54
Tabulka 3 – Celkový přehled produkce SKO v letech 2008-10	56
Tabulka 4 – Celkový přehled produkce BRO v letech 2008-10	57
Tabulka 5 – Příjmy OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2007-11 (v tis. Kč)	58
Tabulka 6 – Srovnání rozpočtových příjmů za rok 2011	59
Tabulka 7 – Výdaje OKH v oblasti nakládání s KO v letech 2009-11 (v tis. Kč).....	60
Tabulka 8 – Srovnání rozpočtových výdajů za rok 2011	61
Tabulka 9 – Bilance příjmů a výdajů OKH v oblasti nakládání s KO (v tis. Kč).....	62
Tabulka 10 – Ceny za sběr a přepravu SKO pro občany v letech 2007-11	62
Tabulka 11 – Celkové výdaje na sběr a přepravu SKO pro občany v letech 2009-11.....	63
Tabulka 12 – Ceny za uložení SKO na skládce pro občany v letech 2007-11	63
Tabulka 13 – Výdaje za uložení SKO na skládce pro občany v letech 2009-10	63
Tabulka 14 – Vývoj místního poplatku MěÚ Kyjov v jednotlivých letech	64
Tabulka 15 – Skutečné náklady na sběr a svoz dle OZV o místních poplatcích	65
Tabulka 16 – Celkové příjmy, výdaje a financování rozpočtu města Kyjova (v Kč).....	66
Tabulka 17 – Meziroční srovnání výdajů v rozpočtu města Kyjova (v tis. Kč)	67
Tabulka 18 – Stanovení výše investičních nákladů za rok 2012	75
Tabulka 19 – Stanovení výše provozních nákladů za rok 2012.....	76
Tabulka 20 – Úspora nákladů po zavedení systému střídavého sběru pro občany	77
Tabulka 21 – Úspora nákladů za uložení na skládce po zavedení systému separace	78
Tabulka 22 – Zvýšení nákladů za uložení bioodpadu v kompostárně po separaci	78
Tabulka 23 – Stanovení výše běžných nákladů za rok 2012	79
Tabulka 24 – Předpokládaná výše celkových nákladů po zavedení opatření (v Kč).....	80

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Skupiny odpadů

Příloha P II: Skupiny katalogu odpadů

Příloha P III: Způsoby využívání a odstraňování odpadů

Příloha P IV: Skupina 20 – Komunální odpady, dle Katalogu odpadů

Příloha P V: Organizační schéma MěÚ Kyjov

Příloha P VI: Správní činnosti Odboru komunálního hospodářství města Kyjov

Příloha P VII: Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 3/2007

Příloha P VIII: Celkový přehled příjmů, výdajů a financování rozpočtu města Kyjova

Příloha P IX: Celková produkce odpadů ve městě Kyjov v jednotlivých letech

Příloha P X: Návrh OZV města Kyjova o nakládání s komunálním a stavebním odpadem a systému komunitního kompostování

PŘÍLOHA P I: SKUPINY ODPADŮ

Skupiny odpadů	
Kód	Skupina odpadů
Q1	Zůstatky z výrob a spotřeby dále jinak nespecifikované
Q2	Výrobky, které neodpovídají požadované jakosti
Q3	Výrobky s prošlou lhůtou spotřeby
Q4	Použité, ztracené nebo jinou náhodnou událostí znehodnocené výrobky včetně všech materiálů, součástí zařízení apod., které byly v důsledku nehody kontaminovány
Q5	Materiály kontaminované nebo znečištěné běžnou činností (např. zůstatky z čištění, obalové materiály, nádoby atd.)
Q6	Nepoužitelné součásti (např. použité baterie, katalyzátory apod.)
Q7	Látky, které ztratily požadované vlastnosti (např. znečištěné kyseliny, rozpouštědla, kalcic soli apod.)
Q8	Zůstatky z průmyslových procesů (např. strusky, destilační zbytky apod.)
Q9	Zůstatky z procesů snižujících znečištění (např. kaly z praček plynů, prach z filtrů, vyřazené filtry apod.)
Q10	Zůstatky ze strojního obrábění a povrchové úpravy materiálu (např. třísky z obrábění a frézování, okuje apod.)
Q11	Odpad z těžby a zpracování nerostných surovin (například odpad z důlní těžby, kaly z těžby ropy)
Q12	Znečištěné materiály (např. oleje znečištěné PCB apod.)
Q13	Jakékoliv materiály, látky či výrobky, jejichž užívání bylo zakázáno zákonem
Q14	Výrobky, které vlastník nepoužívá nebo nebude více používat (např. v zemědělství, v domácnosti, úřadech, prodejnách, dílnách apod.)
Q15	Znečištěné materiály, látky nebo výrobky, které vznikly při sanaci půdy
Q16	Jiné materiály, látky nebo výrobky, které nepatří do výše uvedených skupin

Zdroj: Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P II: SKUPINY KATALOGU ODPADŮ

Skupiny katalogu odpadů	
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí
06	Odpady z anorganických chemických procesů
07	Odpady z organických chemických procesů
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev
09	Odpady z fotografického průmyslu
10	Odpady z tepelných procesů
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čištění odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru

Zdroj: Vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P III: ZPŮSOBY VYUŽÍVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ ODPADŮ

Kód	Způsob využívání odpadů
R1	Využití odpadu způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie
R2	Získání/regenerace rozpouštědel
R3	Získání/regenerace organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně kompostování a dalších biologických procesů)
R4	Recyklace/znovuzískání kovů a kovových sloučenin
R5	Recyklace/znovuzískání ostatních anorganických materiálů
R6	Regenerace kyselin nebo zásad
R7	Obnova látek používaných ke snižování znečištění
R8	Získání složek katalyzátorů
R9	Rafinace použitých olejů nebo jiný způsob opětovného použití olejů
R10	Aplikace do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii
R11	Využití odpadů, které vznikly aplikací některého z postupů uvedených pod označením R1 až R10
R12	Úprava odpadů k aplikaci některého z postupů uvedených pod označením R1 až R11
R13	Skladování materiálů před aplikací některého z postupů uvedených pod označením R1 až R12 (s výjimkou dočasného skladování na místě vzniku před sběrem)

Kód	Způsob odstraňování odpadů
D1	Ukládání v úrovni nebo pod úroveň terénu (např. skládkování apod.)
D2	Úprava půdními procesy (např. biologický rozklad kapalných odpadů či kalů v půdě apod.)
D3	Hlubinná injektáž (např. injektáž čerpatelných kapalných odpadů do vrtů, solných komor nebo prostor přírodního původu apod.)
D4	Ukládání do povrchových nádrží (např. vypouštění kapalných odpadů nebo kalů do prohlubní, vodních nádrží, lagun apod.)
D5	Ukládání do speciálně technicky provedených skládek (např. ukládání do oddělených, utěsněných, zavřených prostor izolovaných navzájem i od okolního prostředí apod.)
D6	Vypouštění do vodních těles, kromě moří a oceánů
D7	Vypouštění do moří a oceánů včetně ukládání na mořské dno
D8	Biologická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12
D9	Fyzikálně-chemická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12 (např. odpařování, sušení, kalcinace)
D10	Spalování na pevnině
D11	Spalování na moři
D12	Konečné či trvalé uložení (např. ukládání v kontejnerech do dolů)
D13	Úprava složení nebo smíšení odpadů před jejich odstraněním některým z postupů uvedených pod označením D1 až D12
D14	Úprava jiných vlastností odpadů (kromě úpravy zahrnuté do D13) před jejich odstraněním některým z postupů uvedených pod označením D1 až D13
D15	Skladování odpadů před jejich odstraněním některým z postupů uvedených pod označením D1 až D14 (s výjimkou dočasného skladování na místě vzniku odpadu před shromáždění potřebného množství)

Zdroj: Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P IV: SKUPINA 20 – KOMUNÁLNÍ ODPADY, DLE KATALOGU ODPADŮ

20 KOMUNÁLNÍ ODPADY (ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ A PODOBNÉ ŽIVNOSTENSKÉ, PRŮMYSLOVÉ ODPADY A ODPADY Z ÚŘADŮ), VČ. SLOŽEK Z ODDĚLENÉHO SBĚRU

20 01 Složky z odděleného sběru (kromě odpadů uvedených v podskupině 15 01)

- 20 01 01 Papír a lepenka
- 20 01 02 Sklo
- 20 01 08 Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven
- 20 01 10 Oděvy
- 20 01 11 Textilní materiály
- 20 01 13* Rozpouštědla
- 20 01 14* Kyseliny
- 20 01 15* Zásady
- 20 01 17* Fotochemikálie
- 20 01 19* Pesticidy
- 20 01 21* Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť
- 20 01 23* Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlodíky
- 20 01 25 Jedlý olej a tuk
- 20 01 26* Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25
- 20 01 27* Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky
- 20 01 28 Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27
- 20 01 29* Detergenty obsahující nebezpečné látky
- 20 01 30 Detergenty neuvedené pod číslem 20 01 29
- 20 01 31* Nepoužitelná cytostatika
- 20 01 32* Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31
- 20 01 33* Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie
- 20 01 34 Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 20 01 33
- 20 01 35* Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 236)
- 20 01 36 Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35
- 20 01 37* Dřevo obsahující nebezpečné látky
- 20 01 38 Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37
- 20 01 39 Plasty
- 20 01 40 Kovy
- 20 01 41 Odpady z čištění komínů
- 20 01 99 Další frakce jinak blíže neurčené

20 02 Odpady ze zahrad a parků (včetně hřbitovního odpadu)

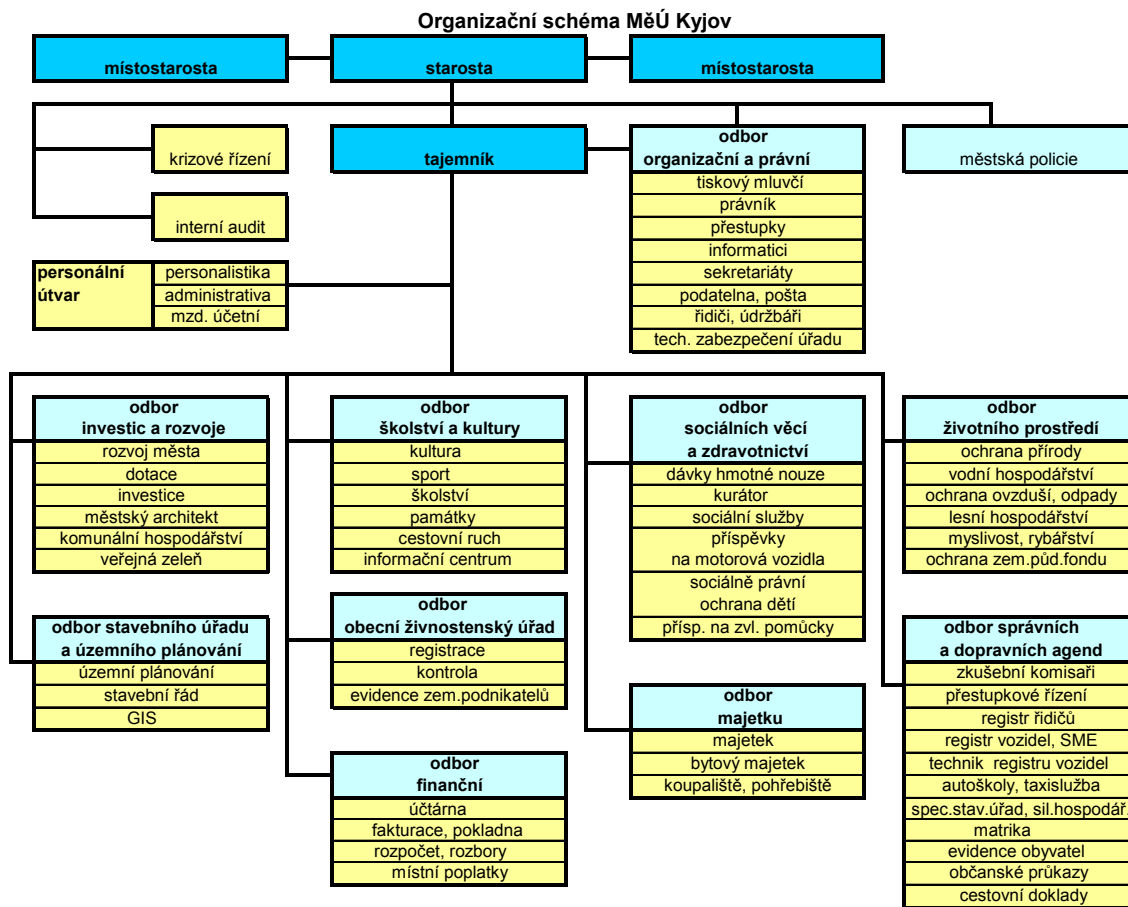
- 20 02 01 Biologicky rozložitelný odpad
- 20 02 02 Zemina a kameny
- 20 02 03 Jiný biologicky nerozložitelný odpad

20 03 Ostatní komunální odpady

- 20 03 01 Směsný komunální odpad
- 20 03 02 Odpad z tržišť
- 20 03 03 Uliční smetky
- 20 03 04 Kal ze septiků a žump
- 20 03 06 Odpad z čištění kanalizace
- 20 03 07 Objemný odpad
- 20 03 99 Komunální odpady jinak blíže neurčené

Zdroj: Vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů. Vlastní zpracování.

PŘÍLOHA P V: ORGANIZAČNÍ SCHEMA MĚÚ KYJOV

Zdroj: Město Kyjov, 2011

PŘÍLOHA P VI: SPRÁVNÍ ČINNOSTI ODBORU KOMUNÁLNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA KYJOV

Činnosti Odboru komunálního hospodářství

v oblasti dopravy:

- spolupracuje na přípravě územně plánovací dokumentace obcí v regionu, regulačních plánů a územně plánovacích podkladů, koncepčního a dlouhodobého charakteru na úseku dopravy,
- spolupracuje s ostatními odbory, provádí součinnost s jinými orgány státní správy a spoluprací s příslušnými kontrolními orgány, zprostředkovává obcím a občanům jednání a informace, ve věci jejich oprávněných požadavků z hlediska dopravy,
- spolupracuje na přípravě investičních záměrů a přípravě staveb oblastní správy a údržby silnic v regionu, v koordinaci se zájmy dotčených obcí,
- projednává, zajišťuje a podílí se na koncepční přípravě dopravního systému ve městě podle vypracované koncepce dopravy,
- projednává a spolupracuje na přípravě integrovaného dopravního systému ve městě,
- ve spolupráci s architektem města a odborem majetku cíleně koordinuje návrhy řešení rozvojových zájmů města z hledisek dopravy,
- spolupracuje na přípravě investičních záměrů a staveb města dopravního charakteru,
- spolupracuje při vyřizování stížností občanů na úseku místních, veřejně přístupných účelových komunikací,
- koordinuje zajištění bezpečnosti silničního provozu úpravou provozu na pozemních komunikacích ve městě (dopravní značení),
- zajišťuje správu a údržbu městského informačního systému,
- zajišťuje správu a údržbu městských kašen, parkových laviček a zastávek MHD,
- je správcem místních a účelových komunikací ve vlastnictví města včetně jejich součástí a příslušenství (veřejné osvětlení), zajišťuje jejich správu, údržbu a rozvoj (investice),
- zabezpečuje sjízdnost, schůdnost a čistotu místních a účelových komunikací ve vlastnictví města,
- zabezpečuje bezpečnost silničního provozu na místních a veřejně přístupných účelových komunikacích jejich značením,
- zpracovává návrhy nařízení města pro zabezpečení sjízdnosti a schůdnosti místních účelových komunikací,
- zastupuje vlastníka místních a účelových komunikací podle zákona o pozemních komunikacích a jiných právních předpisů,
- je účastníkem správních řízení na úseku místních komunikací a veřejného prostranství (stavební řízení, zvláštní užívání místních komunikací, omezování obecného užívání místních a účelových komunikací),

- vyřizuje stížnosti občanů na úseku místních, veřejně přístupných účelových komunikací,
- vyjadřuje se k jízdám, trasám, zastávkám všech dopravců projíždějících městem,

v oblasti veřejné zeleně a lesního hospodářství:

- dohlíží na dodržování základních zásad ochrany životního prostředí právnických a fyzických osob na území města,
- při zajišťování akcí na ochranu životního prostředí spolupracuje s ČIŽP a ostatními orgány ochrany životního prostředí,
- zpracovává návrhy textu nařízení obce týkající se životního prostředí,
- zajišťuje ochranu vod na území města,
- provádí odborný dohled nad hospodařením v městských lesích,
- zajišťuje pasportizaci veřejné zeleně,
- zadává a kontroluje provádění údržby a výsadby zeleně ve městě,
- vyjadřuje se k žádostem na zvláštní užívání zeleně a stanoví podmínky tohoto užívání,
- zajišťuje realizaci prvků USES na katastru obce Kyjov,

v oblasti nakládání s komunálním odpadem:

- vypracovává plán odpadového hospodářství včetně jeho aktualizace a kontroly dodržování,
- zodpovídá za plnění smluv města v oblasti nakládání s komunálním odpadem,
- eviduje černé skládky na území města a zajišťuje jejich zneškodňování,
- vyřizuje stížnosti občanů na sběr, svoz a zneškodňování odpadu ve městě a zajišťuje rozmísťování kontejnerů ve městě,
- zajišťuje deratizaci veřejných prostranství a vybraných objektů ve vlastnictví města,

v oblasti ochrany zvířat:

- zajišťuje ve spolupráci s městskou policií a dalšími organizacemi odbyt opuštěných a ztracených a toulavých zvířat a jejich umístění do útulku pro opuštěná zvířata,

v oblasti městských zařízení:

- zabezpečuje úkony spojené s provozem koupaliště Kyjov,
- spravuje provoz koupacího biotopu v Bohuslavicích,
- spravuje pohřebiště na území města Kyjova včetně provozu smuteční síně a chladičského zařízení.

Zdroj: Město Kyjov, 2011

PŘÍLOHA P VII: OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA MĚSTA KYJOVA

Č. 3/2007

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA MĚSTA KYJOVA

č. 3/2007 ze dne 19.3.2007,

kteřou se stanovuje systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem

Zastupitelstvo města Kyjova se na svém zasedání konaném dne 19.3.2007 usneslo vydat na základě zmocnění v ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Část první

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a působnost vyhlášky

1. Tato obecně závazná vyhláška stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Kyjova (dále jen „systém“) a systém nakládání se stavebním odpadem.
2. Účastníky systému jsou fyzické osoby pobývající na území města Kyjova.

Článek 2

Vymezení základních pojmů

1. **Odpad** je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“).
2. **Komunální odpad** je veškerý odpad vznikající na území města při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpise k zákonu o odpadech, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.
3. **Nebezpečný odpad** je odpad uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů v prováděcím právním předpise a jakýkoliv jiný odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k zákonu o odpadech.
4. **Směsný odpad** je složka komunálního odpadu, která zůstává po vytrídění papíru, lepenky, skla, plastů, kovů, objemného odpadu a nebezpečných složek komunálního odpadu. Směsným odpadem je i odpad odložený do odpadkových košů umístěných na veřejných prostranstvích.
5. **Objemný odpad** je složka komunálního odpadu, která pro své rozměry a objem nemůže být odkládána do sběrných nádob na směsný odpad (např. nábytek, podlahoviny).
6. **Odpad ze zeleně** je odpad biologického původu z údržby sadů, parků, dalších veřejných prostranství, travnatých hřišť, ze zahrad fyzických osob a ze hřbitovů.

7. **Nakládání s odpady** je jejich shromažďování, soustředování, sběr, výkup, třídění, přeprava a doprava, skladování, úprava, využívání a odstraňování
8. **Sběrné nádoby** jsou typizované nádoby určené ke shromažďování komunálního odpadu nebo jeho vytríděných složek do doby svozu.
9. **Svozová společnost** je subjekt oprávněný k nakládání s odpady, který na základě uzavřené smlouvy s městem zajišťuje provoz systému.

Část druhá

Komunální odpad

Článek 3

Třídění odpadu

Komunální odpad se třídí na tyto složky:

- a) papír a lepenka
- b) sklo
- c) plasty
- d) kovy
- e) objemný odpad
- f) elektrotechnický odpad
- g) nebezpečný odpad
- h) směsný komunální odpad

Článek 4

Místa určená pro odkládání odpadu

1. Místa určená pro odkládání odpadu jsou:
 - a) sběrné nádoby pro jednotlivé složky odpadu,
 - b) sběrný dvůr,
 - c) sběrný a výkupný odpadů,
 - d) specializované obchody, úřady, školy a jiná místa, pokud je v nich organizován sběr určitých složek odpadů nebo jejich zpětný odběr
2. Místa určená pro odkládání nebezpečných odpadů jsou:
 - a) sběrný dvůr, sběrný a výkupný odpadů,
 - b) specializované obchody, úřady, školy a jiná místa, pokud je v nich organizován sběr určitých druhů nebezpečných odpadů nebo jejich zpětný odběr

Článek 5

Pravidla pro shromažďování komunálního odpadu

1. V zájmu zajištění čistoty a pořádku na veřejných prostranstvích se sběrné nádoby umísťují tak, aby nenarušovaly vzhled, nepůsobily překážky na chodnících, parkovištích a komunikacích, a byly dobře přístupné při jejich naplňování a vyprazdňování.
2. Do sběrných nádob se ukládá pouze takový odpad, k jehož ukládání jsou nádoby určeny, a to tak, aby byla dodržena maximální nosnost nádoby.
3. Neumožňuje-li stav komunikace svozové technice příjezd k nemovitosti, od které je svážen odpad, město Kyjov po dohodě se svozovou společností a účastníkem systému určí stanoviště sběrné nádoby na nejbližším přístupném místě.

4. Četnost svozu a termíny svozu sběrných nádob určuje město Kyjov, které je zveřejní způsobem ve městě obvyklým.

Část třetí ***Stavební odpad***

Článek 6 **Nakládání se stavebním odpadem**

1. Stavební odpad vzniklý na území města Kyjova se ukládá odděleně od komunálního odpadu do rozměrově vhodných nádob svozové společnosti, případně subjektu provádějícího stavební činnost.
2. V zájmu zajištění čistoty a pořádku na veřejných prostranstvích se nádoby naplněné stavebním odpadem vyvážejí pokud možno bezodkladně.
3. Občané města Kyjova mohou stavební odpad v množství do 500 kg na nemovitost a rok ukládat bezplatně do velkoobjemových kontejnerů umístěných na sběrném dvoře. Stavební odpad v množství nad 500 kg na nemovitost a rok ukládají občané města Kyjova na vlastní náklady u osoby oprávněné k nakládání s odpady v souladu se zákonem o odpadech odděleně od komunálního odpadu.

Část čtvrtá

Článek 7 **Sankce**

Porušení povinností stanovených v této obecně závazné vyhlášce se postihuje podle obecně závazných právních předpisů.

Článek 8 **Zrušovací ustanovení**

Zrušuje se obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 4/2001 ze dne 11.12.2001, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem.

Článek 9 **Účinnost**

Tato vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Antonín Kuchař
místostarosta města Kyjova

Mgr. František Lukl
starosta města Kyjova

Zdroj: Obecně závazná vyhláška města Kyjova č. 3/2007, 2011

**PŘÍLOHA P VIII: CELKOVÝ PŘEHLED PŘÍJMŮ, VÝDAJŮ A
FINANCOVÁNÍ ROZPOČTU MĚSTA KYJOVA**

text	Schválený rozpočet 2011	Upravený rozpočet 2011	Skutečnost 2010	Skutečnost 2011	% plnění
Běžné příjmy	394 386 000	148 275 700	157 071 394	149 097 195	100,55
Kapitálové příjmy	7 500 000	10 694 700	21 431 743	9 138 045	85,44
Dotace	63 433 000	303 488 000	331 307 949	299 309 021	98,62
Celkem příjmy	465 319 000	462 458 400	509 811 086	457 544 261	98,94
Výdaje běžné	418 477 600	418 670 900	413 865 992	400 263 211	95,60
Výdaje kapitálové	31 340 000	43 475 900	54 132 960	37 208 144	85,58
Celkem výdaje	449 817 600	462 146 800	467 998 952	437 471 355	94,66
Saldo příjmů a výdajů	15 501 400	311 600	41 812 134	20 072 906	6441,88
Financování - krátkodobý úvěr	0	3 568 700	0	3 568 661	100,00
Financování - změna stavu na bankovních účtech	10 318 600	21 939 700	-16 514 134	2 178 433	9,93
Financování - splátky úvěrů a půjček	-25 820 000	-25 820 000	-25 298 000	-25 820 000	100,00
Saldo financování	-15 501 400	-311 600	-41 812 134	-20 072 906	6441,88

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat MěÚ Kyjov, 2012

**PŘÍLOHA P IX: CELKOVÁ PRODUKCE ODPADŮ VE MĚSTĚ
KYJOV V JEDNOTLIVÝCH LETECH**

Název odpadu dle Katalogu odpadů	kód odpadu	kat. odpadu	Celkové množství odpadu (v t/rok)		
			2008	2009	2010
Jiné emulze	130802	N	0,000	0,300	0,000
Papírové a lepenkové obaly	150101	O	327,410	247,526	312,455
Plastové obaly	150102	O	71,132	78,614	81,117
Skleněné obaly	150107	O	128,601	124,463	132,111
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	150110	N	1,680	1,456	1,039
Absorbční činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami	150202	N	0,154	0,258	0,131
Pneumatiky	160103	O	9,630	15,951	13,182
Laboratorní chemikálie	160506	N	0,000	0,030	0,000
Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků obsahující nebezpečné látky	170107	O	1 448,330	1 430,170	1 072,460
Asfaltové směsi	170302	O	47,590	129,320	0,000
Zemina a kamení neuvedené pod číslem 170503	170504	O	1 268,570	965,330	536,410
Kyseliny	200114	N	0,004	0,010	0,040
Zásady	200115	N	0,000	0,000	0,064
Pesticidy	200119	N	0,578	0,572	0,826
Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	200121	N	0,008	0,000	0,014
Olaj a tuk neuvedený pod číslem 200125	200126	N	1,428	0,911	0,878
Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	200127	N	5,408	5,013	4,249
Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	200132	N	0,030	0,025	0,060
Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	200133	N	1,711	3,029	0,453
Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 2001236	200135	N	0,288	0,432	0,720
Kovy	200140	O	385,641	210,011	250,792
Biologicky rozložitelný odpad	200201	O	232,200	338,480	432,620
Směsný komunální odpad	200301	O	3 210,180	3 281,081	3 319,991
Uliční smetky	200303	O	158,770	151,530	107,850
Objemný odpad	200307	O	1 196,560	873,030	926,730
MNOŽSTVÍ CELKEM			8 495,903	7 857,542	7 194,192

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ, 2012

PŘÍLOHA P X: NÁVRH OZV MĚSTA KYJOVA O NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM A STAVEBNÍM ODPADEM A SYSTÉMU KOMUNITNÍHO KOMPOSTOVÁNÍ

Článek **1**

Předmět a působnost vyhlášky

Vyhláška stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Kyjova (dále jen město), včetně systému nakládání se stavebním odpadem a systému sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území města, jejich úpravu a následné zpracování na zelený kompost.

Článek **2**

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí:

- a) **odpadem** každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených ve zvláštním právním předpisu¹),
- b) **komunálním odpadem** veškerý odpad vznikající na území města při činnosti fyzických osob, který je uveden jako komunální odpad ve zvláštním právním předpisu¹) s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání,
- c) **směsným komunálním odpadem** zbytkový odpad (např. smetí, popel, škvára, pevné kuchyňské odpady, zbytky jídel, vyřazené drobné předměty a hmoty atp.) po vytrídění využitelných, nebezpečných a objemných složek odpadů,
- d) **tříděným KO** odpad získaný odděleným sběrem (papír, plasty, sklo atp.),
- e) **nebezpečným odpadem** odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností dle zvláštního právního předpisu¹), který je uveden v Seznamu nebezpečných odpadů²) (např. oleje, barvy, tuky, lepidla, pryskyřice, rozpouštědla, kyseliny, hydroxidy, odmašťovací přípravky, fotochemikálie, pesticidy, léky, baterie a akumulátory, zářivky atp.),
- f) **objemným komunálním odpadem** složka komunálního odpadu, kterou vzhledem k jejím rozměrům nebo hmotnosti nelze uložit do sběrných nádob,
- g) **odpadem ze zahrad a parků** odpad převážně biologického původu z údržby zahrad, sadů a parků, který není vhodný ke komunitnímu kompostování (např. pařezy atp.),

h) **komunitním kompostováním** systém sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území města, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost,

i) **zeleným kompostem** substrát vzniklý kompostováním rostlinných zbytků,

j) **rostlinnými zbytky** biologicky rozložitelný materiál z údržby zeleně a zahrad na území města vhodný ke komunitnímu kompostování (např. listí, tráva, zbytky rostlin, zbytky ovoce a zeleniny, větve dřevin – nasekané, nastříhané nebo zpracované štěpkovačem atp.),

k) **veřejnou zelení** parky, lesoparky, sportoviště, hřiště a veřejně přístupné travnaté plochy,

l) **oprávněnou osobou** každá městem určená osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady podle zvláštních právních předpisů¹⁾,

m) **původcem odpadů** právnická osoba, při jejíž činnosti vznikají odpady, nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vznikají odpady. Pro komunální odpady vznikající na území obce, které mají původ v činnosti fyzických osob, na něž se nevztahují povinnosti původce, se za původce odpadů považuje město.

n) **sběrnou nádobou** označená typizovaná nádoba určená ke krátkodobému soustředování, odkládání odpadů (tzv. popelnice, kontejner nebo odpadkový koš, v mimořádných případech k tomuto účelu označené plastové pytle),

o) **stanovištěm sběrných nádob na směsný komunální odpad** místo vymezené pro tento účel u nemovitosti určené k trvalému bydlení,

p) **stanovištěm sběrných nádob na tříděný komunální odpad** místo veřejného prostranství ve vlastnictví města určené MěÚ Kyjov,

q) **sběrným dvorem** zařízení, ve kterém mohou fyzické osoby odkládat vytříděné složky komunálního odpadu, stavební odpad, odpad ze zahrad a parků a nebezpečný odpad,

r) **kompostárnou** zařízení, ve kterém mohou fyzické osoby odkládat rostlinné zbytky,

s) **stavebním odpadem** odpad vzniklý při stavební činnosti fyzických osob.

Článek

3

Organizace systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

1) Komunální odpad se třídí na následující složky:

a) papír a lepenka,

b) sklo

c) plasty

d) kovy

e) objemný odpad

f) elektrotechnický odpad

g) nebezpečný odpad

h) směsný komunální odpad.

2) Směsný komunální odpad (článek 2, písm. c) této vyhlášky) se odkládá do sběrných nádob na určených stanovištích.

3) V případě, že z objektivních důvodů nelze jako stanoviště sběrných nádob vymezit místo u nemovitosti určené k trvalému bydlení podle zvláštních právních předpisů, určí toto místo na návrh oprávněné osoby MěÚ Kyjov na veřejném prostranství ve vlastnictví města. Z důvodu neúměrné donáškové vzdálenosti nebo z jiných důvodů může být stanovištěm sběrných nádob na směsný komunální odpad a sběrných nádob na tříděný komunální odpad po dohodě s vlastníkem nemovitosti i jiná nemovitost.

4) Sběrné nádoby lze mimo stanoviště umístit jen za účelem svozu komunálního odpadu, a to pouze v den určený oprávněnou osobou jako den svozu podle svozového plánu.

5) Tříděný komunální odpad se odkládá do sběrných nádob pro tříděný odpad na určených stanovištích a na sběrné dvory.

6) Nebezpečný odpad, objemný komunální odpad a odpad ze zahrad a parků se odkládá na sběrné dvory.

7) Nebezpečný odpad, objemný komunální odpad a odpad ze zahrad a parků lze doplňkově odložit v rámci systému pravidelných mobilních svozů odpadů organizovaných oprávněnou osobou minimálně 2x ročně ve stanovených termínech a místech.

8) Svoz směsného komunálního odpadu zajišťuje oprávněná osoba 1x za 14 dnů.

9) Dostatečný objem sběrné nádoby je takový vnitřní objem sběrné nádoby nebo součet vnitřních objemů sběrných nádob, který při dané frekvenci svozu odpadů a při daném počtu trvale žijících osob v objektu umožňuje odložit veškerý směsný komunální odpad do sběrné nádoby. Minimální doporučený dostatečný objem sběrné nádoby je 30 litrů na osobu a týden.

Článek

4

Povinnosti

fyzických

osob

Fyzické osoby jsou povinny

- a) při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti; odpady, jejichž vzniku nelze zabránit musí být využity, případně odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí a který je v souladu se zvláštními právními předpisy,
- b) při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti v mezích daných touto vyhláškou a zvláštními právními předpisy¹⁾ zajistit přednostně využití odpadů před jejich odstraněním. Materiálové využití odpadů má přednost před jiným využitím odpadů.
- c) odkládat komunální odpad na místech k tomu určených podle této vyhlášky, komunální odpad odděleně shromažďovat, třídit a předávat k využití a odstraňování podle stanoveného systému, pokud odpad sami nevyužijí v souladu se zvláštními právními předpisy¹⁾,
- d) odpad třídit na složky uvedené v článku 3 odst. 1 této vyhlášky,
- e) vytríděný papír, sklo, plasty odkládat do označených sběrných nádob na určených stanovištích,
- f) směsný komunální odpad odkládat do sběrných nádob na určených stanovištích,
- g) nebezpečný odpad odkládat do zvláštních sběrných nádob na určených místech sběrných dvorů nebo do přistavených sběrných nádob v rámci systému mobilních svozů,
- h) objemný komunální odpad odkládat na sběrné dvory nebo do přistavených sběrných nádob v rámci systému pravidelných mobilních svozů,
- i) odpad ze zahrad a parků odkládat na sběrné dvory nebo do přistavených sběrných nádob v rámci systému pravidelných mobilních svozů,
- j) neodkládat do sběrných nádob žhavý popel, stavební odpad a odpad ze zahrad a parků.

Článek

5

Původci

odpadů

Původci odpadů, kteří produkují odpad zařazený podle Katalogu odpadů²⁾ jako odpad podobný komunálnímu z činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, mohou na základě smlouvy s městem využít systému zavedeného městem pro nakládání s komunálním odpadem.

Článek

6

Nakládání se stavebním odpadem

1) Stavební odpad se odkládá do rozměrově vhodných kontejnerů na stavební odpad, zajištěných na náklady stavebníka a odváží se na příslušná zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů, pokud není tento odpad přímo nakládán a odvážen z místa vzniku k využití nebo k odstranění.

2) Fyzické osoby mohou odkládat stavební odpad ve stanoveném ročním množství zdarma na sběrných dvorech.

3) Fyzické osoby jsou povinny

a) stavební odpad třídit a předat k využití provozovateli zařízení k využívání nebo odstraňování odpadu,

b) zajistit, aby ze stavebního odpadu byly vytríděny nebezpečné složky odpadu a využitelné složky odpadu,

c) zajistit stavební odpad proti znehodnocení,

d) zajistit, aby při shromažďování stavebního odpadu a při jeho přepravě nebo při jiném nakládání s ním nedocházelo ke znečišťování okolí.

Článek

7

Komunitní kompostování

1) Rostlinné zbytky se v rámci systému komunitního kompostování, jako opatření pro předcházení vzniku odpadů, přednostně kompostují.

2) Pro účely této vyhlášky se za kompostování rostlinných zbytků dle systému komunitního kompostování považuje:

a) domácí kompostování,

b) odkládání do speciální sběrné nádoby,

c) odkládání v kompostárnách,

d) odkládání ve sběrných dvorech,

e) odkládání ve stanovených termínech na určená místa v rámci systému mobilních svozů zajišťovaných městem určenou oprávněnou osobou,

f) využívání jiným vhodným způsobem v souladu s touto obecně závaznou vyhláškou a zvláštními právními předpisy.¹⁾

3) Fyzické osoby jsou povinny rostlinné zbytky přednostně kompostovat dle článku 7 odst. 2 této vyhlášky.

4) Rostlinné zbytky odložené v zařízeních ve vlastnictví města budou po úpravě kompostováním jako zelený kompost využity pouze k údržbě a obnově veřejné zeleně na území města.

Článek 8

Sankce a kontrola

1) Za porušení povinností stanovených touto vyhláškou je možné uložit sankci podle zvláštních předpisů.1),3)

2) Kontrolu dodržování této vyhlášky provádí MěÚ, oprávněná osoba a Městská policie Kyjov.

Článek 9

Závěrečná a zrušovací ustanovení

1) Ruší se vyhláška města Kyjova č. 3/2007, kterou se stanovuje systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem.

Článek 10

Účinnost

...

Odkazy:

1) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

2) Vyhláška č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů, ve znění pozdějších předpisů

3) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zdroj: Vlastní zpracování, 2012